

SLOVENEK

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za pol leta » 13.—
 za četrt » 6.50
 za en mesec » 2.20
 za Nemčijo celoletno » 29.—
 za ostalo inozemstvo » 35.—

V upravnistvu:
 Za celo leto naprej . . . K 22.40
 za pol leta » 11.20
 za četrt » 5.60
 za en mesec » 1.90
 Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Inserati:
 Enostolpna petivrstna (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat » 13 »
 za trikrat » 10 »
 za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stano enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
 vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upravniskega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 24 strani.

Taktika narodno-napredne stranke.

(Na shodu ljubljanske krščansko-socialne politične organizacije dne 2. maja govoril deželni odbornik profesor Evg. Jarc.)

Namen shodov.

Kolikor bolj se demokratizuje vse naše javno življenje, čim bolj se razširja volivna pravica, tem bolj čutimo vsi, kako potrebna je med ljudstvom politična izobrazba. Če pogledate ljudi, ki hodijo voliti, jih mnogo med njimi niti ne ve, čemu so volitve. In posledica temu je, da so na milost in nemilost izročeni različnim frazerjem. Če smo sklenili odslej prirejati take mesečne politične sestanke, kakor je danes že drugi, hočemo s tem doseči, da svoje ljudi vedno bolj politično vzgajamo. V to svrhu bo se na naših shodih obravnavalo vprašanja dnevne politike, pa tudi splošne državne in svetovne. Dosedaj se je pri nas tega najbolj pogrešalo. Slovenci smo živeli tako, da v politiki nismo videli preko plota domačega vrta, in če smo pogledali v svet, je bil naš pogled navadno moten.

Prerojenje liberalne stranke.

Ko čitam »Slovenski Narod« ali pa drugo časopisje liberalne stranke, se mi zazdi, kakor da se je ta stranka prerodila in oživila.

Dr. Krek ima lepo navado, da daje nasprotnikom večkrat svete, ki so dobri, samo da jih tisti, ki so jim namenjeni, navadno ne upoštevajo. Tako je zadnjič v deželnem zboru narodno-napredni stranki nasvetoval, da se naj organizira, in ko bo organizirana, bo lahko zasledovala delovanje S. L. S. in se borila proti korupciji.

Ta svet ni ostal prazen in brez uspeha. Vršil se je shod zaupnikov narodno-napredne stranke, in doživeli smo po dolgem premoru čudež, da se je dr. Tavčar vozil okrog in pri zadnjih občinskih volitvah hodil po ljubljanskih gostilnah in tam razlagal napredno modrost. Liberalna stranka je torej vstala, stoji zopet mlada pred nami in zaupa, kakor vsa mladost, tudi v svojo bodočnost. Tako bi kdo sklepal. Meni pa se zdi ta pomlajena stranka zelo podobna gledališki igralci, ki v svojih 40 letih, pomlajena vsled šminke, igra vlogo mladostne ljubimke. (Veselosť.)

V resnici je liberalna stranka ostala stara. To kaže njen nastop nasproti naši delegaciji v državnem zboru, deželnem zboru in odboru, to so pokazale tudi zadnje občinske volitve.

Liberalna stranka in državni zbor.

Državni zbor se bo v bližnji prihodnosti pečal z vprašanjem, ki bo globoko seglo v vse naše življenje, tako globoko, kakor dosedaj še nobena druga reforma, namreč s starostnim zavarovanjem. Človek bi mislil, da je to vprašanje že zato važno, ker se gre za velike vsote. Dr. Krek je izračunal, da bi na Kranjskem kmečki zavarovanci plačevali, ko bo vse zavarovanje popolnoma izvedeno, letnih prispevkov okrog 800.000 kron, dobivali pa bi na preskrbninah in odpravninah okolo dva in pol milijona kron na leto. Pri tako veliki reformi je treba gotovo najprej temeljitega študija, da se ne bo sklepalo na vrat — na nos. A kaj smo doživeli? Ko je vlada predložila predlogo o socialnem zavarovanju, je »Slov. Narod« priobčil kratek članek, poldrugo kolono, a še tu je važne stvari izpustil. To je bilo vse.

Ko pa se je vsled hujskanja nekaterih učiteljev in drugih liberalcev po deželi veliki shod v »Unionu« tako čudno izvršil, se je liberalcem naenkrat zasvetilo v glavi, čez noč jih je obšla modrost, da je vladna predloga za nič, in sklenili so, delati z vsemi silami proti kmečkemu zavarovanju. In izšla je brošura, katere duševna potenca razodeva njenega očeta. — Pripisujejo jo dr. Žerjavu, čemur ta doslej še ni oporekal. — V tej brošuri se jasno zrcali ves stari način liberalnega boja. Nagromadenih je v njej polno neresnic.

Laži liberalne brošure.

Najprej trdi (čita): »Zavarovati bi se moral vsak kmet in kmetica, vsak hlapec, vsaka dekla, vsak domač član družine, bodisi domač fant ali deklica, ki bi izpolnil 16. leto starosti.«

Postavni načrt pa pravi, da se žene kmetov ne bodo zavarovale, izvzeti so zase tudi tisti kmetje, ki imajo več kakor 2400 K letnih dohodkov.

Druga neresnica (čita): »Plačevati bi moral vsak kmet za sebe, svojo družino, ko bi stopila v gotova leta, vsak mesec eno krono.« . . . Kaj pa pravi načrt? Samostojni kmet, ki nima nad 480 K čistih dohodkov na leto, bo plačeval samo pol krone na mesec.

Tretjič (čita): »Za svoje hlapce, deklice, in delavce bi plačeval polovico te svote — 1 krono — na mesec; drugo polovico pa zavarovanec.« — Gospod, ki je to brošuro pisal, ni niti od daleč videl načrta, ki razločuje tri vrste poslov in delavcev: najnižja vrsta, če znašajo dohodki do 240 K na leto, bo plačevala pa 50 vin. na mesec, v drugem razredu do 480 dohodkov še le 1 krono in v tretjem, pri let-

nih dohodkih do 720 kron, po 1 K 50 vin. na mesec.

Nadalje trdi brošura, da bi bila plačevanja prevelika (čita): »Ze znesek 1 krona je nekaj, vendar da bi kmet plačeval za sebe, svojo ženo, svoje sinove in hčere, hlapce in deklice, bi nikakor ne mogel shajati in plačevati.« Potem govori o slabih letinah itd. in trdi, da bi vsa vplačila zapadla, če bi zamudil kak rok vplačevanja.

To seveda zopet ni res. Kdor še ne plačuje 200 tednov zavarovainine, si ohrani pravico, če vsaj vsako leto enkrat plača prispevek. Kdor pa je že 200 tednov plačeval, si ohrani pravico, če plačuje na leto vsaj po tri mesece. Stvar torej ni tako huda, kakor jo slika nevedni pisar, in naših poslancev naloga bo, če se zavarovanje sploh vpelje, da se uvedejo še različne olajšave.

Ze iz teh zgledov vidimo, da so liberalci ostali v svoji metodi stari. Tako politično metodo, ki si dejstva izmišlja in jih zavija v svojo strankarsko korist, imenujem naravnost sleparsko. (Tako je!)

»Subvencionirana opozicija.«

Dotaknem se še druge točke. Kakor veste, se je v državnem zboru zadnji čas izvršil velik preobrat. Do zadnjega časa o enotnosti slovanske delegacije ni bilo govora, ker je bila razcepljena v posamezne klube. Vlada je te parlamentarne skupine izigravala drugo proti drugi. Sedaj pa se je, zlasti po prizadevanju dr. Šusteršiča, ustvarila »Slovanska Jednota«. S tem se je položaj na mah izpremenil in vlada je imela že priliko, da je občutila moč te velike slovanske državnozbornske organizacije, ki šteje nad 120 poslancev. »Slovanska Jednota« je med drugim že ministru dr. Hochenburgerju na glas povedala, kar mu gre.

Naši poslanci zasledujejo politiko treznosti, ne sledé pa tistim, ki smatrajo za svojo prvo nalogo, trgati nemške table s sten, potem pa zapusté nahujskane žrtve, da jih zapro v ječo, dočim si kolovodje po krčmah lahko manejo svoje roke.

Naši poslanci v državnem zboru so se lotili treznega dela, pri katerem pa se nahajajo v strogi opoziciji proti sedanji vladi.

Sedaj pa pridejo liberalci in farbajo ljudi, češ, da poslanci S. L. S. vladi oponirajo samo na videz. Kaj pa se je zgodilo?

Ministrstvo je dalo gojencem Zadružne šole 4000 K podpore. Včeraj smo zaključili to šolo, in zapustilo jo je 18 kmečkih fantov, ki so večinoma dovršili le ljudsko šolo, že po 6-mesečnem tečaju, v katerem so imeli na teden čez 40 ur pouka. Uspeh je tak, da večina teh gojencev, po kratki praksi lahko prevzame

vodstvo naših zadrug. Preje so liberalci vedno kričali, da bodo naše zadruge vse šle pozlu, češ, saj nimamo poslovlodij. Sedaj pa, ko je Zadružna šola 18 mladeničev, izučila, da prevzamejo vodstvo zadrug, pa jim seveda zopet ni prav. Seveda liberalce boli, da je naša »Zadružna zveza« živa zveza, ne tako mrtva, kakor njihova, ki je nedavno — kar je zelo značilno — sprejela kot uradnika gojenca Zadružne šole, ki je bil takorekoč prisiljen, izstopiti iz te šole.

Liberalce pač boli, da je štela naša Zadružna zveza koncem preteklega leta že 542 učlanjenih zadrug in da je imela 93 milijonov kron prometa, dočim je liberalna zveza imela komaj 50 zadrug, izmed katerih pa velik del sploh ne deluje. Od tod tiste solze!

Železniški svet.

Sinočnji »Narod« zopet govori o subvencionirani opoziciji, češ, da je bil zastopnik »Zadružne zveze« pozvan v železniški svet. Ta notica priča o veliki ignoranci tistega, ki jo je napisal, kajti v železniški svet ni bil pozvan zastopnik Zadružne, marveč Gospodarske zveze. In za to še tudi ne more biti govora o kakem subvencioniranju; saj se to tudi liberalcem, ki jih vlada pokliče v razne korporacije, ne more očitati.

Zdaj pa pogledimo, kaj je ta Gospodarska zveza. To je ena največjih, ali sploh največja tvrdka v Ljubljani, ki je imela v preteklem letu 31 milijonov kron prometa in je največje važnosti za naše gospodarstvo. Saj je izvozila samo žizola v Pariz krog 50 vagonov; poleg tega je izvozila krog 30 vagonov pšenice, 50 vagonov krompirja, 3 vagona ajde, 13 vagonov storžev in leta 1907 35 vagonov sadja. Posredovala je pri nakupu in razdelitvi nad 800 vagonov krme. To torej ni malenkostna naprava kakor kakšna branjarja, to je velik zavod, ki je zelo interesiran na tem, kakšni so železniški tarifi in najbolj poklican, varovati v železniškem svetu kmečke interese, bolj kakor jih je čuval dosedanji zastopnik kmetijske družbe.

Odmevi iz deželnega zbora.

Še bolj čudno postopajo liberalci glede deželnega zbora, kjer je naša stranka radi Belarjevega imenovanja nastopila jako odločno in — kar je bilo samoobsebi umevno — v soglasju z napredno stranko. Ko je na nastal opravičen dvom, ali bi se tista dr. Oražnova krvava manšeta ne dala razdeliti med dva »morilca«, se je izpremenil položaj v deželi.

Liberalci igrajo svojo vlogo, to jim priznam, jako premeteno. Svojim listom so dali na popolno svobodo, da smejo po svoje pisati Narod, Notranjec, Belo-

LISTEK.

Slovansko pismo.

Surov boj zoper češke delavce. — Jubilej češkega časnikarja. — Poljsko-češka razstava v Hodoninu na Moravskem. — Slovaški učenjak v Saharo. — Niti po smrti ogrski orožniki ne mirujejo. — Pregarjanje slovaškega tiska. — Vrsta pomot. — Bojkotiranje tujcev. — Zatvorjenje pravoslavnih cerkev. — Nevarna knjiga. — Nov bolgarski časopis.

Nemško-nacionalni listi poročajo iz Beba vesele vesti: V sosednem bavarskem mestu Marktredvitz so tamošnji nemški delavci povzročili močno gibanje zoper češke zidarje, ki v stavbeni sezoni v veliki množici hodijo na Bavarsko. Te dni je dobil mestni svet v Marktredvitz dopis »domačega odbora«, v katerem se preti, da bodo hiše, v katerih se bode dala češkemu delavcem hrana in stanovanje, popolnoma zažgane. V dopisu se izrecno pravi: Premislite naše besede, izrekamo jih resno in zažgali bomo celo gnezdo na obeh straneh, ako se bode češki mrčes vpel v naši deželi.« Nemško-nacionalni listi hkrati radostno naznanjajo, da je v Marktredvitzu protičeško gibanje nastalo tako močno, da bode tam težko kateri

Čeh dobil hrano in stanovanje. — Vir tega nemškega besnega gibanja zoper češke delavce ni daleč od Marktredvitz; ono pretižno pismo je bilo gotovo pisano v Hebu. Ako pa je takšen način boja dovoljen zoper Čehe, — piše neki češki list, — potem seveda Čehom ne ostane drugega, nego, da se zavoljo obrambe tudi ponižajo na tako nizko nekulturno stopinjo.

Te dni je obhajal svojo sedemdesetletnico član uredništva »Pražských -No vin« v Pragi, gospod Adolf Svátek, pri popolnem zdravju in svežosti. A Svátek in njegov brat Jožef, ki je pred desetimi leti umrl, znaní-historiograf in bivši glavni urednik čeških uradnih listov, sta pripadala k družbi tistih čeških literatov, katerih voditelj je bil Neruda. Izpod peresa A. Svátka so izišli izvrstni spisi vojsk iz leta 1864 in 1866., katerih se je pisatelj sam udeležil in je bil odlikovan.

Češko-moravski umetniki in poljski umetniki bodo letos v Hodoninu na Moravskem priredili umetniško razstavo, na kateri bodo svoja dela izložili poljski slikarji pod vodstvom Vl. Tetmajera. Razstava se bode otvorila dne 23. majnika.

Francoska vlada je poslala Slovaka dr. Milana Štefanika, člana mendonske (parižke) zvezdarne, z ekspedicijo v Algirijo v severno Afriko in v puščavo Saharo, da tam izvrši astronomična preisko-

vanja. H koncu junija se bode Štefanik zopet vrnil v Pariz.

14. aprila je minulo 60 let, kar je umrl slovaški pesnik Ján Hollý. Umrl je bil več let župnik v Madunicah, kjer je opeval prihod slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, prevajal je klasične pesnike, grške in latinske in v lepih »selankah« je proslavljal življenje preprostih Slovkov. Hollý je ustanovitelj sedanjega slovaškega pesništva. Svoja zadnja leta je Hollý preživel pri svojem prijatelju župniku Lackoviču na Dobri Vodi, kjer je tudi umrl v burni dobi v 49. letu. Leta 1886. mu je nekoliko prijatelj postavilo spomenik na dobrovodskem pokopališču. Tja je letos dne 14. aprila prišlo nekoliko mladih Slovkov, izvečine duhovnikov, da na grobu umrlega pesnika pomolijo, a tudi pri tem nedolžnem izrazu spoštovanja niso manjkali madžarski orožniki. Dva orožnika sta stala pri grobu pol ure, med tem ko so prijatelji umrlega molili, in dva orožnika z občinskim pisarjem sta stala pred pokopališčem!

Madžarska sodišča znajo izvrstno izumiti sredstva zaregarjanje slovaških časnikarjev in časopisov. Socialistični majnikov spis je državni pravdnik v Poznanu zaplenil radi prevoda neke pesmi iz zbirke »Pisne otroka« (Pesmi sužnja), ki jo je spisal češki pesnik Sv. Čech. A s tem se ni zadovoljil. Te dni je bil poklican k

preiskovalnemu sodniku izdajatelj spisa in se mu je obesil na vrat proces radi ščuvanja. Dne 21. aprila je stal pred požunsko poroto lastnik tiskarne v Skalici g. Jožef Teslík, ki je bil obtožen, da je ščuval zoper mažarsko narodnost z izdajo slovaškega spevnika. Državni pravdnik je to hudodelstvo našel v pesmih Sládkoviča in Botte. Te pesmi pa so bile že večkrat na Slovaškem izdane, a šele sedaj je v njih državni pravdnik našel ščuvanje. Teslík je bil obsojen na en mesec zapora in na globo 400 kron.

Bivšega poslanca ruske dume Ravišvileja je ruska birokracija internirala v ojačko gubernijo. Tu pa so mu naznanili, da so se zmotili ter so ga poslali v Tiflis, kjer se mu je zopet naznanilo, da ga bodo poslali v Turkestan. Za nekoliko dni se mu je zopet naznanilo, da se je zgodila pomota in da bode končno poslan v turuhanski okraj.

Glavna uprava zveze ruskega naroda je razposlala vsem svojim podružnicam razglas, v katerem jim prepoveduje stikati se z vsemi tujci na Ruskem, zlasti pa z židi. V tem razglasu se zlasti prepoveduje kupovati pri židih in naročevati pri njih rokodelske izdelke itd. Ako bi kateri član to prepoved prestopil, bode izključen iz zveze in bode strogo kaznovan. Glasom tega razglasa bode zveza v kratkem

kranjec in Naš List. Vsi so liberalci, a vendar vsak piše po svoje, kakor mu kaže, eden je agraren, drugi buržoazijski, tretji socialističen itd. Evo dokaz!

Reorganizacija plač.

Kakor znano, so se v zadnjem deželnem zboru reorganizirali deželni uradi; zboljšale so se pri tem plače ne le deželnim uradnikom, ampak tudi deželnim služabnikom in paznikom, ki so bili preje veliki reveži. Ko je prišel dr. Šusteršič s tem predlogom pred deželni zbor, je liberalen poslanec, sedaj milostno penzionirani notar Plantan, izjavil v imenu narodnonapredne stranke sledeče: »Srčno pozdravim predlog. Resnica je, da deželni uradi le še z naporom vseh svojih sil zmagujejo delo, in ker se bo delo še bolj pomnožilo, je nujno potrebno, da se jim da za pomnoženo delo tudi primerno plačilo. Kdor več dela, naj dobi tudi bolj plačo. Pozdravljam ta predlog, ker je izšel iz pravicljubja, iz pravičnosti predlagatelja. Njegovi razlogi so tako prepričevalni, da bomo z veseljem glasovali za ta predlog.«

To je bilo mnenje liberalnega kluba. In kaj se je zgodilo ob zadnjih občinskih volitvah? Hribar nam je očital, da smo uradnikom zboljšali plače, in sicer neprijetno. In »Notranjec« laže, da smo jih zvišali za 180 tisoč kron; resnica pa je, da smo jih zvišali za 100 tisoč kron manj, namreč za 80 tisoč kron, in jih samo izenačili s plačami državnih uradnikov, kar je pa sklenil deželni zbor že pred več leti.

»Notranjec« tudi pravi, da smo zvišali plače zato, da bi lahko spravili svoje ljudi v mastne službe. Ko bi se mi bili ozirali na politično prepričanje deželnega uradništva in uslužbencev, ne bi bili plač zvišali. Prepričan sem se, da je pri volitvi gospoda Turka, Kneza in dr. Oražna nad trideset naših uradnikov, paznikov itd. oddalo svoje glasove za liberalne kandidata. Če bo pa posledica reorganizacije, da bo zdaj šel ta ali oni z nami volit, nisimo za to odgovorni mi; to naj liberalci sami sebi pripišejo.

Desetmilijonsko posojilo.

Največja liberalna laž pa je tista o desetmilijonskem posojilu, ki je namenjeno v melioracije. Dr. Tavčar in vsa liberalna stranka so glasovali za to, da se posojilo najame; najeto bo šele v dveh do treh letih in uporabljeno pa bo morda šele v dvajsetih letih.

Ko se je v deželnem zboru razpravljalo o tem posojilu, je dr. Tavčar rekel: »Upam, da ne bodeate tako ozkosrčni, da bi popolnoma izključili iz melioracijskih zneskov tudi mesta. Res je kmet glavni steber dežele, ali mest tudi ni zavreči; odvisni smo drug od drugega.«

Molzna krava.

Kaj pa je govoril isti dr. Tavčar v Vodmatu dne 13. aprila t. l. Tam je rekel: »Ljubljana plačuje skoro polovico vseh doklad in je takorekoč molzna krava za vso deželo. Ti ljudje hočejo Ljubljano samo molziti, pa ji ne dati nič krme. Tistih deset milijonov so vzeli zato, da bi kmetu pomagali.«

O tej molzni kravi dr. Tavčar sploh govori in vseh shodih. Pozna se mu, da je poljanskega pokolenja, in če bo šlo tako naprej, utegne postati še dober agrar. (Veselost.) Pozabil je n. pr. povedati, da bi mesta, kakor so Kranj, Radovljica, Novomesto in Postojna še ne imela in nikdar ne dobila svojih lepih vodovodov, če bi ne bili priklopili tudi vasi zraven.

Tako farba dr. Tavčar svoje ljubljanske volivce. (Klici: Sramota!) »Gorenjec« in »Belokranjec« nam očitata obremeni-

tev, »Notranjec« pa celo piše, da bodo obresti in odplačila za ta dolg znašala 700 tisoč kron; resnica pa je, da bo to znašalo le 500 tisoč.

Cestni zakon.

Pride pa še lepše. Dr. Tavčar je v Trnovem govoril o cestah in med drugim rekel, da hočemo odpraviti cestne odbore, uvesti enotno cestno naklado, za kar da bo treba zvišane deželne naklade, in da bo v ta namen samo Ljubljana plačevala 200.000 kron na leto.

Kaj je na tem? Za deželne in okrajne ceste plačujejo zdaj okraj 71.000, 125 tisoč pa dežela. Za okrajne ceste plačujejo zdaj okraj krog 500.000 K, dežela jih pa podpira. Po novem pa bi se plačevali vsi stroški iz deželnega zaklada. Kako se porazdeli eventualna skupna naklada na Ljubljano in na deželo, še ni nič gotovega in se bo vršila šele tozadevna anketa. Ljubljana plačuje že sedaj za ceste do 50.000 K, koliko bi se svota zvišala, je pa danes negotovo in tudi dr. Tavčar tega ne ve, zato je vzel tistih 200.000 kron kar iz zraka.

Drugi predlogi.

O drugih predlogih, ki so se po iniciativi naše stranke razpravljali v zadnjem zasedanju deželnega zbora, o občinskem volivnem redu, o deželni banki, deželni zavarovalnici itd. piše »Notranjec«, da so pljusk v vodo.

Glede enega teh predlogov bi liberalci že hoteli, da bi bil pljusk v vodo, to je občinski volivni red. Kajti kedar se izvrši reforma volivnega reda in uveljavi za Ljubljano proporcionalno zastopstvo, potem je liberalni samovladi odklenkalo. Kar se tiče deželne banke, leži njen statut že na ministrstvu. Za deželno zavarovalnico je tudi že vse pripravljeno.

In ali je bil pljusk v vodo že sankcionirani zakon, po katerem bodo v deželnem šolskem svetu imeli Slovenci večino, da ne bo več mogoče, da bi deželni šolski svet nastopal zoper opravičene interese kranjskega Slovenstva?

Ali je bil pljusk v vodo — vprašam dr. Novaka, ki je na nekem shodu govoril, da smo mi Slovenstvo izdali, ker smo pristupili nemški gimnaziji, a slovenskih še nimamo — ali je pljusk v vodo, ako se že danes poučuje grščina slovenski v tretjem razredu in v petem veronauk in se slovenski pouk razširi od leta do leta? Dr. Novak naj samo spodbode svoje somišljenike profesorje, da nekoliko hitreje izvršijo prevzeto delo, zlasti najbolj potrebni latinski slovar!

Ali je pljusk v vodo trgovska šola, zaradi katere sta trgovska zbornica in magistrat že toliko let vodila akademična pogajanja, ne da bi prišlo pri tem kaj na dan? (Odobranje.)

Strahovlada v deželnem odboru.

Najhujša obtožnica liberalne stranke pa se tiče nas v korupciji. Pišejo o strahovladi in korupciji. Seveda: »Dobrota je sirota«, se glasi pregovor. Da je deželni odbor naklonil »Dramatičnemu društvu« en dan več v tednu, in sicer najbolj dan, da bo vsled tega imelo dobička tudi mesto, v katerega upravi je gledališka blagajna, ker mu se treba dati manj subvencije; — da se je deželni odbor tako odločil upr proti postopanju finančne prokurature, — vse to ni nič in je vse pozabljeno.

Naravnost nerazumljivo pa je pisanje »Slov. Naroda« o tem, da je deželni odbor odstavil dra. Šmida in nastavljal dra. Mantuanija kot ravnatelja deželnega muzeja.

Dr. Šmid — dr. Mantuan.

Naj kot referent pojasnim to stvar. V personalnih stvareh se držim vedno

edino načela, da gledam na to, kaj bo deželi več koristilo. Lahko bi vam prinesel vse spise dra. Mantuanija in dra. Šmida, in bi videli velikansko razliko med obujimi. »Notranjec« je sicer pisal, da »Smidu Mantuanu ni vreden čevlje vezati, kar se sposobnosti tiče«, toda jaz vem, da je dr. Šmid marsikaj sebi pripisal, česar ni vsega sam naredil. Dokazuje imam v rokah.

Vztrajam tudi pri tem, pa naj dr. Šmid pošlje še več popravkov »Slovincu«, da je v nacionalnem oziru zagrešil stvar, ki mu je nikdar ne moremo odpustiti. Če bo izzival, dobi točen dokaz.

»Narod« je napisal o tej zadevi dne 24. aprila bobneč članek, v katerem pravi: »Pravo pravcato strahovlado so etabrirali; ne poznajo ne pravice, ne pravičnosti, sploh ničesar, kar razločuje človeka od zverci.«

Z zvermi nas je primerjal. To je bilo takrat, ko je dr. Tavčar pozabil informirati uredništvo, da je sam glasoval za to, da se da dru. Šmidu trimesečna odpoved.

In kaj se je zgodilo nadalje? Dva dni potem, 26. aprila, je pisal »Narod«: »Kar se tiče provizoričnega kustosa, ga ni bilo mogoče rešiti. Dr. Tavčar mu je skušal pridobiti vsaj nekaj odpravščine, a brezuspešno. V tem pa tiči gotovo nekaj strahovlade.«

24. aprila je pisal »Narod«: »Pravo pravcato strahovlado so etabrirali, dva dni pozneje pa so čitali bravci »Slov. Naroda« o isti stvari: »V tem tiči nekaj strahovlade.«

Dr. Tavčar je bil gotovo v nerodnem položaju, ko ni imel toliko vpliva, da bi preprečil tako pisarjenje. Je pač nemogoče, da bi bil volk sit in ovca ostala cela!

Doživeli pa smo še drugo dragoceno priznanje. »Slov. Narod« piše dne 26. apr. nadalje: »Naš list ima nasproti deželnemu odboru čisto svobodno roko, ne da bi se moral ozirati na dejstvo, da je dr. Tavčar član deželnega odbora.«

Dr. Tavčar bo torej odslej lahko govoril: »Zwei Seelen wohnen, ach, in meiner Brust!« (Veselost.)

Imenovanje Legvartovo.

V liberalnih listih smo brali, da je v dunajskih veterinarskih krogih nastal hrup, ko je bil Legvart imenovan deželnim živinorejskim nadzornikom. Tega pa niso povedali, da Legvarta država plačuje in da smo ga mi prevzeli le zaradi penzije. Bodimo hvaležni, če nam država hoče plačevati uradnika. Sicer pa veterinarci tudi niso poklicani mlekarški nadzorniki — in za mlekarstvo se tu pred vsem gre.

Veterinarji naj bodo tihi; naj se spomnijo, kako so molčali, ko je bil v Ljubljani imenovan neki tržni komisar. Meni je ta stvar podrobneje znana. Takrat je prišel na ljubljanski magistrat tudi mož, ki je usposobljen za službo tržnega komisarja. Zahtevalo se je od njega, naj obljubi, da bo tudi političen agitator. Ker tega ni hotel storiti, ni dobil službe. Gospoda, ki govore o korupciji pri nas, naj pogledajo pred lastni prag.

Zadružni instruktor dr. P.

»Notranjec« piše (čita): »Nastavili so zadružnega instruktora dr. P. Mož niti sam ne vé, kaj bo imel delati. Tudi deželni odborniki ne vejo, čemu je nastavljen. Opraviti nima nič. Zadruga ga lahko vrže čez prag, ako pride k njim pogledat. Odgovorne so le sodiščem in revizijski oblasti. Revizijska oblast so razne zveze, med njimi klerikalna zadružna zveza v Ljubljani, za kojoj je dvomilijv kompliment, če se njeni reviziji in poročilom tako malo verjame, da je treba poročil deželnega komisarja. Le-ta pa ne bo mogel revidi-

rati, kajti za revidiranje zadrug treba ne le sposobnosti za organizacijo klerikalnih telovadcev, temuž tudi precej knjigovodskega teoretskega in praktičnega znanja. Denar za zadružnega instruktora je vržen skozi okno. Dežela je za par tisoč kron vsako leto oškodovana!«

»Notranjec« je — tako se splošno sodi — glasilo dr. Žerjave, najmlajšega matadorja liberalne stranke, ki je obenem načelnik liberalne zveze slovenskih zadrug in bi kot tak moral poznati zakon z dne 10. junija 1903 o reviziji zadrug, ki prav v § 14 tako-le (čita):

»Pridobitne in gospodarske zadruga, ki so prejele podpore ali posojila iz deželnih sredstev ali iz kake posejevalne blagajnice, katera je na podstavi deželne zakonarnstva pod nadzorstvom deželne odbora, ali iz kake druge temu nadzorstvu podrejene imovine, ... podstojajo pregledu deželnega odbora, ako in dokler si oni svoji to pravico.«

Mož, ki stoji na čelu zadrug, ne pozna najvažnejše zadružne postave! Taki so »kron-juristi«! (Veselost.) Sploh je zadružništvo jako nevarna rana za liberalce. Kaj so pa storili za prosep kmečkega obrtnega stanu, ko so bili neomejeni gospodarji v deželi? Na Niževavstrijskem je vsa iniciativa v tem oziru izšla iz deželnega odbora; na Kranjskem dežela za prosep zadružništva do letos ni storila ničesar. Še le letos se je stavilo v proračun za kmetijske zadruga 30.000 kron, in za obrtne 5000 kron. Dežela je torej na zadružništvo interesirana, mora vedeti, kako se ta denar vporabi, mora imeti človeka, ki bo poslovanje zadrug nadzoroval. Za to pa smo nastavili dr. P., ki je za to mesto gotovo usposobljen, saj poučuje tudi zadružno pravo na zadružni šoli. To je torej tista korupcija.

Vsprejem v deželno službo.

Nadalje nam liberalci očitajo, da sprejemamo same klerikalce v deželno službo. Ko so bile zadnji čas razpisane različne službe, so prihajali k meni in k drugim deželnim odbornikom različni ljudje, o katerih vem, da so popolni liberalci. Celotno prosvetljenega, naprednega magistrata bele Ljubljane bi silno rad šel marsikdo v službo črnega deželnega odbora. Sa vedo uradniki, da jih mi ne bomo komandirali, da bi pri volitvah morali od štanta do štanta, od prodajalne do prodajalne hoditi pobirat pooblastil in glasovnic. Mi pustimo vsakemu uradniku popolno politično svobodo; samo eno zahtevamo, da pošteno dela in dela tako, kakor zahteva večina našega ljudstva. (Tako je pravilno.) Jaz za svojo osebo se ne bom dal s tega stališča nikdar premakniti.

Svet za »Mladiko«.

Veliko hrupa je nastalo tudi zaradi sveta, ki ga je hotel občinski svet podariti društvu »Mladika«. »Mladika« je konkurenčen zavod uršulinskemu zavodu. Zavod ima internat, v katerem plačujejo gojenke po 60 do 70 kron na mesec. »Mladiko« obiskujejo torej samo boljše gospodinjice, naš kmet in delavec ne bode pošiljal svojih hčerá tje. In ta zavod iz vrstno izhaja. Zadnje leto je imel nar. 6300 kron čistega prebitka in je pomnožil svoj inventar za vrednost 10.000 K. Temu bogatemu društvu je hotel ljubljanski občinski svet podariti okrog 2000 m² stavbnega sveta, ki ga je sam cenil po 8 kron, dasi je sosedni svet bil na prodaj po 12 kvadratni meter. Stavbišče bi torej bilo vredno 24.000 kron. Mi smo rekli: to je velika svota, za tak sklep treba poseben deželne postave.

Občinskega reda za Ljubljano iz leta 1887 § 81 se glasi (čita):

vzela v roke vso trgovino na Ruskem, ustanovi lastne tovarne itd.

Nekoliko pravoslavni duhovnih uradov se je obrnilo do sinoda z vprašanjem, kaj naj storé s cerkvami v teh župnijah, v katerih je večina župljanov odpadla od pravoslavja in noče vzdrževati cerkve. V tej zadevi je sinod izvolil posebno komisijo, ki je po dolgem posvetovanju sklenila, da naj se takšne cerkve zatvorijo.

Bidgoško državno pravdnništvo na Poznanjskem je zaplenilo znano poljsko knjigo Chociszewskega »Malowniezy opis Polski«. Knjiga je že izšla v tretji izdaji v zalogi »Dziennika Kujawskiego«. Vzrok zaplenitve je kašubski verz: »Tam, kjer Visla od Krakova v poljsko morje teče« itd., ki baje ščuva k nasilju. Tako je že leta 1898. odločilo deželno sodišče v Gdanskem in šele sedaj — po 11 letih, ko je »Mal. opis Polski« že tretjič izšel, je bila knjiga zaplenjena.

Bolgarski vseučiliški profesorji bodo izdajali »Universitetska Biblioteka«, v kateri se bodo objavljala predavanja profesorjev, monografična obdelovanja lekcij in drugi priročni spisi za vseučiliške dijakke, da jim ni treba študirati iz včasih nepačno litografiranih predavanj.

Boltatu Pepe.

Gespuj redehter!

Jest sm pa res ferben, če je gespuj dohtar Pegan kej heđu jezen al pa žalosten, ke ga grašk blat, al takblat,

kokr mu že prauja, tku ubdeluje zavle negauga zagovarjanja tisteh rebeljonarju, ke sa bli zraven, al pa saj tist dan u Iblan, ke sa iblansk nemškutari soje nemške table dol smenal. Če b biu jest namest nega, b s iz tega prou nč na sturu, sej tu je dukaz, da je ta nar bulš med usm dohtarjem guvuru in ih iblanskem nemškutarjem pud nus dajau; kokr im je tud šlu, ke sa res tuk prsmojen, de slišja ke planke žvižgajo.

No, mislem, de s tud gespuj dohtar Pegan tu nč kej pusebn h src na žene; saj videt ni nč kej žalosten; bl čmern hod ukul tist obrkumi ud Kastnarja, tist Elbert, ke mu ni ratal, de b za tisteh par table,

ke ih je zastojn dubiu za reklama, dubu kar ene par tauzent gulinarju, in s tku iz tem gnarjem tiste lukne zamašu, ke sa se naredle u negau štacun ud 20. septembra naprej. U resnic tiste table res nisa ble počenga groša uredne in če se nemškutarjem zdejja res kej uredne, se im zdejja sam zavle tega, ke u par letih res na u za nuben gnar več za dubit v Iblan kašne nemške table in tekat b ih Elbert lahko za en lep gnar predau kašnmo muzeume u rajhe, de b ih hudil Nemci iz ush kraju sveta gledat, ket zadne nemške table u Iblan, in častet ket Lutruve kusti. Pa zavle tisteh tauzentu se u mogu Elbert, kokr use kaže, že pud nusam ubrisat in tiste lukne za ta čas zamašet iz dougem časam, ke ulada zdej en cajt u negau štacun.

Pa pestima nemškutarske brajnarije pr gmah, nej s nemškutari sami iz nim glava belja.

Bl zanimiva, ket usa nemškutarska pudrtija iblanska, je zdej ratala narudna deluska organizacija, udkar je zueu ta reč u roke sam gespuj dohtar Uražen. Kuku ma gespuj dohtar Uražen bistrue uči za deluske putrebe, je pukazu prec pr tramvajarjev, ke ih je tku lepu spravu u raj in glid, de sa marširal pu cest, ket kašn veterajnari. In jest sm biu kar veseu, ke sm ih vidu tku lepu maširat; sam tu se m je čudn zdel, de sam gespuj dohtar Uražen,

ket kumandant, ni jahu pred nim na kojn ampak sa se negau adjutant in pa še e trje kaproli za cugam u fjakari pelal, de je usa ta reč tku vn vidla, kokr kedr s gespoda za kašnem pugrebam pele k preke svetmo Križe. No, pa tu tku ni hudga in se bo gvišn enkat drukat tud tku urihatal, de u prou, sej gespuj dohtar Uražen ma talent za tu in je le škoda, de ni ubugu sojga atata soje cajte, ke je š ket štedent brunda touku, de nej se pu sveti dušebrižnštvu, ke tulk na kušta kokr druh štederajne. Če b biu gespuj dohtar Uražen res prprav za dušebrižnka, tist glih na vem; de je pa prprav za telesn uskrbvajne delucu, na tu pa prš žem.

Iz tramvajarjem ja je naraunast im niti vn spelu in zdej je že začeu nel ukul šefnat in na u douh, pa uma vidl tku iblajtarje maširat u raj in glid pu mest k preke rotuž. Tekat u pa gvišn že tud gespuj dohtar Uražen na kojn pred iblajtarjem jahu, ke tku uja mel na rotuž še več rešpeht, de uja hitr udrinl iz gnarjavu in srumakem pumagal, de im na u trbu sa stradat.

Ke u gespuj dohtar Uražen sturu del usmilejna, uja pršli pa še iblansk pu caji na vrsta.

Kokr je mien pravu gespuj dohtar Uražen, sa pulcaji še ta nar več reveži t tem svete, in use tist, kar je gespuj dohtar

»Občinskega sveta sklepi, da se odda glavinska lastnina občine in njenih zavodov, katere vrednost presega znesek 1000 gld., a ne onega 10.000 gld. — potrebujejo odobrila deželnega odbora.

Da se sme oddati glavinska lastnina občine in njenih zavodov v vrednosti nad 10.000 gld., treba je deželnega zakona.

Mi nismo nič drugega storili, nego to, kar veleva § 80 občinskega reda za Ljubljano, ki slove (čita):

»Deželni zbor čuje po svojem odboru nad tem, da se glavinska lastnina občine in njenih naprav ohrani nezmanjšana.

V ta namen sme deželni odbor zahtevati, da se mu naznanjajo dotični sklepi občinskega sveta, predlagajo računski izpiski in dajo pojasnila in opravičbe; sme vrhu tega z odpošiljanjem komisij prozročiti pozvedbe na lici mesta.

Mi smo varovali samo koristi obdanecev, nič drugega. Če se dosedaj to ni godilo, so tisti krivi, ki so bili pred nami; v bodoče pa bo se strogo gledalo na to, da se ta paragraf izvršuje v polni meri, naj bo komu drago ali ne.

Stavbišče za »Kreditno banko«.

S tega stališča treba presojati tudi tisto prodajo občinskih parcel nasproti »Slonu« »Kreditni banki«, ko je predsednik občinskega sveta župan Hribar prodal svet predsedniku »Kreditne banke« Ivanu Hribarju. (Veselost.) Ne vem, če bi takrat ne bilo umestnejše, da bi pri sklepu občinskega sveta sodeloval podžupan. Toda pustimo to vprašanje. Na vsak način se je občina tu spustila v stavbinsko spekulacijo, o čemer bom še podrobneje govoril.

Občinske volitve.

Ob »prerajanju« liberalne stranke pri zadnjih občinskih volitvah smo čitali v »Narodu« o občnih zborih raznih prosvetnih društev, na katerih so kandidatje govorili svoje deviške govore. Dr. Tavčar je povsodi govoril o molzni kravi, o debeli Ljubljani, krog katere rjemo poslanci S. L. S., da bi ulovili vsak nekaj mleka za svoje kmečke volivce. V izobraževalnem društvu za dvorski okraj je rekel 30. marca (čita):

»Nasprotniki mislijo, da bodo napravili iz Ljubljane svojo molzno kravo. Ljubljana res veliko plačuje, zato pa mora dobiti svoje pravice, zato treba delovati z vso silo proti tisti klerikalni ostudnosti, ki danes sili na dan.«

Oglejmo si popolnoma po trgovsko, kaj Ljubljana plačuje državi in kaj od nje dobiva, koliko plačuje deželi in koliko za to dobiva od nje.

Dajatve državi in prejemki Ljubljane in dežele.

Realnih davkov je bilo za leto 1907 — po podatkih iz dež. knjigovodstva — predpisanih Ljubljani krog 710.000 kron, ostali deželi pa 1.775.000 K. Osobnih, dokladam podvrženih davkov je bilo predpisano Ljubljani 620.000 K, deželi 725.000 kron. — Skupni predpis znaša torej za Ljubljano 1.330.000 K, za deželo 2.500.000 kron, torej pride na Ljubljano 35%, na deželo 65%. Osebnih dohodnih predpis znaša za Ljubljano 150.000 K, za deželo 200.000 kron. Lahko se torej reče, da je L. 1907 Ljubljana dala državi 1.500.000 K, dežela pa 2.700.000 K.

Poglejmo, kaj dobi zato od države Ljubljana in kaj dežela. Za šole v Ljubljani izda država 600.000 kron na leto, za vse druge šole po deželi pa 300.000 K. Ljubljana plača državi približno eno tre-

tinjo, dobi samo za šolstvo dve tretjini. Notranje ministrstvo izda v Ljubljani 200.000 K, po vsej ostali deželi 250.000 K. Koliko pa puste denarja v Ljubljani justični uradniki, vojaštvo, železnice, pošte, financa, finančna prokuratura. Če seštejemo vse to, znaša vsota veliko več, kakor državi daje Ljubljana; Ljubljana dobi od države primeroma več kakor dežela od davkov, ki jih plačuje državi.

pan Hribar pisu u »Sluvenca« ud pulcaju, kašne nebesa maja že na tem svete in de jih more bit hmal ud sameh dubrot konc; tu je use lari fari. Gespud žepan je pisu u »Sluvenca«, de iblansk pulcaji nimaja družga uprauka, kokr de speja; kedr se naspeja, pa lohka dremleja in tku naprej. Tu pa ni res, je reku men gespud dohtar Uražn, ke ma usa ta reč u ta malmo mazine; pulcaji sa bl uprežen, ket ud revnaga fjakarja kojni in kdur tega na vrjame, mej pa sam pugleda u tiste službene bukete, ke not zapisujeja, kdaj pulcaj nima časa spat in vidu bo, de pulcaj nima nekol tega časa. Plače pa tud usi iblansk pulcaji škop nimaja tulc, kokr en sam magistrausk svetnik. Plača sa mel iblansk pulcaji že ud nekdi tku mejhna, de me je sram puvedat, udkar sa pa na rotuže plače reguliral, sa pa še neki pulcajem udtrgal, de sa lohka svetnikm prštukal.

Temu če gespud dohtar Uražn tud nenkat konc naredet.

Ke u enkat tku use jaune uslužbence u vorngga djau, se u spravu na fabrške dežuce. Ta nar bl ma gespud dohtar Uražn ma pik pirprajarja Uražna. Kedr se u na tega spravu, tekat u pulom, zatu ke se gespud dohtar Uražne že tu fržmaga, de muben deluc, nej še tulc časa služ pr pirprajari Uražne, in dela tud nuč in dan, nazadnje le družga nima za pukazat, kokr — kontrast nus.

Če se u use tu srečn spelal, kar s je gespud dohtar Uražn naprej uzeu in u soj blan zacahnu, tu uja iblansk deluci tku obr stal, de jm u sam Rotšilt fouš in use se uja mel zahvalt sam narudn delusk

tjino, dobi samo za šolstvo dve tretjini. Notranje ministrstvo izda v Ljubljani 200.000 K, po vsej ostali deželi 250.000 K. Koliko pa puste denarja v Ljubljani justični uradniki, vojaštvo, železnice, pošte, financa, finančna prokuratura. Če seštejemo vse to, znaša vsota veliko več, kakor državi daje Ljubljana; Ljubljana dobi od države primeroma več kakor dežela od davkov, ki jih plačuje državi.

Dajatve Ljubljane deželi in prejemki.

Kaj pa je z deželo? Dr. Tavčar je na nekem shodu rekel, da klerikalci od Ljubljane vlečejo 800.000 K, — dajo ji pa le 30.000 K. Ljubljana plačuje deželnih doklad 500.000 K, užitnine 75.000 K, skupaj znaša, kar daje Ljubljana deželi, torej 575.000 K, Dr. Tavčar se je torej zmotil le za 225.000 K.

Pogljemo, kaj dobiva Ljubljana od dežele. Dr. Tavčar pravi 30.000 K! Komu pa ostane plača deželnega glavarja, deželnih odbornikov, uradnikov in drugih deželnih uslužbencev? Ali ti uradniki itd. stanujejo in trošijo svoje zaslužke na Gorenjskem ali kje na Krasu? Vse plače, pokojnine itd., kar jih dežela izplača, ostanejo po veliki večini v Ljubljani. In tega ni malo. Samo od pokojnine deželnega uradništva, učiteljstva ima Ljubljana blizu 500.000 K dohodkov, kje pa ostane bolnišnica, gledališče, porodnišnica, prisilna delavnica itd.? Ni res, da bi Ljubljana dobila od dežele samo 30.000 K, — ampak dobiva veliko več kakor deželi plačuje.

Taka hujskarija meščana proti kmetu je nedopustna in toliko bolj jo moramo obsojati, ker je isti dr. Tavčar še v deželnem zboru in drug liberalni vodja dr. Triller v Loki naglašal, da moramo v »vzajemnosti živeti«.

Le tam, kjer imamo krepak kmečki stan, se dobro godi tudi trgovcu in obrtniku. Ponavljam, da Ljubljančani dr. Tavčarju tega hujskanja ne bodo mogli odpustiti.

Če bi mi začeli posnemati liberalce, bi lahko prišli do izvrševanja načela: »Ljubljani knof, deželi pa groš!« Toda naše pravicoljubje bo prav lahko zmogalo tak egoizem, kakor ga je izvrševala pravicoljubna narodno-napredna stranka, ko je odločevala v deželi.

Efekt občinskih volitev.

Tik pred volitvami se je začel lov na pooblastila in liberalci so komandirali k volitvam vse uradništvo in vse obrtnike, ki so od njih odvisni. Vkljub tem silnim pripravam je prišlo na volišče le okrog 30 odstotkov volivcev in liberalci so dobili v I. razredu 30 odstotkov, v II. razredu 26 odstotkov in v III. zopet 30 odstotkov glasov.

Tak je položaj in s tem položajem moramo računati. Računamo lahko, da je večina ljubljanskega prebivalstva nasprotna sedaj vladajoči stranki. Naša naloga bo odslej, da to prebivalstvo organiziramo in mobiliziramo ob različnih volitvah.

Skrb liberalcev za socialne potrebe.

Na shodih za občinske volitve so kandidatje pač mnogo govorili o napredni misli in o nevarnosti črnega klerikalstva, socialnih potreb ljubljanskega mesta se niso dotaknili. Spomnil bi danes samo na to, kako pereče je za Ljubljano stanovanjsko vprašanje in kako občinski svet v tem oziru ni storil niti najmanjšega koraka. Gospodje pač spekulirajo z zemljišči nasproti »Slonu«, vsled česar se bodo dvig-

organizaci in nenem hauptmane gespude dohtar Uražne.

Sej pravm: na svet je že ud nekdi tku, de je nahter ustvarjen sam za tu, de drugm na kojna pumaga in reušna iz tega sveta udpraula; druh pa spet za tu, de dumovina pred suvrážnkem bran. Pa iz tem na mislem na zibnundcangarje, ampak na iblanske marinarje, ke sa se sam zavle tega pred kratkem urganiziral, de uja lohka u sil branih Iblana tud na vod, ne pa sam na suhem in tku Englanderjem pukazal, če b se kerkat primerl, de b nam tli Iblana uzet, pu čim je žmah. Unkat sa spet tri nove barke u Iblanca spustl. Ena sa krstil za Muca, ta druga za Luca, ta treka pa za Puca in kar vesele jih je gledat, kedr pu Iblanc mancuriraja iz soja Muca, ke ta je še ta nar bl flink na suhem in na vod. Sam tekat je mal bl špasn, kedr se u baraka sprauta gespud žulnir Preloušek in pa gespud Kenda, ke more gespud Kenda useli uzet u usaka roka en štefan cvička, de gespuda Prelouška udvaga, drgač se jima pa barka prekuene.

Ke sa Englanderji zvedl ud iblanske flote, sa pa tud začel preci rep nazaj ulečt; tku de zdej sma Iblančani že zažihran na suhem in na vod. Zdej nam u treba sam še tu mislt, kuku b se u luft branih, če b nam kašna navarnast ud te plati pretila. Pa mislem, de sa iblansk marinarji tud na ta plat mislel, zatu ke sm vidu unkat enga tacga marinarja iz tista kapa, de je neki glihu iz enmo takmo, ke tiste luftbalone pu Iblan predaja. Kdu u šou ta nar preh u lft, tu uma pa že še vidl.

Boltauu Pene iz Kudeluga.

nile cene stavbišč v bližini, namesto da bi delali na to, da bi pridobili kolikor mogoče stavbišč in bi jih po primernih cenah prepustili uradništvu, delavstvu in malim obrtnikom, ki zdaj že v mestu ne morejo dobiti več prostora za svojo delavnico. O vsem tem se je občinskemu svetu doslej komaj sanjalo. Če hočemo začeti sanirati stanovanjsko vprašanje, moramo sanirati najprej občinski svet. Od teh gospodov, ki jim je spekulacija prva reč, nimamo prav ničesar pričakovati. Dr. Triller je sicer svoj čas dejal, da treba preprečiti podraževanje stavbišč, toda črka je ostala mrtva na papirju.

Politična metoda liberalcev.

Liberalci, ki zdaj komandirajo Ljubljano, so liberalci starega kroja, ki delajo politiko trenonja, politiko oportunitizma, kakor jim kaže. Danes so v objemu z Nemci, s katerimi jih veže pisana in podpisana pogodba, jutri jim pa kot radikalci trgajo table s sten in uprizarjajo napade na njihov denarni zavod; danes deklamirajo o slogi med meščanom in kmetom, jutri pa ščujajo enega na drugega. Taka politika je politika — iz rok v usta.

Pot S. L. S.

Tako liberalci. »Uspehe« te politike vidimo. Ni jih nikjer. Jaz pa upam, če mi zberemo svoje moči, če se organiziramo, ne bo ostal gospodarski prospeli delavca, obrtnika, uradnika prazna utopija, ampak upati smemo, da se izvrši.

Pot S. S. S. je bila jako srečna. S. L. S. se ni dala zapeljati ne na desno, ne na levo. Naši poslanci so pregledali, kaj imajo pred seboj in po tem začrtali svojo pot. Naš cilj je in ostane realna, pozitivna politika.

Sklepam z željo, da bi S. L. S. šla naprej po tej poti s tem, da širi politično izobrazbo in stanovsko organizacijo.

Organizacija se naj najprej izvrši doma v nas samih; šele potem bomo pogledali jasnega pogleda preko plota, s katerim je bil doslej ograjen slovenski svet. Organizirani Slovenci postanemo v bodočnosti zgled Jugoslovanom. Pokažemo jim pot, ki pelje preko naše organizacije do politične organizacije Jugoslovanstva v obliki trializma v okvirju habsburške monarhije. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje. Živio-klici.)

Povzdiga kmetijstva.

Lansko leto 25. oktobra sva se pogovarjala z dr. Krekom o žalostnih gospodarskih razmerah v deželi in še posebno na Dolnjemskem. G. poslanec je rekel, da bodo zdaj začeli vinogradniki vračati brezobrestna posojila. On bi bil zato, da se ta denar da kmetom v izboljšanje hlevov. Popoldne je bil shod Kmečke zveze v Trebnjem. Poslanec je k sklepu vprašal zborovalce: »Možje, kaj je za vas večjega pomena, vinogradi ali živina, kaj vam več nese.« Stoglasen in soglasen odgovor je bil: »Živina, živina!« — »Torej bom delal na to, da dobite od dežele brezobrestno posojilo.«

Od takrat sem se začel bolj natančno baviti s tem vprašanjem in študirati gospodarske razmere tudi po drugih deželah. Videl sem, kako daleč smo zaostali za drugimi kmetovalci. Niso napake le pri živinoreji, naše poljedelstvo je še bolj zanemarjeno. Ko sem nekaj misli omenil načelniku stranke, mi je rekel, da naj prevzamem poročilo o tej stvari za shod vodstva. Tako je prišlo do današnjega referata, v katerem hočem zastopati agrarno stališče naših kmetov.

I. Povzdiga poljedelstva.

a) Zanemarjeni smo. Dežela je čisto kmetijska. Do 70 odstotkov prebivalcev se peča s poljedelstvom. Izmed ostalih je pa velik del, ki imajo vsaj stranske dohodke tudi iz kmetijstva. Večina trgovcev, krčmarjev in obrtnikov na deželi ima svoja posestva. Kljub temu ne pridelava dežela toliko žita, da bi pokrila svojo potrebo. Gotovo Gorenjska in Notranjska vsaj še enkrat toliko žita porabita, kolikor ga Doljnska izvažata. Ljubljane pri tem še ne računim zraven. Veliko zemlje imamo, toda malo pridelamo, ker smo zanemarjeni. Dolgovni rastejo, ljudje se izseljujejo. Dolžnost je torej naša ljudstvu pokazati pot in mu pomagati do boljših gospodarskih razmer.

b) Manjka nam strokovne izobrazbe. Ko sem nastopil faro, mi posestvo ni donajalo mnogo dohodkov. Videl sem, da tako ne pojde naprej. Začel sem študirati, po svoje preuredil gospodarstvo, ki mi zdaj vsaj tretjino več prinaša. Naši gospodarji pa še niso študirali gospodarskih razmer drugod in ne vedo, kako lahko bi si pomnožili dohodke. Žalost obide človeka, ko vidi, kako se drugod dela, kako smo pa še pri nas starokopitni. Na Češkem ima vsak kraj posebna posestva, kjer kažejo, kako se da pomnožiti pridelek. Boljši posestniki dobe od deželnega kulturnega sveta malo podpore, rabijo najboljša semena in umetna gnojila. Za vsako krmsko rastlino in žito zapišejo natančno, koliko je stalo gnojenje s hlevskim gnojem in koliko se je na takem sva-

tu pridelalo. Drugo parcelo ravno zraven pognojijo z umetnimi gnojili in zopet natančno steližajo in cenijo pridelke. Zdad pa drugim pokažejo: »Vidite, tako seme mora biti.« Toliko je stalo gnojenje, toliko se je pa več dobilo. Umetna gnojila so dvakrat izplačana. Kar se pa ne kaže, se opusti. Vsi taki poskusi se gode pod vodstvom strokovnjakov, katerih je jako veliko. Vsaj imajo boljši kmetje večinoma kmetijske šole. Te poskušnje se vrše za pšenico, rž, ječmen, krompir, peso, sploh vse, kar kmet prideluje.

c) Pri nas smo skoraj obupali nad kmetijstvom. Delamo le diletantli. Marsikateri je poskusil z gnojili. Če ni precej šlo, je opustil. Duhovniki se splošno boje župnij, pri katerih so večje kmetije. Pravijo, da je s tem le zguba. Če rečeš kakemu gospodu iz Ljubljane, da bi kupil posestvo na deželi, bo najprej vprašal, če se bo lahko razmesarilo in dobro na drobno prodalo. Delati se ne izplača, pri tem je izguba. In kmetje sami pravijo: »Za kmeta biti, to je zadnje.« Kdor le more, se odtegne in gre v Ameriko ali v mesta iskati boljše sreče in lažjega dela. Sinovi najboljših gospodarjev so za kmetijstvo izgubljeni. — Ali se ne kaže pri tem naš obup nad kmetijstvom? Če sami ne verjamemo v prospeh, kako bomo druge pregovorili?

d) Pot do izboljšanja. Na Češkem je dala dežela l. 1907. štiri milijone kron za izboljšanje kmetijstva. Ta deželna podpora se je takole razdelila: 1. za ceste in občekoristne naprave en milijon kron; 2. za melioracije en milijon kron; 3. za govedo in prešičjorejo en milijon kron; 4. za lanarstvo in gozdarstvo pol milijona kron; 5. za obrt na deželi pol milijona kron. Le za stroje je dala država podpore 21.000 K, dežela pa 19.000 K, torej skupno 40.000 K. Razdelili so med gospodarska društva tri ročne mline, travniške brane, živinske tehtnice, mlatičnice, sejainice, pajkile, stroje za spravljane krompirja itd. Kaj se je pa pri nas storilo? — Gotovo bodo morali v vsakem kraju boljši posestniki, v prvi vrsti tudi duhovniki, napraviti take poskuse za pridelovanje žita in krmskih rastlin, da bodo ljudje videli dober zgled.

e) Vzglédna gospodarstva. Da bodo pa ljudje sami videli, kako se mora prav gospodariti, bo treba napraviti po zgledu drugih dežela vzorna gospodarstva. Sprožila se je misel, naj bi dežela kupila take kmetije in nastavila tam izšolanega veččaka. To bi bilo vsekako predrago. Le prerado se primeri, da hočejo biti taki veččaki le gospodarji in učitelji, ne pa delavci. Vedno nadzorovanje bi bilo tudi za deželo precej drago. Ker so pa taka gospodarstva za poljedelstvo in umno živinorejo resnično potrebna, bo skoro cenejše in boljše, da jih nakupijo gospodarska društva na deželi, bodisi živinorejske zadruge, kmetijska društva ali bolj razumni posestniki. Dežela in država bi jim dala podpore za razne panoge gospodarstva, da bi prav lahko shajali.

f) Kmetijska družba je pri nas uradni organ, ki se ima pečati s pospeševanjem strokovnega napredka. Priznati moramo, da je kmetijska družba za živinorejo in povzdigo poljedelstva veliko storila. Zeleti je le, da pride med njo in stranko do polne sprave, ker morata biti obe vneti za vsestranski napredek kmetijstva. Zdi se mi, da ravno zaradi tega trpi naše kmetijstvo, ker ne dobi od ministrstva podpore, ki mu gre.

g) Nezaдостna drž. podpora. Kolikor mi je znano, dobi kranjska kmetijska družba za živino od ministrstva 20.000 K, za druge namene pa okolu 15.000 kron. Primerjajmo to s podporami, katere dobe druge dežele.

Moravska meri 220 Mm², Kranjska 100. Kmečkega prebivalstva ima Moravska okoli enega milijona, goveje živine 789.552, pri nas kmečkih ljudi do 340.000, goveje živine 253.839; torej je na Moravskem trikrat toliko kmečkih ljudi in trikrat toliko živine, kakor pri nas. Podpore so dobili l. 1907. le za govedo 92.000 K, za malo živino: prešiče, ovce, perutnino in drugo 27.000 K, torej skupno 119.000 K le za živino.

Nadalje so dobili za ribarstvo 5000 K, za rastline 6000 K, za lanarstvo 25.000 K, travnike 7.000 kron, vinarstvo 8.000 kron, za sadjarstvo 15.000 kron, za ječmen 6000 K, za gojenje zdravilnih rastlin 1400 K, za pletarstvo 1000 K, stroje 8000 K, krompir 1000 K, knjižnice 1000 K itd. Skupno sta dobila brez podpor za mlekarstvo in zadržništvo, ki so jih dosegli posamezniki, oba deželna kulturna sveta 226.000 K državne podpore. Pomisliti je treba, da je moravska ena najboljših razvitih dežela v cesarstvu, kjer je ljudstvo imovito. Kmetijstvo stoji na tako visoki stopinji, da tega pri nas še ne bomo kmalu dosegli.

Isto nam kaže primera s Češko. Tam so dobili l. 1907. 245.900 K le za govejo živino državne podpore. Živine imajo le oskrbeti toliko kakor pri nas. Nadalje so dobili v nemški sekciji za hmelj 62.000 K, 1700 K za napravo vrtov, 2700 K za čebelarstvo. Da smo res oškodovani, se prav lahko iz gladažnega poročila. Za živinorejo

je dobila nemška sekcija deželnega kulturnega sveta l. 1904. 30.320 K, l. 1905. 50.220 K, l. 1906. 74.310 K, l. 1907. že 93.493 K; podpora za govejo živino se je potrojila v treh letih. Pri nas smo dobivali povprek 12.000 K, zadnja leta 20.000 kron. Naših poslancev dolžnost je, to krivico popraviti in naši toliko časa pozabljeni deželi preskrbeti prispevke od države, ki ji grede. Če se dajo v bogate in razvite dežele take svote, imamo pravico, da se tudi na nas bolj ozira. Navadno se izgovarja o visoki gospodje, da morajo gledati pri razdelitvi podpor na davčno moč. To je stari humbug. Sladkor in žganeje producirajo na Češkem in Moravskem in gori od njega plačajo davek tovarne. V resnici pa plačajo davek oni, ki sladkor in žganje povzijejo, torej tudi naša dežela.

g) Pridelovanje žita ne opusti. Razni teoretiki so pri nas v zadnjih letih vedno povdarjali, da naj se zmanjša pridelovanje žita in se na polju pridelujejo le krmne rastline. V mrzlih krajih se res komaj izplača pridelovanje žita, v mnogih krajih dežele so se pa doslej prav s pridom pečali z žitom in bo treba pri tem ostati. Saj se je cena žitu v zadnjih letih podvojila. Verjetno je tudi, da bo naša država, posebno z Rumunijo sklenila trgovinsko pogodbo in zopet dovolila kakih 35.000 kosov zaklane goveje živine in 70.000 zaklanih prešičev v državo vpelati. Vladni listi bodo tolažili naše poslance, da to ni za našo živino prav nobene nevarnosti, ker je ona živina slaba. V resnici pa bo to zopet pritiskalo na cene živini. Uvoz žita je pa zabranjen z minimalnim tarifom. Kjer so še torej dosedaj ugodne razmere za pridelovanje žita, naj pri tem ostanejo, toda skušati bo treba pomnožiti pridelek. Poslanci naj pa pazijo, da ne bodo naši živinorejci vsled trgovinskih pogodb z balkanskimi državami zopet oškodovani. A. Oblak.

Važne volitve.

Volitve za deželno mesto za penzijsko zavarovanje privatnih uslužbencev v Trstu se vrše v nedeljo, dne 16. maja t. l. Volijo službovalci in službojemalci. Gospodarji, ki imajo penzijskemu zavarovanju podvržene uslužbence, so glasovnice zase in za uslužbence že prejeli. Ker je uspeh pri teh volitvah, ki so za naše interese največje važnosti, mogoče le ob skupnem postopanju, sestavil se je skupen odbor, čegar naloga je zbrati glasovnice in jih oddati za dogovorjene kandidate. V imenu odbora se podpisana obračava do vseh interesentov službovalcev in službojemalcev z najno prošnjo, da blagovolijo takoj in najpозneje do 14. maja t. l. poslati na nižje navedeni naslov svoje glasovnice. Glasovnic ni treba izpolniti, podpis volivca ni potreben. Za skupni odbor: Dr. Janez Krek, državni poslanec; Josip Lenarčič, zbornični predsednik. (Glasovnice je poslati po izberu na naslov: Josip Lenarčič, zbornični predsednik v Ljubljani, ali Silvester Škerbine, ravnatelj v Ljubljani.)

DUHOVNIŠKE VESTI S KRANJSKEGA.

Zupniškega iznita v pomladanskem terminu so se udeležili naslednji č. gg.: Abram Anton, kurat v St. Petru na Krasu; Bartel Bertold, kaplan v Sostrem; Bešter Janez, kaplan v Cekljah pri Kranju; Cerin Karol, kn. šk. tajnik v Ljubljani; Droic Karol, kaplan na Igu; Jerič Anton, kurat na Ustju; Kajdič Valentin, kaplan na Dobrovi; Kalan Jakob, kaplan v Vremah; Lah Lovro, župni upravitelj na Gori pri Idriji; Logar Josip, prefekt v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu; Pavšič Francišek, kaplan v Naklem; Pečarič Martin, župni upravitelj v Križih pri Trziču; Pelc Ivan ekspozit v Zdihovem; Podlipnik Josip, župni upravitelj na Selu pri Šumbregu; Štular Martin, prefekt v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu.

Jeseniške novice.

J Narodno delavsko organizacijo pride ustanovljati na Jesenice ljubljanski Ribnikar v nedeljo, dne 9. maja. Z njim pride tudi dr. Orožen. Napovedala sta javen shod pri Ferjanu na Savi ob 3. uri popoldne. Socialne demokrate zelo skrbi in boje se, da jim narodna organizacija vzame precej pristašev.

J Prvi maj pokopan. Mislili smo, da je pustni torek in da Pusta pokopavajo, pa so pokopali prvi maj. Mož s popolnoma obrto glavo je nosil 1. maja rdečo zastavo, za njim pa se je gugalo kakih 20 so-drugov. Prišli so iz grmovja nad železniško progo. Nekaj časa so korakali po cesti, potem pa so zavili v gostilno, kjer so pili mrtvaščino po prvem maju. Tako so letos socialni demokrati praznovali prvi maj na Jesenicah.

J Slabe volje so bili socialni demokrati v nedeljo, 2. maja. Na shodu te bilo je kakih 30 poslušalcev. Tolažili so se, da bi jih bilo že več prišlo, pa da ne morejo, ker so preveč potrti in žalostni vsled pogreba prvega maja.

Po svetu.

Belo — moda prihodnje sezone. Odločujoče modne tvrdke v Londonu in Parizu so si za bodočo poletno sezono izbrale belo barvo kot glavno. Izdelujejo se bele pralne obleke iz tako mehkih, finih tkanin, da se celo obleko lahko spravi v škrinjico za rokavice. Kot okrasek služijo najfinejše vezene, da izgleda obleka lahka in dehtea — vredna princezinje iz »Tisoč in ene noči...« Seveda ti umotvori niso za vsako telo. Izdelujejo pa se prav lepe obleke tudi iz močnejših platnenih tkanin, in sicer kastimi, zlasti pa še takozvane princes-obleke, ki zmagujejo na celi črti. Tudi te obleke so nenavadno okrašene in skrbno izdelane; krila à jour, z vezeninami in obšivi. V bluzah vlada velika raznovrstnost, zlasti se uporabljajo obsežni vložki, o čemer igrajo veliko vlogo najraznovrstnejše čipkarske umetnine. Kar se tiče tkanin ostane tudi letos še prvo mesto lahkim, providnim, oziroma preslegastim vzorcem; take tkanine se uporabljajo tudi za celotne toalete. V tem slučaju se jemlje za osenčje najraje kremena obšive, gumbe itd. Na splošno se sodi o bodoči poletni modi, da bo zelo lahna, zelo svitla in precej — razposajena; če bo tudi — lepa, to bo pa v glavnem odvisno od priloženega okusa posamezne predstaviteljice, kar velja za vsako modo.

Bogat dedič je postal v New Jerseyu v Severni Ameriki tolovadni učitelj Jožef Guem, doma iz Inomosta. Pred dobrim letom je padel na ulici s kolesa nek stari mož; Guem ga je dvignil in mu dal prvo pomoč. Te dni da je dobil iz New Yorka poročilo, da ga je dr. Mac Manners — to je ime onega moža — napravil za dediča svojega premoženja v znesku 80.000 K.

Poljska krščansko-socialna delavska organizacija v vzhodni Šleziji stalno napreduje. Koncem l. 1908 je bilo v 14 društvih organiziranih 2000 delavcev. Tedenki doneski znašajo 14 do 30 stotink; da se redno plačujejo, priča dejstvo, da je bilo lani v drugem polletju vplačanih 12.646 kron. 6470 kron so poslali centrali v Krakov, ostalo so porabili kot bolnišnico oziroma za pisarniške stroške. Shodov je bilo 86, ki so bili vsi izvrstno obiskani. Poljskim socialnim demokratom se vsled tega seveda vedno bolj tresejo hlačice.

Polno hroščev. V bližini Dunaja v Stockerau in Korneuburgu se je sedaj pojavilo toliko hroščev, da so jih celo vsa stanovanja polna.

Nov angleški letalni stroj. Angleška vlada je še nedavno nameravala nabaviti Wrightov letalni stroj. Zda pa je pogajanje naenkrat pretrgala, ker ji je kapitan Dunne ponudil boljši stroj, svojo iznajdbo, ki jo je bil natihem preskušal že delj časa v South Farnboroughu. S svojim letalnim strojem je izvršil več lepo uspešnih vzletov ter zadnjič napravil v zraku krog, dolg 19 kilometrov. Dunnejev stroj je sestavljen na popolnoma drugačnih načelih, nego Wrightov. Tudi »bumerang«-princip, s katerim Indijanci mečejo svoje lučanke, je baje pri tem uveljavljen. Dne 4. t. m. se je dvignil eden Dunnejevih vodljivih balonov. Ravnokar so dogotovili v vojaški tvornici za zrakoplove v Farnboroughu velik letalni stroj Dunnejevega sestava. Listi pa pišejo, da je iznajditelj te dni tvornico hipoma zapustil — Morda se je z angleško vlado sprl zavoljo cene?

Žene — stavkokazi. Kakor znano, se kmetje na Češkem, ki pridelujejo sadkorno peso, že celo leto bore s karteliranimi tovarnarji za zvišanje cen pese. Sladkorni baroni pa se seveda upirajo, kaj da bi se jim šlo za zadnji kosček kruha in na vse mogoče načine pritiskajo na kmete. Sedaj so kmetje zgrabili za skrajno orožje in v svojih močnih organizacijah sklenili, da uprizore štrajk nasproti tovarnarjem s tem, da letos nobeden ne bo sadil pese. Večina tovarn bi bila tako prisiljena ustaviti delo in sladkorni kartel bi v očigled tej nevarnosti menda le postal dostopnejši upravičenim kmečkim zahtevam. Toda možje so sklenili eno — njih žene pa drugo, kakor je to že lepa stara navada. Vendar pa so šle te češke kmetice vsekakor predaleč, ko so svojim lastnim možem kot stavkolomilke padle za hrbet. Sklenile so namreč s tovarnarji na svojo roko pesne kupčije in izjavile, da hočejo na onem delu kmetije, ki pripada njim, saditi peso. Kako so se neki potem pogledale s svojimi možmi?

Harem Abd ul Hamida. Kaj se je zgodilo s haremom prejšnjega turškega sultana, se ne vé. Po koranu mora imeti sultan sedem »kadyn«, sedem žen. Vse druge so služabnice. »Gedikik« se imenujejo one žene, ki osebno strežejo sultanu. Vse druge so odaliske. »Chassekis« se imenujejo žene, ki so sultanu rodile princa. Vsaka teh dobi letno 25.000 pijastrov. Ker je v harem vseh polno evnuhov, ki so dobro plačani, stane harem turško ljudstvo ogromnega denarja. Koliko skrivnostj hrani harem? Koliko nesrečnih žrtev je pokončal Abd ul Hamid. Zadržil jih je, pustil utopiti v Bosporu, trpinčil jih je itd.

Smrt in ljubezen sta vedno skupaj kraljevala v »Dar ul Seudet«-u, v haremu.

Kako angleška vlada počasti časnikarje. Ministrstvo mornarice pripravlja veliko svečanost na čast angleškim časnikarjem, kateri bodo imeli meseca junija svoj kongres. V luki Spithead bo 10. junija velika parada vojnega brodovja druge in tretje armade, in to bode 68 bojnih ladij in 55 spremljevalk.

Dež umetnim potom. V Novi Zelandiji so skušali, ne-li bi se dalo na kak način napraviti umetno deževje ter se tako preprečiti velike suše, od katerih toliko trpi zemlja in rastline. V to svrhu se je ustanovilo društvo, katero je pričelo s poskusi in je prišlo do zelo povoljnih rezultatov. Svoje stroje so si uredili tako, da se s hriba v času četrte ure vname in raznese 25 funtov smodnika in dinamita, a sledeče četrte ure pa 60 funtov neke eksplozivne tvarine. V bližini eksplozije je nastal dež, ali samo lokalno. V poznejših poskusih so pa baje dosegli, da je deževalo več kilometrov na daleč in široko.

Carnegie prorokuje vojno. Iz New-Yorka poročajo: Bivši »kralj jekla«, Andrew Carnegie, ki biva tukaj, da se udeleži letne seje mirovne družbe, katere predsednik je, je prišel na dan s prorokovanjem, da nastane vojska med Angleško in Nemčijo, in samo iskre je treba, pa izbruhne strašen požar. Obe državi kar tekmujeta v pomnoževanju svojih ogromnih bojnih ladij in da se prepreči preteča vojna, bi morale ostale velevisi poklicati »mir moteči državi« k redu.

Pri altarju zgorel. Rev. E. E. Nobert, deset let župnik cerkve sv. Karola v mestu Providence v Ameriki, in šele nedavno vpokojen, je zgorel pri altarju v svoji domači kapeli v Norwoodu pred nekaj dnevi. Ljudje v isti hiši z duhovnikom Norbertom so ga slišali, ko je šel ponoči iz postelje in bržkone molit. Zarana v jutro je šla hišnica v kapelo, da jo pripravi za sv. mašo in je našla ogleteno truplo v klečečem položaju pred altarjem. Kosi razbite svetilnice so kazali, da je bil Nobert pri altarju, ko je svetilnica ob njegovi strani eksplodirala. Njegova nočna halja se je užgala in bržkone se je onesvestil, predno se je mogel premakniti.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd. cca 80 v.; K 1'40 in K 3— se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v likaljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „slatnem levu“ v Pragi
Elizabethgasse št. 8 nova.
Dnevno razpoložljiva.
1907 43—1

Ceno češko postojino porjel

5 kg nov. tem. K 9'60, boljše K 13'—, polbelo skubljeno K 8'—, belo K 24'—, snžnobelo, kot puh mehko skublj. K 30'—, K 36'—, K 42'— Pošlita franco po povzetju. Zausna dovoljena proti povratni poštnine. Benedikt Sachtel, Lobes št. 159

ri Plznn. Češko.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emaliranje, poniklanje ter popravila — solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja, v ta namen opozarjamo na

MATTONLEY
GISSHÜBLEP
alkalično kislino

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplote Karlovi vari, (VI. Marijine in Franciškove kopeli. 35 19

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
Želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti stonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špicerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassniku
Ljubljana. 114 52—4

Fino mlo 14 vrst voznj, kot vjilčni, vrtni, seneni, spjokov itd. kg (12—14 kosov) K 1'80, poštnina 90 v. 5 K brutto K 9'— po povzetju. MAATZ, Dunaj IX., Albertstrasse 6 St. 1032 10—

V Ameriki in Kanadi

zložna, cena in varna

Cunard Line

H 544 52 Bilžnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia 18. maja, Panonia, 1. junija, Carpathia, 8. junija 1909. — Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 29. maja, 19. junija, 17. julija, 7. avgusta, 2. avgusta, 18. septembra, 16. oktobra 1909. Mauretania 15. maja, 5. junija, 3. in 24. julija, 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odisek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega

Odvetnik dr. Fran Novak

uljudno javlja, da je premedil in otvoril

svojo odvetniško pisarno

Dalmatinova ulica št. 3 (poleg Kmetske posojilnice).

Ljubljana, 4. maja 1909.

1256 3—1

LABODJE MILO

(Schlichtovo gosto kaljavo mlo)

je edina posebnost za pranje volnastega in svilnatnega blaga, zastorov, čipk, vezenin itd. itd.

To mlo se resnično ne more dosti prehlajiti, ker zaradi svoje nedosežne snažilne moči, izdatnosti in nežnosti daleko prekaša vse, kar se imenuje mlo.

Državni zbor.

Dunaj, 7. maja 1909.

Vlada na zatožni klopi.

Sedanja vlada nima sreče. Pregarja jo usoda od njenega rojstva. Vzdržuje jo nad vodo uprav turški fatalizem. V državi, koder se je razvilo in uveljavilo pravo ustavno življenje, bila bi sedanja vlada že davno prepustila državne posle srečnejšim, spretnejšim rokam. Toda Körberjeva šola je vzgojila več učencev. In ta šola uči, da so sklepi parlamenta le po-božne želje, katere more vlada brez naj-manjšega pomisleka prezirati. Tako je vlada brez ustavnega dovoljenja izdala 220 milijonov zakladnih zadolžnic. Pro-računski odsek je skoraj soglasno minolo sredo vladi izrekel nezaupnico, ker je brez nujne sile prekoračila svoj delokrog. Fi-nančni minister dr. Bilinski je sicer zarđel ob tem moralnem porazu, toda ostali mi-nistri so se hladnokrvno muzali drug dru-gemu.

In včeraj v bosanskem odseku! Več-jeja moralnega udarca tudi dr. Körber ni doživel tačas, ko mu je proračunski odsek odrekel novo posojilo. Po govoru dr. Kre-ka so bili najožji pristaši sedanje vlade tako poparjeni, da nobeden ni zagovarjal nečuvne malomarnosti, katero je izrabil baron Burian v sramoto avstrijskih vlad-nih krogov in veliko škodo Avstrije. Na-ravnost smešno je, ako baronu Burianu podtikajo vso krivdo in odgovornost. Av-strijska vlada je dobro vedela že grudna meseca, kaj namerava baron Burian v zvezi z mažarskimi špekulanti. Ni pa ime-la poguma ali moči, da bi bila preprečila monopol mažarskih borzijancev. Mažar-ska agrarna banka dobi monopol za mast-ne dobičke brez najmanjšega rizika, ki ga prevzame dežela s poroštvo celokupne države. In baron Burian se je obvezal na-sproti banki, da ji bodoči bosanski sabor podeli pravico za izžemanje bosanskega kmeta. Človek v istini ne bi mogel tega verjeti, ko bi ne čital dokazov črno na be-lem. Nečuvnen škandal je to pred vso Ev-ropo. Z ogromnimi denarnimi in krvnimi žrtvami si država osvoji Bosno in Her-cegovino, v istem hipu pa jo ista država s privolenjem avstrijske vlade prepusti konsorciju židovskih borzijancev. Sicer pa zadnja beseda še ni izgovorjena. Dolž-nost je v prvi vrsti jugoslovanskih pos-lancev, da brezobzirno v odseku in zbornici nastopajo v obrambo bosanskega prebivalstva. Nostra res agitatur. Ako zma-ga mažarska zvijača v tem slučaju, po-tem je dolžnost jugoslovanskih poslancev, da z najostrejšim parlamentarnim orož-jem proti vladi branijo ugled avstrijske države.

Danes dopoldne sta zborovala »Slo-venski klub« in »Narodna zveza« jugo-slovanskih poslancev. Vsi govorniki so najodločnejše obsojali vladno popustlji-vost v bosanskem vprašanju. Vsi hrvatski in slovenski poslanci so neomajljivega prepričanja, da za nobeno ceno ne smejo odnehati v boju proti vladi, ki je tako ne-čuvno zanemarila svojo dolžnost.

Reservisti.

Danes so kar štirje nujni predlogi za-basali dnevnih red. Socialni demokratje in nemški liberalci so nujno predlagali, naj vlada takoj odpusti nadomestne rezervi-ste ter njihovim družinam izplača primer-ne podpore. Minister za deželno brambo podmaršal Georgi je sicer hotel takoj za-četkom seje na dotično interpelacijo po-volno odgovoriti in prepričati brezplodno razpravo. Toda nekateri govorniki so bili nabasani in na vsak način hoteli za-bavati galerijo in svoje pristaše s krikom. Skoraj do šeste ure je trajala ta razpra-va. Zbornica je odklonila predlog social-nih demokratov, pritrđila pa predlogu nemških strank, da vlada »čimpreje« od-pusti vse rezerviste, njihovim revnim družinam pa dovoli podpore.

Zagrebska pravda.

Danes je dr. Masaryk vložil svoj nujni predlog, v katerem naglašja, da ves omikan svet obsoja zagrebsko pravdo proti Srbom. Obtožba dolži obtožence, da so hoteli vse hrvaške pokrajine odtrgati od države in združiti s Srbijo. Le ane-ksija Bosne je preprečila to veleizdajsko nakano. V to zaroto so bili zapleteni tudi slovenski krogi in državni poslanci. Dolž-nost je torej avstrijske zbornice, da se havi s tem vprašanjem. Zato predlaga dr. Masaryk, naj bosanski odsek natančno presodi vse trditve, ki naj dokažejo »ju-goslovansko zaroto« proti državi ter zbornici naznani uspeh svojih preiskav. Poslanec Breiter nujno predlaga, naj vlada čimpreje predloži načrt novega kazenskega zakonika za armado. Češki agrarci nujno predlagajo odsek 52 članov,

ki naj v štirih tednih poroča o razmerah sladkorne pese. Torej gradiva dovolj za bodoči teden.

KOROŠKA S. K. S. Z.

napravi v nedeljo, dne 16. majnika, svoj letni občni zbor v Celovcu v prostorih »Rokodelskega doma« (Neue Weltgasse 22) ob 4. uri popoldne. Spored: Poročila o delovanju v pretečenem letu, pogled in načrt o bodočem delovanju, razgovor o izpopolnitvi naše mladinske organizacije. Vabijo se vsa naša nepolitična društva, članice kakor nečlanice »Zveze«. Društva članice pa se še prav posebej prosijo, da gotovo ne izostanejo brez zastopstva na občnem zboru. Na zdar!

Naši nasprotniki.

— Kako je dr. Tavčar razložil svo-bodomislecemu slučaj dr. Walterja Šmida. V »Slov. Narodu« objavlja dr. Ivan Tav-čar sledečo notico: »Rdeči Prapor« in »Šmid«. Za gospoda provizornega ku-pca v deželnem muzeju dr. Šmida se sedaj prav gorko poteguje glasilo Etbina Kristana. Pa mu s tem več škoduje nego koristi, ker s tem le izpodjeda korake ti-stih človekoljubov, ki se trudijo, dr. Šmidu pridobiti kako odpraviščino. Kar pa se tiče zadeve same, bodi nam dovoljeno ne-kaj treznega premišljevanja. In naj smo s tem tudi v nasprotju s svojim lastnim člankarjem, nič ne de, člankar tudi v bo-doku lahko zavzema svoje stališče, dr. Tavčar pa svoje! V tem oziru naj se ni-komur svoboda ne krati! Človek je vse-kdar odvisen od razmer, v katerih živi. Svoboda v teoriji izgleda oblikokrat dru-gače, nego izgleda v praksi. Mislimo si, da bi naš velecenjeni deželni glavar kar čez noč postal moslem, ter bi hotel svoja umivanja in svoje molitve dan na dan opravljati na terasi velikega balkona pri deželnem dvorcu. Svobode k temu bi mu nihče ne odrekal, ali vprašanje je pa ven-darje, koliko časa bi mogel ostati še de-želni glavar? Podajmo se k bolj ponižne-mu eksmplemu! Mislimo si, da bi naš velecenjeni deželni odbornik dr. Evg. Lampe naenkrat, ko je ponehala zima, si vtepel v glavo, da bi bosonog hotel hoditi po ljub-ljanskih ulicah ter samo v spodnjih hla-čah. Če bi dal te hlače pametno prikrojiti, bi mu kaj takega niti policija braniti ne mogla! Vzlic njegovi pravici do svobode pa bi v tistem trenutku moral ponehati biti deželni odbornik, in vsak pameten človek bi moral za to glasovati. Pa pojdemo še dalje: naj bi postal Etbina Kristan mini-strant pri očetih frančiškanih, ali naj bi Anton Kristan prižgal lustre po šenklav-ski cerkvi, kaj pravite, koliko časa bi ta dva do skrajne mere svobodomiselnost štenjaka še ostala plačana voditelja so-cialnodemokratske stranke na Kranjskem? In če je katoliški duhovnik, kate-remu se je svoj čas podelila začasna de-želna služba, očitno prestopil v nemško luteransko vero, se oženil in dobil rod-bino, ne tajimo, da je revež, da je usmilje-nja vreden. Moral pa je naprej vedeti, da kaj takega rodi — posebno na Kranjskem — posledice, katerim se je nehoti pod-vrigel, ko je pričel mesečne doneske pla-čevati v ljubljansko protestantsko cer-kev. In zavod, kakor je deželni muzej, bi takega voditelja za dolgo brez izdatne škode ne mogel prenašati. Saj ste lahko drugega prepričanja, ali dr. Tavčar ima zopet prepričanje, da v naši deželi nika-kor ni v interesu deželnega muzeja, da bi ga vodil oženjen duhovnik. So razmere take, so žalostne, ali take so! Sicer pa omenimo, da bi bilo našim klerikalnim deželnim odbornikom jako všeč, da se je dr. Tavčar v deželnem odboru potegoval za dr. Šmida. Toda potem bi že bil dr. Pegan na tem ali onem shodu rohnel: vi-dite, taki so naši naprednjaki, pravijo da niso sovražniki katoliške vere, njih za-stopnik v deželnem odboru pa je hotel imeti takega in takega kustosa v dežel-nem muzeju! In našim vrlim katoliškim kmetičem bi se bili od groze ježili lasje na glavi! Vsaka reč ima dve strani, tudi ta je ima! S tem bodi konec tej pravdi! — r. — No, zdaj ste pa slišali, svobodomi-selni banavzi! »Slovenca« niste hoteli raz-zumeti, dr. Tavčar pa ve, kako je treba govoriti z njimi. Debelo, cinično, s kos-matimi primerami, drugače jim ne gre v glavo. In če svobodomislec še ne razume, — na klop ž njim in petindvajset gorkih! Tako se dokazuje. Stavimo, da na to kla-sično notico niti dr. Walter več ne bo pos-lal popravka!

— Dr. W. Šmid se sklicuje na kon-cept (!) svoje prošnje. Res krasen dokaz! Smo že bliže; naj ga blagohotno objavi, potem ga bomo primerjali s prošnjo samo in dokazali, da pomenjačo razlogi, ki se v

nji opira nanje, narodno izdajstvo v naj-ljušji meri.

»Narod« vidi liberalce tudi tam, kjer jih ni. Iz Nove Oselice se nam piše: Neki dopisnik, ki se skriva za podpisom »več naprednjakov iz Nove Oselice«, poroča dne 24. aprila v »Slov. Narodu« o zadnji občinski volitvi v takem tonu, kakor je v navadi pri tem najstarejšem dnevniku. To je sicer samo po sebi umevno, da tič poje, kakor mu je kijun zrastel — in napred-njak-liberalec, za kakršnega se dopisnik šteje, ne more drugače; a poročilo je tako, da bo svet mislil, da je cela župnija novo-oseliška taka, kakor on, kar pa ni res, in tudi dopis je bil najbrže skovan v kaki li-beralni kovačnici. Če se v omenjenem do-pisu trdi, da se je »porušila klerikalna trd-njava«, moramo reči, da je »trdnjava« ostala ista, ko prej, le župan bo drug, vzet iz večine odbornikov, ki je sedaj slučajno v novooseliški stranki, katera pa ni libe-ralna, kakor trdi dopisnik. Saj bi moral vedeti, da novooselčani še nikdar nismo volili liberalno, ne v deželni ne v državni zbor, pač pa v vselej kandidate Slovenske Ljudske Stranke, in tudi na zadnjem sho-du je cela župnija ugovarjala temu pri-imku, ki se nam od neke strani vsiljuje. Pri občinski volitvi ni bilo boja med »kle-rikalci« in liberalci, marveč šlo je za to, kje bo večina. Če bo sedaj sedež župan-stva v Novi Oselici, ne bo to nič novega; saj je bilo tako tudi pred desetimi leti. Od takrat pa je bil župan v Stari Oselici, ki je ravno v sredi treh župnij, ki imajo skupnega župana. To bi bilo samo po sebi še najpriložneje, če bi svet ne bil tako hri-bat in je ravno po zimi siino težaven do-hod k županstvu zaradi slabih potov in sneženih zametov. Zato je menda priprav-nejšje, če je županstvo pri cesti, kamor se laglje pride ali pa tudi pripelje. Vsem po hribih raztresenim ljudem pa ni mogoče ustreči, kar vsak pameten človek lahko razumi. Beseda »naprednjaki« v pravem pomenu pa bolj pristojta sosednjim župlja-nom v Stari Oslici in Leskovicah, ki imajo »Kmetijsko društvo« in »Hranilnico«, če-sar pri nas ni. Zato naj dopisnik, če je res naprednjak-liberalec, ne deva drugih pod svoj klobuk! Toliko v pojasnilo. — Fran-čišek Zorec, župnik. — Anton Slabe, Jan-čez Dolinar, Matija Šifrar, Valent. Frelj, Anton Mrak, Jakob Ambrožič, Anton Se-ljak, Andrej Telban, Jože Peternel, Lo-renc Telban, odborniki.

— Kočevski nemško-nacionalni raz-bojnik so se zopet proslavili. V Rantolu dve in pol ure od Kočevja so s palicami, koli in kamenjem napadli slovenskega tr-govca Ign. Kvasa iz Kočevja. Malo je manjkalo, da ga niso pobili.

— Najbolj nemškutarško okrajno gla-varstvo na Kranjskem je v Kranju. Le pogledite! Ravnokar sta razpisani dve učiteljski službi od okrajnih šolskih svetov v Kočevju in v Kranju. Kočevski (!) okrajni glavar je v slovenskih učiteljskih listih razpisal službo v slovenskem jeziku, kranjski okrajni glavar pa v nemškem jeziku. Slovenski jezik torej v Kočevju najde pravico, v Kranju pa ne! Nemški uradnik je slovenščini pravičnejši, kakor pa — Slovenec! Zalostna nam majka!

— Surovost. Iz Mošenj se nam piše: Tukajšnji gospod župnik je v teku let na lastne stroške prenovil in na švicarski na-čin vzorno preuredil gospodarska poslop-ja in istotako nasadil nad 300 zlahtnega sadnega drevja; minule dni mu je poredni zlobnež s trm pokazal priznanje za njegov trud in požrtvovalnost, da je pobil nova hlevska okna in posekal deset najlepših hruševih debel. Gospod pač ni niti san-jal, da se mu bo na ta način povečevala izredna vnema za izboljšanje župnijske nadarbine v Mošnjah. Taka surovost se sama obsoja in občini občutno škoduje.

PRIHODNI TEDEN V DRŽAVNEM ZBORU.

Nujni predlogi, ki jih je doslej vlože-nih že pet in jih je pričakovati še več, bo-do bržkone absorbirali moči parlamenta v prihodnjem tednu.

Plenarni seji bosta samo dve: v to-rek in petek. Ostale dni bodo delali od-seki, med katerimi vzbuja zlasti bosanski odsek splošno pozornost. Razburjenje za-rad madžarske banke ne pojema, mar-več narašča. Ni izključeno, da dobi pos-lanca Daszynskega predlog večino. Po taki nezaupnici mora Bienertov kabinet pasti.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 566 52 1

Serravallo
železnato Kina-Vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k slati kraljini.

Povzročja voljo do jedi, okrepča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo pri-poročeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Unikum-platno
najboljša kakovost, 82 cm široko, 20 m dolgo samo K 13.—, primerno za vsako perilo, samo v tkalnici BRATOV KREJCAR Dobruška stev. 9180, Cesko. Vzorce cetira in vseli vrst tkanin in bombaz. blaga zastoj in poštnine prosto.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi **Piano Orchestrioni** z sodbo na lok, zvonilom, mandolino, xylophonom s težo, ki se za-morejo postaviti povsodi, krasna godbainskoro-vnajska izvržba jamčita zagotov dobiček. Elek-trično-pneuma-tični Orchestrioni učinkom. — Elek-trični glasovirji z mandolino, Xylophonom in god-bo na lok. Govo-riča z zvokim odmevom za go-stilničarje in za-sebnike. Znamka Tion-Tion. Ceniki brezplačno in poštnine prosto. I. odlikovanja.

Tovarna Internacional. Piano-Orkestrov F. MACHINEK in sinovi DUNAJ XVII. S. Ortlieb-gasse Nr. 5. Vzorna zaloga v Ljubljani Josip Droll, Sodnijske ulice 3.

Brázayeyevo francosko zganje je najboljše

Carl Kronsteiner-jeve
trpežne, patentirane apnene **fačadne barve**
v 50 vrstah od 24 v kg naprej.

Ze desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za fačade, ki so bile že pobarvane. 978 12-1

ki se dajo umiti in tezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, vporabne pome-sane samo z mrzlo vodo. Antiseptičske, proste strupa, luknjčave. Idealni plesk za notranje prostore, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseli vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastoj in prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.
Zaloga: Brata Eberl, tovarna oljnatih barv, lakov in firnezev, Ljubljana, Miklošičeva c 6.

Rogaška Slatina
Štajersko.

Krasna lega, zrak poln kislika, brez prahu. Moderna uredba, živahno družab. življenje.

Popolnoma prenovljeno. Nova hydro-elekt. mehan. therapeut. zdravilnica v veli-kem modernem slogu. Zdravljenje z mrzlo vodo, elektr. razsvetljava in banj. kopeli, inhalatorji, pneum. aparat, parne kopeli, elektr. masaža, solne kopeli, zdrav. gimna-stika — Preizkušena zdravilnica za bolezni v želodcu, črevih, na jetrih, ledvicah, kron-zaprtnju, hümorrhoidah, kamnu, debelosti, slad. bolezni, dalje proti trganju, katarom v grlu in krhlju. Najmočnejši zdrav. vrelci, podobni kot v Karlovi in Marijinih varih. — Novi hotel z dietično restavracijo in novim vodovodom z izvrstno pitno vodo.

Zelovniška postaja, pošta in brojavni urad. Prospekti zastoj.

Idrijske novice.

i Čuden protest. Pretečeni teden je umrlo v Spodnji Idriji mlado dekletko, podpornica Sokolov in požarne brambe. Iz Idrije so šli na pogreb oddelke Sokolov v uniformi, požarna bramba in godbeni klub. Tudi poslanec Gangl, kot Sokol napravljen, se je udeležil pogreba. Pri odprtem grobu je govoril pokojni v slovo. Po kratkih navadnih frazah je končal patetično: Tu zbrani protestujemo proti vsem onim silam, ki jemljejo tako mladim bitjem dražestno njih življenje! Spogledali so se navzoči, kajti v zadregi so bili, kako naj protestujejo. Take fraze so navajeni na kakem javnem shodu, kjer se zbrani navdušujejo glasovati za kako resolucijo pri neljubi jim tvarini. Protest se uleži in tudi že sami čutijo, da bode brez uspeha. A na pokopališču, pri odprtem grobu, ko so pevci ravno odpeli: «Blagor mu, ki se spočije», je pač vse drugo stališče. Zato so ugibali domu grede, kaj bo protest proti smrti imel raznih posledic. Večina se je zjediniła, da bodo sedaj naši zdravniki mesto navadnih zdravil, le pisali na receptih: «Ganglov protest». Potem bo gotovo bolnik obvarjen vsaj smrti, ako se mu že bolezen ne zboljša. Drugi so pa po svoje modrovali: znano je, da si je pokojna nakopala smrtno bolezen pri sokolski slavnosti, tedaj je pa Gangl kot Sokol sam sebi protestiral in se pritoževal sploh nad vsako sokolsko veselico. Če pa je Gangl sploh sam kaj mislil, kako modro je spustil v svet, dvomimo. Niemu se je reklo: Gangl govori, in on je govoril, kakor sploh zna. Imenitno, navdušeno, s patosom, malo pretirano, kakor bi iskal efekta, in bratje Sokoli so molčali in s tem odobraval, pa je markantno rešil svojo nalogo, tako se je najbrž tolažil. A ko se je zvedelo po našem mestu o znanem protestu, je bilo veliko zabavanja in raznih dovtipov, katerih pa ne ponavljamo, da ne zagrrenimo bratu Sokolu lavorik, katerih si je nabral, kakor gotovo sam misli, pri zadnjem svojem nastopu na pokopališču v Spodnji Idriji.

i Umrli je v sredo zvečer gosp. Janez Paa, hišni posestnik in bivši zastopnik državnega pravdnštva v Idriji. Iz Češkega je prišel kot žandar v naše kraje in tu ostal do svojega 62. leta, da je kot idrijski meščan se ločil od nas. N. v m. p.!

i Imeniten koncert, pa malo poslušavcev. Naši realci so napravili 25. aprila v realni telovadnici svojemu podpornemu društvu na korist zabavni večer s petjem in godbo. Telovadnica ni kaj velika in vendar toži dopisnik v »Slov. Narodu«, da je bila udeležba zelo pičila, veliko prostorov praznih. Tako izboren program, vzdihuje dopisnik, pa vzbujajo tako malo zanimanja od občinstva, saj je veliko staršev, katerih sinovi so na odru kazali svojo spretnost in inteligence, se razume, da le napredne je v obilici v Idriji, pa prezirajo tako imeniten koncert. Prijema tudi tu bivajoče Čehe, rudniške uradnike, ki so se ta večer odlikovali z vzajemno ne navzočnostjo. — Isti večer je pa tudi imela veselico z igro in godbo »Mladeniška Marijina družba« v prostorni dvorani pri »črnem orlu«, ki je pa bila do zadnjega koticčka zasedena. Kaj pa, ko bi se sedaj maščevali oni hujskajoči dopisi po »Narodu«, ki so o priliki naših cecilijanskih koncertov prijemali uradnike in profesorje, ki so posejali znane in priljubljene večere na 22. novembra vsakega leta? Od nas odlični gostje niso izostali, pač pa jih pogrešajo naprednjaki ter si sedaj dajejo duška svoji nejevolji po javnih listih. Da, terorizem ne prinaša zaželjenega uspeha, posebno še od takih ljudi, ki pišejo in zabavljajo po liberalnih listih iz našega mesta!

i Dne 1. maja se ni delalo v našem rudniku. Socialni demokratje hočejo ta dan na vsak način označiti kot delavski praznik ter vplivajo na sotovariše, da tudi ostanejo doma. Marsikateri ima pri svojem posestvu na pomlad toliko dela, da ne bo dosti zamudil, ako kaj podela ali popravi krog svoje hiše. A veliko jih pa to nasilje z nejevoljo prenaša. V soboto praznik, v nedeljo se nič ne zasluži, in v torek, sv. Florijana dan zopet brezdelje! To se navadnemu delavcu že precej pozna. A zdi se, kakor da bi tudi višji imeli radi prosto. Vsaj tako sodimo po vedenju nekega paznika, ki je rudarjem zaklical: »Samo tisti naj se oglašijo, ki bi prišli dne 1. maja na delo, onemu, ki doma ostane, se ni treba zglašiti.« To se pač glasi: najljubše mi je, ako 1. maja doma ostaneš in ne delaš nam sitnosti v jami. Kako daleč smo že prišli s svobodomiselnostjo, so poskušali nekateri, ki so šteli število udeležencev pri procesiji sv. Marka in pri obhodu dne 1. maja. Menili so, da bode število enako, ali celo 1. maja presegaše cerkveno procesijo. A zelo, zelo so se všteli!

PARLAMENT.

Nemškega cesarja

naj bi ob njegovem prihodu na Dunaj sprejel tudi parlament — tako ugibajo Nemci. In sicer naj bi se to tako vršilo, da bi se zbornični predsednik udeležil ofici-

elnega sprejema ter Viljema II. pozdravil, da tako manifestira za mir in zavezniško zvestobo Nemčije. Nemci se zdaj trudijo, da pride glede na to vprašanje do sporazuma med strankami.

Nemške stranke.

Izvrševalni odbor nemških svobodomiselnih strank je v svoji seji 7. t. m. sklenil, da glede na bosansko banko glasuje za predlog Redlichov, da se namreč akcijam mažarske bosanske banke ne dovoli kotiranje, dokler vprašanje ni pravično in v interesu naše državne polovice rešeno. Kar se tiče aneksijske predloge, predlagajo nemške svobodomiselnostne stranke, da se izpremeni in sicer zato, ker je aneksijska predloga, ki se je predložila ogrskemu parlamentu, drugače stilizirana kot naša, kar pa ne gre. Masarykov nujni predlog glede na protisrbski proces v Zagrebu bodo nemške stranke kratko odklonile. Stranka se je izjavila tudi proti finančni reformi Bilinskega.

Krščanski socialci.

Krščansko-soc. stranka se je v svoji seji 7. t. m. ostro izjavila proti skupnemu finančnemu ministru Burianu. Sklenio se je, da se morajo delegacije brezpogojno sklicati pred otvoritvijo bosanskega deželne zbornice, da se začne akcija proti Burianu. Parlament — poslanska in gosposka zbornica — naj manifestirata proti Burianu, v delegacijah pa treba glasovati proti njegovemu proračunu.

Vlada

upa, da se bo bosanska afera gladko rešila. Zdej dela baron Bienerti na to, da sprejme večina aneksijskega odseka posredovalno resolucijo, ki naj bi ne bila tako radikalna, kakor je predlog Daszynskega, za katerega bodo glasovali socialni demokrati in »Slovanska Jednota«, pa bi vendar imela precej protimažarsko ost, da bi mogli glasovati zanj krščanski socialci. Sicer pa menijo informirani krogi, da še ni popolnoma pojasnjeno, zakaj je vlada tako sramotno ziezla pred Burianom pod klop, da pa ni izključeno, da se razlogi kmalu izvedo.

Proračunski odsek

je proračun domobranskega ministrstva sprejel popolnoma neizpremenjeno.

MAŽARSKE SKRBI.

Cesar

baje v Budimpešti prav milostno poslušal referate ogrskih državnikov, ki mu svetujejo, kako bi se kriza rešila, ni pa nič voljan odnehati. Vsi so prepričani, da se cesar ne bo udal in se bo zato kriza zelo zavlekla. Hudo boli Košutovce, da je cesar sprejel prvoga grofa Andrassyja. Tudi to je značilno, da sprejme cesar pred Košutom grofa Tisza, bivšega ministrskega predsednika in najhujšega nasprotnika Košutovcev. Cesar sprejme tudi Lukaesa in Khuen-Hedervaryja. Slednji ima baje namen se cesarju ponuditi za ministrskega predsednika in izvesti vse, kar cesar zahteva.

Aehrenthala

silno prijemajo mažarski listi, ker se je pripeljal v Budimpešto baje zato, da kot zaupnik prestolonaslednika prepreči, da bi se cesar ne dal od Mažarov pregovoriti. Značilno za bankerot Košutovce je tudi to, da njihovi listi izjavljajo, da dežela ne želi boja s krono.

GENERALNI ŠTRAJK NA FRANCOSEM.

Sindikati

so osnovali poštni, brzojavni in telefonski uradniki na Francoskem. Vlada je izjavila, da sindikata lastnih uradnikov ne pripozna in nikoli pripoznala ne bo.

Železniški delavci

so na svojem kongresu sklenili, da bodo v slučaju štrajka poštini uradnikov slednje podpirali in tudi sami stopili v štrajk. Zato preti štrajk vseh prometnih uradnikov. Vlada noče odnehati, ker so simpatije javnosti v tem slučaju na strani vlade.

ALOJZIJ ZMITKO

velika tovarna z električnim obratom za

GODBENO ORODJE

v LOUENECH

izdeluje vse vrste glasbil iz lesa in kovine, pihala za obhode (signale). Izvršitev in harmonija brez napake.

STROKOVNA OPRAVA

M 1051 vseh godal in bobnov 26-1

Goslarški ateljei Ceniki zastojni

Kdor

hoče rebe ali svoje otroke obvarovati

kašlja

hrupavosti, katara, zasledenja katara v grlu orlovskega in dušičnega kašlja, naj si omlati zdravniško preizkušeni in priporočeni

Kaiserjevih karamel za prsn

s tremi jolkami.

5500 notarijalno potrjenih spričoval o dobri kakovosti.

Zavoj 20 in 40 vin., škatlica 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Leksma pri »Orlu« pri želez. mostu, deželna lekarna pri »Mariji Pom. gri«, M. Leustek: Unald pl. Travoszy, Jos. Mayer, G. Piccoli, »Kroni« A. Bohinec, vogel Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Giurčić v Metliki, Jos. Ancik, Rihnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirč, Idrija, H. Brili, Ljilja, E. Burdich, Šk. Lovn, Hugon Roblek, Trzin, Karol Andrijančič v Novemestu, Karol Savnik in Kranju in Josip Močnik, lekarna pri »Sv. Trojici« v Kamniku.

Vsak dan sveži sladoled in ledena kava se dobiva v slaščičarni
1138 (1)
J. Zalaznik
Ljubljana, Stari trg 21.

Gimnazijski konvikt

Benediktinskega samostana v Št. Pavlu v lepi, zdravi in bogati v Labodski dolini, Korosko ob progi državne železnice Zeltweg-Celje).

Javna, popolna gimnazija in zasebni pripraviljalni tečaj.

Konvikt je z novo stavbo precej povečan, razširjen in nasadi za mladeniške igre in telesne vaje; naj-novejše kopalne priprave, električna razsvetljava itd.

Za pevce znižane cene!

Prospekti se lahko zahtevajo od predstojništva 862 konvikta. 9-1

Popularno dvokolo!

Premier Helical-Premier

Vsako kolo, ki je dobavimo mi, je najmočnejši izdelan prve vrste najzanesljivejše konstrukcije, najfinišne izvršitve, lahkega teka.

V zvezi z našimi tovarnami v Coventry in Doos smo največji tovarnarji za kolesa na svetu.

Ceniki zastojni in franko. Zastopniki: A. Komar & Co., Ljubljana, Bl. Smolej, Jesenice. 819 10-1

Hočete li velezanimivo knjigo zastonj?

50.000 knjig se razdeli med zdravja potrebne.

Pišite nam takoj in dopsiljemo Vam. Na razpolago imamo zelo poučno brošuro, ki se peča v poljudnem jeziku ilustriranih oddelkih z bistvom elektroterapije. Poučili se boste o plodonosnem učinku elektroterapije za odvrnitev živčne slabosti, revmatizma, pomanjkanja spanja, glavobola, utrujenosti in pomanjkanja energije. Obširen opis elektro-vitalizer-aparata Vas prepriča, da treba dati prednost temu popolnemu telesnemu aparatu pri zdravljenju raznih pojavov slabih živcev, ker omogoči vporabljanje v domači složnosti galvanični trajni tok, ne da bi motil izvrševanje poklica. Brošura ni cenik ali katalog, marveč strogo znanstvena razprava dobro znanega zdravnika specialista za elektroterapijo. Še nikdar se ni v Avstriji občinstvu zastonj razdeljevala tako dragocena knjiga in akoravno zahteva to od nas velike žrtve, se bomo vendar potrudili, da podamo pomoč in nasvete bolniku, ki nam bo morda celo življenje hvaležen za to zastonjsko knjigo. H 1286 1-1

ELEKTROTERAPEUTIŠKA ORDINACIJA,
Dunaj I. Schwangasse 1., Mezzanin, odd. I. s. 3.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na 9./5. 1909.

Elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse 1., Mezzanin, odd. I. s. 3

Prosimo, pošljite mi knjigo »Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie« gratis in franko pod zaprto kuvertu.

Ime:

Naslov:

Izborna priložnost za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se zasebnikom.

40-45 m ostankov K 15'—

sortirano v blagu za bluze, 78 cm širok, krasni vzorci modnega ceffirja za hišna oblačila, srajce in bluze, izborno obeljeno domače platno, kanafas, za posteljne prevleke, okofarda za srajce in praprasnike. Krizot za spodnja krila v temnih in rdečih barvah, lepi vzorci. Modrikasto blago za kuhinske predpasnike in domače obleke. Dolgost ostankov 6-10 m-zajamčeno brez napake, perilni in najboljše kakovosti. Ako ne ugaia, denar takoj nazaj. — Najmanjšje naročilo 1 zavoj 40-45 m K 15'— po povzetju. Zavoji se po želji tudi sortirajo. 1123 3-1

Tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.

Dalje ponudim: 25 m 110 cm široko blago za obleke „Pepita“ za samo K 15'—.

Na svetovni razstavi St. Louis 1. 1904. **Globus** čistilni izvleček. Najboljše čistilo za kovine na svetu. Kakor vsako drugo kovinsko čistilo. **GISTI BOLJE**

Ceno posteljno perje.

1 kg 4-vega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivlega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega in trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jarko lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s jarko K 28; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 5, K 4. Proti povzetju razpošilja poštne prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les. Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejeh, prevlekah in vsem drugem F 716 posteljnem blagu zastonj in pošt. prosto. 52-1

SINGER stroje dobite le v naših trgovinah. 402 24-2
»66« najnovejši in najpopolnejši šivalni stroj.
Singer Co. akc. družba za šiv. stroje.
Novomesto, Veliki trg 88.

Ta lekarna obstoji že nad 300 let.

Najboljši kosmetični predmeti so:

za olepsanje polti in telesa:
ADA mltlo po 80 vin.
ADA cream po 1 K.
za gojitev zob in ust:
ADA Mentol ustna voda po 1 K.
ADA zobni prašek po 60 vin.
za ohranitev in rast las:
ADA lasna voda po 1 K.
ADA lasna pomada po 1 K.

Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani so na prodaj le v

Orlovi lekarni
Ph. Mr. Jos. Čizmař v Ljubljani.

Kupujte zaupno te domače izdelke!

Št. 705 Flobert Teschin „WARHARD“ kaliber 6 ali 9 mm z močno robato cevjo, dolga 1 meter, za streljanje z rzni kron 14'— Pošilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki 1113 orožju zastonj in franko.
Franc Dušek, orožarna, Opočno 89, Češko

ZA LJUDSKI SKLAD.

Poslanec dr. J. Ev. Krek 60 K; Kmet Mihael, kaplan v St. Juriju (Kranj), 5 K; Gregor Janez, Podtabor (Podbrezje), 3 kron; Kramar Janez, beneficent, Vače, 5 K; Kogovšek Ivan, kaplan, Srednjavas (Bohinja), 3 K; neimenovan duhovnik 5 K; hranilnica in posojilnica na Jesenicah 20 kron; odbor izobraževalnega delavskega društva in telovadnega odseka v Preski 7 kron 20 vin.

Slovenska ljudska misel na Štajarskem.

Pišek in Korošec sijajno zmagala.

Deželnozbornske volitve na Štajarskem so naša skupna slovenska zadeva. Ne pisemo o njih, kakor bi se tikala samo dragih prijateljev, ljubih bratov, marveč tje se nas samih. Zato ga pa ni čiana S. L. S. na Kranjskem in Goriškem, ni krščansko mislečega Slovenca na Koroškem, ki ne bi s pristranskim veseljem beležil uspeh večerašnjega dne: deželnozbornske volitve v splošni skupini; zmagali smo in sicer tako sijajno, da si nihče ni tega sanjal mogel. Liberalstvo na Štajarskem je ubito, brez moči, brez nade za bodočnost. Toliko centov papirja, toliko doktorskih slin, toliko surovosti in osebnih napadov — in vse zastoj! Brinar iz svojih brinovih jagod ne bo kuhial liberalnega žganja v Gradcu. O dr. Korošcu pravi uradna vest, da je zmagal z ogromno večino. Liberalci so sicer pomagali socialnemu demokratu, a oboji skupaj so dosegli komaj par odstotkov.

O Pišku je pisala večerašnja »Straža«: »Glede Piškega se boji v naših krogih, da pride v ožjo volitev, ako ni šlo vsaj pet šestink vseh naših pristašev na volišče. V morebitni ožji volitvi pa bo moral slehern naš pristaš z glasovnico na volišče.«

n uspeh: Od 10.580 glasov je dobil Pišek 6.051, torej nad 57 odstotkov; socialni demokrat Siter 2.752; liberalni učitelj Brinar pa 1.777 glasov, torej 16 odstotkov. Pišek ima za 41 odstotkov več nego Brinar! Računajmo dva odstotka nasprotnikov pri dr. Korošcu; potem-takem pride na 100 slovenskih volivcev na Štajarskem 9, reci in beri d e v e t liberalcev. To razmerje naj lepo preišči celjski primojduševci in naj se zaveda, da se jim smeje ves slovenski svet. Naši možje pojdejo v ponedeljek, 17. maja v kmečki skupini s tem večjim pogumom na delo in pometejo liberalce v kot, kamor spadajo.

O Rebeku, ki je bil kandidat vseh Slovencev v spodnještajarskih mestih in trgih, beremo v večerašnji »Straži«:

»Ogorčenje vlada med našimi pristaši, da je Narodna stranka postavila za splošno skupino v mestih in trgih sicer kandidata, a vendar zanj nič ni storila. S tem je naravnost izdala slovensko stvar, in sicer, kakor se splošno sodi, na ljubo socialnim demokratom. Tako malo, kakor za Rebeka, more delati stranka, ki ali ne mara zmage, ali ne kandidata. Nobenih shodov skoraj, nobenih letakov, par ubogih tepakov, nobene agitacije, to je vse lazalo, da liberalci ne marajo socialnim demokratom delati nobenih težav. Rebek bi bil lahko prišel v ožjo volitev, in če bi tudi potem padel, vendar ožja volitev bi bila za Slovence častna. Toda liberalci ne marajo za čast narodovo, ampak le za svojo korist, za svoje žepce. Mi smo lojalno izdali parolo, da naj gredo naši pristaši volit Rebeka in prepričani smo, da bo večina Rebekovih glasov danes naših krščanskih glasov. Sodi se, da bo izvoljen nemški kandidat Kralj, ali pa da pride s socialnim Horvatekom v ožjo volitev. Da bi liberalci ne prodali slovenske stvari, spravilo bi se celo lahko vsaj do ožje volitve med Rebekom in pa Kraljem.«

To se je tudi sijajno izkazalo: Rebek je dobil domala 19 odstotkov; Rebek je dobil 1.013 glasov, nemški liberalcec brivec Kralj 2.281 glasov, socialni demokrat Horvatek 2.165 glasov. Med socialnim demokratom in nemškim liberalcem bo ožja volitev. Glasovi za Rebeka so po ogromni večini naši; liberalci niso za Rebeka nič storili. Brez dvojbe bi bilo mogoče Rebeku priti v ožjo volitev. Kaj bo pri ožjih volitvah, ne vemo, o tem smo pa na jasnem, da noben Slovenec nemškemu liberalcu ne more dati svojega glasu.

Bilo je veselo, ko smo sporočili sijajne zmage S. L. S. na Kranjskem; veselje je bilo, ko bomo govorili o zmagi naše misli na Štajarskem. Morda bo potem tudi dvorni svetnik Ploj z nami vred hvaležen dr. Kukovcu, ki je s svojo politiko predrl led na Štajarskem in pomagal krščanski ljudski misli do zmage, zraven pa tudi odprl vrata Ploju za politično penzijo. Prav je za nas; prav za dr. Kukovca, ki je vsaj deloma na svoje stroške nam pomagal do zmage; prav pa tudi za dr. Ploja, četudi njegova glava tega tako brž še ne bo razumela.

Izid volitev v deželnozbornski nemški splošni skupini na Štajarskem.

Nemški nacionalci poraženi na celi črti! Izvoljeni trije krščanski socialci in štirje socialni demokrati.

Pri večerašnji deželnozbornski volitvi v splošni skupini so bili izvoljeni v okrajih:

Gradec: izvoljen socialni demokrat Resel z 6916 glasovi. Nemški nacionalcec Gottwald je dobil 1094 glasov, krščanski socialcec Fürpass je dobil 1718 glasov, torej več kot nemški nacionalcec. Tudi v drugih okrajih so krščanski socialci dobili več glasov kot združeni nemški nacionalci in liberatci.

V mestih in trgih Srednje Štajarske: izvoljen socialni demokrat Jodlbauer z 4154 glasovi. Krščanski socialcec Neuntenfel je dobil 1887, nemški nacionalcec Stranzl 1168 glasov.

V mestih in trgih Gorenje Štajarske: izvoljen socialni demokrat dr. Schacherl z 8678 glasovi, krščanski socialcec Ferk je dobil 1910, nemški nacionalcec Geisler 1508 glasov.

Ausse - Rottenmann: Izvoljen krščanski socialcec Hans Kanzler z 5100 glasovi; socialni demokrat Regner je dobil 2892, nemški nacionalcec dr. Anton Kapper je dobil 1030 glasov.

Ljubno - Mürzzuschlag: izvoljen socialni demokrat Hilari z 6884 glasovi; nemški agrarec Libniger je dobil 1180; krščanski socialcec Musenbichler pa 2256 glasov.

Frohneiten-Voitsberg-Wildon: Izvoljen krščanski socialcec J. Göllner z 8144 glasovi, socialni demokrat Poltl je dobil 3134; nemški nacionalcec Hohl 1084 glasov.

Hartberg - Feldbach - Radgona: Izvoljen krščanski socialcec Fr. Stocker z velikansko večino.

Turške homatije.

Sultan Mohamed V.

se je začel mladoturkom puntati. Poklical je namreč k sebi velikega vezirja in generala Šefket-pašo in jima dejal, da bo on sicer spoštoval in varoval ustavo, da pa ravnatko zahteva, da se spoštujejo pravice krone. Zato da ga je zelo iznenadilo, da se ni na dan, ko je zasedel prestol, razglasila amnestija, kakor je to splošna navada, ampak so se obešali ljudje, o čemur on ni bil prav nič obveščen. Take stvari se morajo po ustavi njemu predložiti. Sultan je zahteval, da se v prihodnje ne zgodi več kaj takega.

Sultan je torej začel kazati roge. Kaj bodo na to mladoturki dejali?

Ali je res?

Veliki vezir je nasproti diplomatom tujih velevladi izjavil, da se je položaj v Mali Aziji znatno izboljšal, ker je vlada vse odredila, da se mir in red upostavi. Baje bo vojno ministrstvo v to svrhu mobiliziralo 40 bataljonov.

Za Abd ul Hamida

bodo baje v Solunu najeli še tri vile, da se bo moglo nastaniti v njih vse njegovo spremstvo. — Baje ima sultan pri »Nemški banki« naloženih 1.900.000 funtov. — Mladoturke jezi, da ne morejo tega denarja dvigniti.

Zopet vojaški upor?

Londonski listi poročajo, da namera-va 4. turški vojni zbor iz Erzeruma korakati proti Carigradu.

Darovi.

— Za šentiljski dom plača dr. Vladislav Pegan, kot zastopnik črnovrliških Orlov in g. Filipa Sinkovca, posestnika sina v Beli, 20 K kot globo, ki jo je moral plačati črnovrliški liberalcec, da se izogne kazni.

RAZKRITJE GOGOLJEVEGA SPOMENIKA.

»Matica Slovenska« je naprosila prof. M. Štifterja v Kalugi, da bi jo zastopal pri razkritju Gogoljevega spomenika. Ker pa je profesorju Štifterju nemogoče, jo zastopati, je »Matica« brzojavno pozdravila slavnost.

BOSANSKI SABOR

se snide 1. septembra k svojemu prvemu zasedanju.

VSE ŠTIRI SOCIALNODEMOKRAŠKE MANDATE

v pruskem deželnem zboru je volivna preiskovalna komisija razveljavila. Vsled tega se bodo morale vršiti nove volitve. Razveljavile so se izvolitve poslancev Borgmann, Hirsch, Hoffmann in Hlimann, vsi iz Berolina.

PROTISRBSKI PROCES.

Zagreb, 7. maja. Pravoslavni duhovnik Šepa ne izpove nič obtežilnega.

Državni pravdnik in predsednik mu očitata, da izpoveduje drugače kakor je pred preiskovalnim sodnikom. Šepa pravi, da je preiskovalni zapisnik bil v naglici sestavljen in da zato ni točen. — Priče Popoviča, pravoslavnega duhovnika, že obsojenega zaradi umora, a pomiloščene ga po septemviralnem sodišču, se ne zasliši, ker je sorodnik Pribičevičev. — Gospa Milka Vodogažec izpove, da je bil pri učitelju Petroviču major Simić iz Srbije in tam dejal, da bo vsa Hrvaška kmalu srbska. — Imbre Varović, ki je bil skupaj z obtožencem Jovanovičem zaprt, izpove, da mu je slednji dejal, da bodo Srbi, ako se obtoženci obsodijo, napravili revolucijo. Hrvaška in Bosna da morate pripasti Srbiji. Na sodnike da bi bilo najbolje streljati. — Obtoženci taje in zlasti o slednji priči pravijo, da ni verodostojna.

Dnevne novice.

— **Letošnja velika manifestacija Orla** bo 8. avgusta v Kamniku. Spored: Četrtna deset dohod na kolodvor; desetih sv. maša; enajstih pozdrav pred »Kamniškim domom«, nato obhod po mestu; pol eni kosilo; pol dveh skušnija; od 4. do 6. ure telovadba; nato ljudska veselica. Podrobno bosta aranžirala in vodila predpriprave za letošnjo javno telovadbo »Zveza« in lokalni kamniški odbor.

— **Za Kamnik.** Mestni občinski zastop kamniški je na predlog poslanca Lavrenčiča soglasno sklenil prošnjo na ministrstvo javnih del za državno stavbeno in umetniško rokodelsko šolo v Kamniku. Državni poslanec dr. Krek je, obveščen, obljubil najkrepkejšo pomoč.

— **Za prosveto v dejanju.** Liberalci radi govorč, da so duhovniki nasprotni napredku, prosveti. To laž najbolje ovzroge naslednje številke: V Avstriji dobiva 1943 dijakov na leto 463.336 kron podpore od ustanov, katere so ustanovili duhovniki.

— **Liberalci za nage ženske.** Liberalni listi napadajo deželni, predsednika barona Schwarza, češ, da ne pusti v izložbah razstavljati nagih podob. Da se »Slovenski Narod« ogreva za nage ženske, to je pač samo po sebi umljivo. A tudi »Učiteljski Tovariš« se je postavil na stran nagih žensk. To glasilo vzgojiteljev bi moralo pač vedeti, da se drugod ravno vestni učitelji najbolj boré proti izložbam nenravnih slik, ki pridijo mladino. Le poglejte, kdo stoji ponavadi okoli takih izložb! Skoro sama mladina.

— **Pametne misli g. dr. Tresić-Pavičiča.** Dalmatinski poslanec dr. Tresić-Pavičič je korespondentu »Agrarner Tagblatta« o sedanjem položaju dejal sledeče: Avstrijska vlada dela v starem duhu naprej. Slovanske stranke so razcepljene, zlasti Poljaki grede svojo pot. Na federalizem ali trializem je ravnatko malo misliti, kakor na balkansko zvezo. Dualizem se ne bo podrli, kajti Mažari so pametni in dasti vedno vpijejo, ne bodo razrušili dualistiške monarhije, ki jim toliko koristi in brez katere nič ne bi pomenili. O volivni reformi na Ogrskem ni duha ne sluha, Bosna se bo upravljala kakor doslej kot nekak corpus separatum; skratka vlada bo »vurštala« naprej po znani metodi. Slovanski poslanci ne bodo mogli veliko na tem izpremeniti. Rusija nič ne šteje, Francija ravnatko ne, Anglija pa se da le od gospodarske konkurence Nemčije voditi, drugače pa so ji balkanske narodnosti kaj malo mar. Balkanska zveza je nesmisel. Jugoslovani naj puste vse prazne sanje in naj začno s krepko gospodarsko politiko in izobrazbo mas. Vse drugo je izgubljen čas. Še enkrat: gospodarsko delo!

— **Reka se ne loči od senjske škofije.** Tako je Vatikan definitivno odločil. Zasluga zato se ne pripisuje samo hrvaškimi škofom, temveč tudi eni najvišjih in najvplivnejših oseb v monarhiji, menda prestolonasledniku. Seveda so Mažari s tem hudo udarjeni, saj se je grof Apponyi pri Vatikanu za žive in mrtve trudil, da bi tudi reško cerkveno upravo pomažaril s tem, da jo od Senja loči. Zdi se, da Mažari niso več »trumpfi« v monarhiji.

— **Dr. Lončarič,** časnikar in eden prvih v hrvaškem katoliškem gibanju ter dr. Binički, urednik »Hrv. Straže« sta bila povodom hrvaškega narodnega romanja v Rim odlikovana z monsignorskim naslovom.

— **Delavsko gibanje.** V Ilirski Bistrici se je delavstvo nekoliko vzbudilo, zlasti v tovarni testenin se nekaj kuha. Zahtevajo deseturni delavni čas, kar je pa že preveč, če se pomisli, da je delo v tovarni testenin zelo nezdavno, kar se pozna temu delavstvu že na obrazih in vedno nekaj delavcev boleha in bi moral biti delavni čas največ 8 ur na dan. Če se delavstvu ne ugodí do 15. t. m., stopi v štrajk. Tovarnarja spravljata lepe dobičke, delavstvo se pa muči za nju in zapravlja svoje dragoceno zdravje in je povrh še slabo plačano; zlasti delavke! Bistriško delavstvo se vzbuja in spoznava one, ki jih poznajo samo ob času volitev, ko rabijo njih glasove! Če tovarnarja res tako gorita za ljudski blagor, kakor vedno vpijejo ob vsakih volitvah, naj pokažeta to

sedaj v praksi napram svojim delavcem! Zahteva delavcev je itak majhna in kaže le, da je delavstvo jako pohlevno in z malim zadovoljno.

— **Strela je udarila** v sredo, 5. maja t. l., ob 4. popoldan v hišo posestnika Antona Mikuš-a na Rakitni hiš. št. 68. Sreča, da ni užgala. Odbila je dimnik, raztrgala slamnato streho, razrušila strop v kuhinji, na kosce razdrobila kuhinjsko posodo, razbila vrata pri kuhinji, prebila zid, šla v hlev, ubila ondi kravo in dva junca in razbila vrata in zid v hlevu. Strela je omanila in vrgla na tla gospodinjjo, ki je ravno odpirala vrata v klet in esemnajstletno, starejšo hči, ki je bila v kuhinji, omanila je tudi kopo majhnih otrok, ki so bili na peči, vendar ni bilo nobene človeške žrtve. Sreča v nesreči je tudi bila, da je bil takrat gospodar z dvema voloma v gozdu, če ne bi mu bila strela tudi ta dva ubila. Zavarovan je gospodar pri vzajemni zavarovalnici. Škode pri poslopu je najmanj 500 kron, ubita živina se ceni na 700 kron; skupna škoda 1200 kron. Ubogi siromak, komaj si je nekoliko opomogel, pa ga je zadelo taka nesreča!

— **Hrvat gost svetega očeta.** Te dni je papež Pij X. sprejel odvetnika Dušana pl. Rendiča iz Splita. Sveti oče je spoznal v Rendiču svojega součena in prijatelja iz Padove ter ga je objel in poljubil. Nazadnje ga je povabil, da ostane kot papežev gost v Rimu.

— **Kmetijsko predavanje.** Jutri, v nedeljo, popoldne ob 3. uri predava gospod deželni nadzornik Legvart v Tomišlju o umni živinoreji in pridelovanju krme.

— **Ladja »Pelikan« rešena.** Vojna ladja »Pelikan«, ki je bila te dni odbitčala na neki skali blizu Šibenika, je že rešena. Dne 7. t. m. zjutraj je prispela v šibeniško pristanišče. Kakor je videti, poškodbe niso posebno velike. Škoda za mlado življenje službujočega častnika, ki se je v prvem razurlenju po nezgodi v strahu pred kaznijo ustrelil!

— **Gostje iz Amerike.** Iz Brockwaya Minn., v Ameriki poročajo: Naj vam sporočim, da nas te dni zapusti naš č. g. župnik, Rev. John Trobec, ki bode potoval v staro domovino, obiskat svojega bolnega očeta. Nadomestoval ga bo č. g. V. Schirrer. Tudi naš preč. g. škof Jakob Trobec, Ivana Trobec in Marija Ana Trobec grede v staro domovino. Obiskali bodo tudi Rim.

— **Umrl je v Brockwayu, Minn., v Ameriki** 77 let stari Slovenec Janez Rekar.

— **V rudniku zasulo je v Chisholmu, Minn., v Ameriki** Slovenca Franceta Campa iz Gore pri Ribnici.

— **Umrla je na Bledu** gospa Katarina Vovk, rojena Ferjan.

— **Smrtna kosa.** Dne 4. t. m. je umrl na Bregu pri Litiji mnogoznani in povsod spoštovani Jožef Simončič, posestnik, mlinar itd. Ranjki je bil vzor moža-poštenjaka, skrbnega gospodarja in dobrega očeta. Živel je vzgledno, krščansko, pa tudi vzgojil je vrle sinove, ki so vsi vneti pristaši S. L. S. Kako priljubljen je bil v vseh krogih, je pričal pogreb, katerega se je udeležila kljub slabemu vremenu doma-lega cela fara. Naj počiva v miru, rodbini Simončičevi pa naše iskreno sožalje!

— **Novice iz Novega mesta.** Električno je bil vpeljal gosp. Košček iz izvirka pod graščino Luknja v Kandijo za razsvetljavo in kot gojilno moč za svojo žago istotam, zdaj pa prodal celo napravo z žago vred g. Fr. Seidelnu, veleposestniku in trgovcu v Novem mestu za 103.000 kron. Novi lastnik bode prestavil vse stroje iz Kandije v Novo mesto ter skušal razsvetljavo vpeljati v Novem mestu. — Lep dobiček bode napravil g. Mirvar iz Škrjančega pri Smihelu, ker je kupil od č. gosp. Šega, župnika na Planini, obširno zemljišče v Kandiji, katero je sposobno za stavbne parcele. Štirjaški meter ga stane 25 v, prodajal ga bode lahko po eno krono. — Cerkvica oziroma kapela Božjega groba pri Grmu obstoji ravno 200 let. Umestno bi bilo, da bi se ta jubilej na kak način obhajal, da se povzdigne ta stari spomenik iz pozabnosti.

— **Pogreb rajne Josefine Majzelj** je bil v St. Jerneju veličasten. Pri pogrebu so bili zastopani čislani sorodniki in prijatelji iz Novega mesta, Kostanjevice, zelenega Štajerja, Gorenjskega itd. Spremljali so blago rajnico na zadnji poti štirje gg. duhovniki, dva usmiljena brata in nebroj občinstva. Pokopal je pokojnico gospod proš. dr. S. Elbert. Domači peveci so pred vilo in na pokopališču zapeli prelepe žalostinke. Dobra Pepica ni dolgo časa bolehal, saj nevarno ne. V teku desetih dni se je vse izvršilo. Gospod doktor ji je vzel dvakrat vodo. A contra vim mortis non est medicamen in hortis. Pokopala jo je vodenica v 49 letu starosti. Marsikak revež bode pogrešal dobro Pepico. Za te je imela vedno odprte roke. Naj v miru počiva! Sedmi dan bo dne 12. maja.

— **50 antimilitarističnih agitatorjev** postavijo na Češkem pred sodišče.

— **Gojenci navtiške šole v Bakru** štrajkajo.

— **Dekle zgorelo.** V Zagrebu je eksplodirala v kuhinji 28letni Evi Klokočar steklenica špirta, s katerim je hotela oživit ogenj. Dekle je bilo nakrat vse v plamenu ter sedaj umira v bolnici.

— **Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro** se bo vršila dne 6. junija v Kastvu.

— **Razpisana so štiri mesta** grofa Deblinove ustanove na vojaških učiliščih in vzgajališčih. Pravico do teh mest imajo potomci obubožanih čeških plemičev. Prošnje je vlagati pri namestništvu v Pragi do 15. t. m. Potrebna pojasnila daje okrajna glavarstva, v Ljubljani pa mestni vojaški urad v »Mestnem domu« ob navadnih uradnih urah.

— **Slovenci na Dunaju.** Slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju, V.I. Franzensgasse 14, javlja: Služba božja se vrši v nedeljo, 9. majnika, ob pol treh popoldne v cerkvi sv. Antona, XV., Pouthongasse 16, s slovesnimi litanijami v proslavo Kraljice Majnika. — Zabavni večer priredi društvo »Straža« v nedeljo, dne 9. majnika, v dvorani »Zur schönen Schäferin«, VI., Gumpendorferstrasse 101, s tamburanjem, petjem in prosto zabavo. Vstopnina prosta. Začetek točno ob šestih zvečer. — V nedeljo, dne 16. majnika, priredi Straža društveni majnikov izlet s sledečim načrtom: Dopoldne: Ob osmih se zberu izletniki na kolodvoru južne železnice v Meidlingu. Ob 8. uri 17 minut odhod z vlakom v Brunn-Maria-Enzersdorf, kjer se dobi lahko zajtrk. Vožnja stane tja in nazaj 80 h. Ob 9. uri 15 minut peš mimo Klausen, Vorder-Brühl do Husaren-Templa in nazaj skozi Mödling. Ob 1. uri 30 minut skupno kosilo na vrtu g. Ambroža Rusta, Enzersdorfer Hauptstrasse 17, Gemeinde-Gasthaus. — Popoldne: Ob 3. uri 15 minut se zberu izletniki na istem kolodvoru kot zjutraj. Ob 3. uri 27 minut odhod z vlakom v Brunn-Maria-Enzersdorf. Ob 4. uri slovesna služba božja s slovenskimi litanijami. Nato skupna zabava na vrtu zgoraj omenjene gostilne. Vrnejo se z vlakom skupno ali posamezno. Kdor zamudi vlak ob 3. uri 27 minut, se pripelje lahko z vlakom ob 3. uri 37 minut. Izletnike, ki se udeležijo izleta že dopoldne, prosimo, da to naznanijo osebno pri veselici 9. majnika ali pisмено vsaj do petka 14. majnika Bajuku, VI., Stumpergasse 27, radi skupnega kosila.

— **Osebnosti.** Evidenčni geometer prvega razreda gosp. Navratil je prestavljen iz Litije v Postojno. Na Kranjsko pride službovat evidenčni geometer prvega razreda g. Iv. Pirč iz St. Vida na Koroškem. Umirovljen je višji davkar Oton Grebenc v Ljubljani in davkar Franc Predalič v Logatcu. — Naslov višjega respicijenta je dobil respicijent Lovrenc Fleischmann. Prestavljeni so respicijent Rudolf Hammerlitz iz Idrije v Novo Mesto, fin. paznik Pavel Straus iz Novega Mesta v Adrijo, nadpaznik J. Papež iz Ljubljane v Radovljico, nadpaznik Alojzij Šribar z Jesenic v Ljubljano, naslovni respicijent Jožef Erjavec iz Ljubljane v Radovljico, respicijent Jožef Pretiner z Jesenic v Kranj, nadpaznik Franc Smrdur iz Mengeša v Ljubljano, paznik Jožef Stary iz Kranja v Mengeš, paznik Franc Pust iz Ljubljane v Kranj, nadpaznik Jurij Hude iz Senožeč v Kranj in paznik J. Lenassi iz Kranja v Senožeče. — Umrl je paznik Franc Zajec.

— **Štiridesetletnica** sedanjega šolskega zakona bo dne 14. maja.

— **Reklamacij proti volivnemu imenu** za občinske volitve v Trstu je bilo vloženo 1910. Vseh volivcev je nad 41 tisoč. Mestna delegacija, ki ima v prvi inštanči odločati o reklamacijah, jih je 323 zavrnila, ker niso bile sestavljene v laščini (!), ugodila 199 reklamacijam za vpis v volivni imenik, 436 za izbris, 221 za poprave. Največ reklamacij je vložil 4. mestni volivni okraj (1145), najmanj 1. okoličanski (15).

— **Mrlič v Dravi.** Pri Spodnjem Dravbergu so našli v Dravi utopljenko, ima črne lase, okroglo lice, modro kočemajko, črne nogavice in je srednje velika. Stara bo kakih 50 let in je morala biti v vodi kake štiri mesece.

— **Naša okrajna glavarstva** še vedno ne vedo, da je predvsem znanje slovensčine neobhodno potrebno, če hočejo uradovati kakor se spodobi in v jeziku, ki ga občinstvo ume. Podrejenim županstvom pišejo že v tako spakodranem jeziku, da človek res ne vé, ali se ta gospoda iz našega jezika naravnost norčuje in norca brije, ali pa je tako slabo podkovana v jezikovnem oziru. Toda oboje je naravnost neodpustno. To-le za vzgled: »V dostavo priloženo duplikat vojaško knjižico notri navedenega . . . proti potrdilo.« Z vseh vetrov našeno uradnike, ki se nikdar ne morejo naučiti pravilne slovensčine, ker so preleni, da bi se je učili! Poglejte nas, Slovence!

— **Bralno društvo v Naklem** bo napravilo 9. t. mes. ob pol štirih popoldne predstavo igrokaza »Najdena hči«, pri kateri bo sodeloval domači pevski klub.

— **Iz Trnovega na Notranjskem.** Koncem preteklega meseca se je vršil pri nas

občni zbor »Gospodarskega društva«. Poročila načelstva, nadzorstva in o izvršeni reviziji so se odobrila, kakor tudi računski zaključek za leto 1908., potem ko je g. deželni poslanec Ravnikar na par stavljenih vprašanj dobil potrebno pojasnilo. V načelstvu so se izvolili trije novi odborniki: g. dekan dr. J. Kržišnik, g. poslovodja Gregor Adamič in g. Ivan Stefančič, posestnik v Jablanici. Končno sta še g. župnik Škerjanc iz Prema in posebno še g. župan Stanonik iz Horjulja navdušila zbrane ude, naj bodo res dobri udje »Gospodarskega društva«; povdarjala sta koristi, ki jih imajo udje od vsega potrebnega »Gospodarskega društva«. — Iz računskega zaključka posnemamo, da je imelo »Gospodarsko društvo« koncem leta 1908. 707 članov. Denarni promet je znašal 340.738 K 81 vin. Društvo preskrbuje svojim članom gospodarske in druge potrebščine ter je v minulim letu prodalo 16 vagonov žilindre, 1 vagon kostne moke, 1500 kg lanenega prešanja, 500 kg klajnega apna, 10 vagonov bele moke, 3 vagona koruze, 11 vagonov otrobov, 15 vagona riževce, 21 vagona sladkorja, 3 vagona cementa, 4 vagona apna, 12 vagonov opeke, 30 sodov olja, 55 sodov petroleja. To so najvažnejše številke. Vidi se pa iz njih, da društveni člani-kmetovavci rabiijo v kmetijstvu vedno bolj moderna sredstva pri obdelovanju posestva. Minulo leto je društvo praznovalo desetletnico. V teh letih je imelo okoli 3.900.000 kron prometa. Vsa zelena zavist nasprotnikov in vse hujskanje zakonitega hujskača »Notranica« torej še vedno ne more spraviti s sveta »Gospodarskega društva« v Trnovem!

— **Nadvojvoda Karol Franc Jožef**, določen za naslednika bodočemu vladarju, se je podal na izlet v Dalmacijo.

— **Novi vojaški uradniki.** Vojaška uprava je sistemizirala nove vojaške uradnike, ki se bodo imenovali »Vojaško-gospodarski uradniki«. Večinoma bodo ti uradniki imeli opravka v gospodarstvih pri remontnih depotih.

— **V Pušju grade dok** za 22.000-tonske ladje in pripravo, da se spuste v morje do 160 metrov dolgi kolosi. Mornariška uprava torej že čisto gotovo računa z novimi »Dreadnughtkami«.

GLAVNA SKUPŠČINA »SLOVENSKE KRŠČANSKO-SOCIALNE ZVEZE«.

Vsa izobraževalna društva so prošena, da imajo takoj odborove seje, pri katerih se določi, koliko odposlancev pošlje vsako društvo na sestanek.

Štajerske novice.

š **Poziv Narodni stranki!** General Narodne stranke, dr. Kukovec, se je izjavil v Studencih pri Mariboru, da ga veseli, če pride v deželni zbor mnogo socialnih demokratov in bo z njimi vedno skupaj deloval. Tako! Z najhujšimi nasprotniki slovenskega naroda hoče iti skupaj general »narodne« stranke. Ali se še more stranka s takim voditeljem imenovati »narodna«? Mi pravimo, da ne. Ako imajo gospodje v izvrševalnem odboru te stranke, razven obeh Vekoslavov, še le majhno trohico narodnega čustva, tedaj bodo poskrbeli, da se general pokliče na odgovor, ali pa se ime stranke izpremeni iz »narodna« v »izdajalska« stranka. Take ljudi bi naj postal slovenski narod v Gradec? Nikdar!

š **Mladeničem-agitatorjem!** Porabite vsako prsto minuto za agitacijo. Dne 17. maja mora vse na volišče, da tudi takrat zmaga častno Slovenska kmečka zveza.

š **V spodnještajerski skupini mest in trgov** sta nemški in slovenski kandidat dobila, kolikor smo mogli doslej poizvedeti: Ormož: Kral 53, Rebek 6. — Ljutomer: Rebek 15, Kral 48, Korošec 6, Horvatek 9, Stallner 3. — Brežice: Rebek 21, Kral 48. — St. Lenart: Rebek 12, Kral 42. — Šmarje: Rebek 35. — St. Jurij: Rebek 24. — Braslovce: Rebek 29. — Veljezene: Rebek 21, Kral 11, Horvatek 1. — Marenberg: Kral 56. — Mozirje: Rebek 31. — Vitanje: Rebek 2, Kral 27. — Zalec: Rebek 68, Horvatek 12. — Sevnica: Rebek 42, Kral 4. — Vojnik: Rebek 29, Kral 33. — Celje: Rebek 48 (1), Kral 364, Horvatek 35. — Konjice: Rebek 10, Kral 46. — Šoštanj: Rebek 25, Kral 89, Horvatek 5. — Slovenji Gradec: Rebek 7, Kral 74, Horvatek 7. — Studence: Kral 18, Rebek 20, dr. Korošec 2, Horvatek 364. — Rogatec: Kral 60, Horvatek 3. — Gornji grad: Rebek 50, Pišek 1. — Ptuj: Rebek 23, Kral 236. — Brežice pri Ptuj: Horvatek 21, Kral 101, Rebek 9. — Rajhenburg: Rebek 38, Horvatek 5. — Vransko: Rebek 38. — **Ožja volitev med nemškimi nacionalcem Kralom in socialnim demokratom Horvatekom bo prihodnji petek, dne 14. maja.**

š **V Mariboru** je dobil Horvatek 1516, Kral 815 glasov, razcepjenih je bilo 121 glasov.

š **Zmage »Slovenske kmečke zveze«.** V St. Petru v Savinjski dolini je pri občinski volitvi sijajno zmagala »Slovenska kmečka zveza«.

š **Novi zdravstveni zakon** je cesar sankcioniral.

š **Slovenski tajnik štajerske Kmetijske družbe.** Poslanec dr. Benkovič je te dni posredoval pri poljedelskem ministru, da se v toletni proračun postavi svota 5000 K za nastavljenje slovenskega tajnika pri štajerski Kmetijski družbi.

š **Umr.** je na Lešnici pri Ormožu posestnik P. Dovečar, star 84 let.

š **Vojak 27. pešpolka ropar.** Oblasti zasledujejo dezerterja 27. pešpolka Matija Eggerja, ki je pri Rottenturmu na Štajerskem napadel pismonošo Steuerja, mu nastavil revolver na prsa in mu oropal 3 K 42 vin. Egger je star 23 let in doma iz Trbovelj.

NEVARNA IZNAJDBA.

Pred letom je berlinska policija pri nekem inženirju Gorke zaplenila neko vlomilno prpravo, s katero so se mogla v par minutah najmočnejša ognja varna vrata blagajen odpreti, in sicer kemičnim potom. Sodišče je inženirja obsodilo na 5 let ječe, pripravu pa — postavijo na dražbo. Njena vrednost je znašala 800 mark, prodana pa je bila za 35 mark. Sedaj šele se je zasvetilo prevežani policiji, da si je pripravu lahko kupil kak lopov, ki bo z njo začel svojo — obrt.

Znanost in umetnost.

* **Domača umetnost.** Na lekarni g. Čižmana v Ljubljani vidimo dve novi sliki, prav umetno delo našega domačega slikarja g. Lud. Grilca. Kakor pri vseh njegovih slikah, je posebno pri teh dveh lepa harmonija barv. Pravično in odkritosrčno moramo priznati, da so tu čudovito dobro pogojeni izrazi obrazov, ki označujejo sočutje bolnikov. Na prvi sliki varuje angel bolnega otroka, na drugi je bolnik pred Kristusom ter zaupljivo prosi pomoči za ozdravljenje. Pri obeh slikah je pravilna riza in lepa tehnika. To je pravo mojstrsko delo našega domačega umetnika L. Grilca, za kar mu iskreno čestitamo!

* **Dom in Svet** ima za mesec maj sledečo vsebino: Za Adrijo . . . Povest iz uskoško-benečanskih bojev. Spisala Lea Fatir. — Pomlad prihaja . . . Zložil G. Koritnik. — Domači pozdrav. Zložil G. Koritnik. — Trpljenje in smrt. Velikonočna misel. Zapisal F. Stenar. — V mladost nazaj! Zložil Anton Medved. — Na materinem grobu. Zložil G. Koritnik. — Casopis. Spisal Tonej Jelenič. — Pred mano je pot . . . Zložil G. Koritnik. — Sred tihih platan. Zložil G. Koritnik. — Aleksej Vasiljevič Koljcev. Kritiško-biografska črtica. Spisal dr. Ivan Robida. — Siena in to in ono. Spisal profesor Andrej Plečnik. — Dedova pravljica. — Gorska idila. Spisal Iv. Česnik. — Književnost. — To in ono. — Slike.

* **Die katholische Caritas und ihre Gegner.** Von Dr. Franz Schaub, Kgl. Lycealprofessor in Regensburg. M. Gladbach, Volksvereins-Verlag 1909. 8°. Str. 240. M 2:20. Kr. licealni profesor Franc Schaub je napisal in izdal pred kratkim temeljno delo o katoliški »kariteti«, knjigo, ki zasluži, da bi jo tudi izobraženi Slovenci marljivo prebrali. G. pisatelj nam najprej v I. delu razlaga splošno v obrisih pojem katoliške »karitete« in njeno etično ter socialno vrednost, v II. delu pa se peča z ugovori nasprotnikov proti katoliški »kariteti« in jih jako spretno zavrača na podlagi zgodovinskih dejstev. V prvi vrsti se obrača proti očitkom onih, ki pravijo, da je katoliška dobrodelnost le navidezno sveta, da se vrši brez presoje in iz egoizma; v drugi vrsti zavrača one, ki zahtevajo, da bi dobrodelnost ne smela imeti konfessionalnega, oziroma verskega značaja (»kariteta« ali »humaniteta«?); in slednjič se bori proti onim, ki sploh zamejujejo vsako dobrodelnost, to so namreč na eni strani ekstremni individualisti, zlasti Nietzsche, na drugi pa socialisti (»anticaritas«). — Poleg notranjih vrlin knjige moramo pohvaliti tudi prav okusno zunanjo opremo, vsled česar je knjiga v vsakem oziru priporočila vredna in bo dobro došla raznim voditeljem dobrodelnih in izobraževalnih zavodov in društev. Zeleti bi bilo, da bi »Čas« prinesel o knjigi obširnejšo oceno! Prof. Schaub je jako nadarjen in ljubezljiv mož, ki se intenzivno peča s socialnim vprašanjem sedanje dobe in marljivo proučuje zlasti različne dobrodelne naprave. Letošnje velikonočne počitnice je porabil v to, da si je v družbi svojega prijatelja (profesorja v Würzburgu) ogledal Dunaj in tukajšnje karitativne naprave. Upajmo, da postane prof. Schaub kmalu tudi marsikateremu Slovcnu po svojih spisih ljubezljiv prijatelj in voditelj! Fr. R.

Ljubljanske novice.

lj **Seja odbora S. K. S. Z.** je prihodnji ponedeljek ob 8. uri zvečer.

lj **Ljudski oder** študira sedaj izvorno Medvedovo narodno dramo »Črnošolec«, s katero jeseni otvori svoje predstave. Anton Medved je poklonil »Ljud-

skemu odru« še dve svoji izvorni igri: »Mejnik« in »Prvi april«, zagotovljenih pa je še mnogo drugih krasnih narodnih iger, tako n. pr. preurejena narodna igra »Pogumne Gorenjke« in nekaj narodnih iger iz poljske, češke, hrvaške in srbske literature. Prihodnji teden otvori »Ljudski oder« svojo pisarno v dež. gledališču.

lj **Nabori za mesto Ljubljano** so se vršili danes in včeraj, danes za II., včeraj za I. razred. V I. razredu je bilo izmed 153 predstavljenih nabornikov potrjenih 50, v II. razredu izmed 97 predstavljenih nabornikov 43. V ponedeljek se vrši nabor za III. razred.

lj **Poročnik Mayer** je prestavljen od 27. pešpolka v Kraljevi Gradec.

lj **Bivši posojilniški uradnik Dodič** skočil pod vlak. V samomorilcu, ki je bližini St. Vida skočil pod vlak, so spoznali bivšega posojilničnega uradnika Dodiča, ki zadnji čas ni mogel dobiti nikjer službe.

lj **I. ljublj. uadniško konsumno društvo** ima danes občni zbor. Dobička ima društvo 925 K 51 vin. Društvo ima 232 zadružnikov.

lj **Na majnikov izlet** se je danes pripeljal pod nadzorstvom učitelja in dveh učiteljic iz Bohinja v Ljubljano 60 šolskih otrok.

lj **V Gradcu** so prijeli 15-letnega Antona Kleinerja in 13-letnega Alojzija Pipana, katera sta, kakor smo včeraj poročali, odnesla svojim starišem iz Steyra 600 K denarja.

lj **Vožnja z avtomobil z Dunaja v Trst** skozi Ljubljano. Kvalifikacijske vožnje se je udeležilo predvčerajšnjem iz Dunaja v Trst 14 avtomobilov. Skozi Ljubljano so se peljali v srednjih popol-danskih urah. Tu se niso nikjer ustavili.

lj **Razposajenci.** Včeraj so na Tržaški cesti mladi razposajenci pri neki hiš razbili s fračami 6 šip in napravili 6 K škode. Ker so znani, bode doma pela leskovka.

lj **Dva petelina v eni kurnici.** Predvčerajšnjem se je pripetil nekemu zaljubljenecu zelo neprijeten slučaj. Zalezoval je neko služkinjo že dlje časa, a naposled se odločil, da gre k nji nekoliko povasovat. Ker je prišel takrat, ko se je družina odpravljala baš na izprehod, mu je dekletka prošnjo seveda odbila, pač pa rekla, da če jo hoče počakati, ga lahko za kratek čas skrije v kurnico. In kdo je bil bolj zadovoljen s tem, kakor zaljubljeni fant. Dal se je res zakleniti na dvorišču v velik kurnik, kjer prenočujejo kokoši in en petelin. Novega »petelina« so domači stanivalci sprejeli s kokotanjem, a je bil zelo potrpežljiv, češ, saj pridem kmalu iz kurnice v kamrico in potrpljenje bode poplačano stoterokrat. Med tem, ko je družba obeh spolov in obeh pasem potihnila, je družina odšla na izprehod. In kako so mu bile dolge minute, ko je čakal, da mu pri-teče golobičica odklenit ter ga sprejme v svoje naročje. A ni hotelo biti rešitve. Ko po dolgem času družina zopet pride domov, se je zaljubljenec jel jeze peniti v kurniku in tresti vrata, kakor razjarjen šimpans. Uvidel je, da ne bo kruha iz te moke. Ko začne petelin kokodajskati in kokoši kokotati, se vrata hipoma odpro in poparjeni kokot je mrmraje izginil z dvorišča. Dekle je bila namreč v teku dobre ure nani »pozabija«. — Kokotov brat je pa to pozabljivost maščeval s tem, da je drugi večer pobil pri dekletu par šip, vsled česar pride tudi ta v »kurnik« in preskrbelo se bode, da se to niti prvemu, niti drugemu ne bode zljubilo ponavljati.

lj **Pri »Kolovratu«** Pred Skofijo so danes povodom popraviljanja fasade zamazali in prebarvali oni del stene, kjer so bile običajne zgodovinske kroglice, izstreljene iz vojaških pušk na nedolžne žrtve dne 20. septembra 1908.

lj **Mesar ga je rešil.** Pri pijonirskih vajah je padel v Ljubljano vojak, kar se sedaj večkrat dogaja. Ker pa ni plavalni znal, je šel med potapljače, ki so v naših krajih gotovo še zelo redka prikazen. To pa ni bilo vseh nekemu mesarskemu pomočniku, ki je z brega opazoval ves prizor. Naglo odveže predpasnik in »štrahar« ter skoči v vodo. Kmalu sta bila skupaj in srečno ga spravi na suho, kjer so ga tovariši z vidnim veseljem sprejeli. Kopel je bila še precej mrzla.

lj **»Slovenska Filharmonija«** priredi jutri zvečer ob 8. uri »Ljudski koncert« v »Unionu«. Vstopnina 60 vin. Popoldne od pol 4. do 7. ure koncertira »Slovenska Filharmonija« na vrtu restavracije »Prilevu«. Vstopnina prosta.

lj **Poročil** se je danes adjunkt drž. železnice g. Franc Jebračin z gđeno Evgenijo pl. Lukanc Savenburg.

lj **Navihaneč.** Dne 30. m. m. je prišel v-neko trgovino na Starem trgu nek okoli 18 let star fant ter rekel trgovcu, da ga pošal salezijanski ravnatelj iz Rakovnika, da bi mu dal v vpogled dve obleki. Trgovec je želji takoj vstregel in dal neznanemu mladenič nazaj dve obleki ter vzame mesto teh črne hlače, naramnice in dva ovratnika, da naj pošlje račun za vse skupa ravnatelju g. Kovačiču. Drugi dan pa do-tičnik zopet pride ter pravi, da je g. Kovačič sedaj na južnem kolodvoru, odko-

der se misli odpeljati v Italijo, pa da mu je zmanjkalo 30 K voznine, katero je tudi dobil. Golufija je bila kmalu odkrita in goluf, v osebi 18letnega dninarja iz Mokronoga, Ignacija Miklavčiča, aretovan. Na njegovem stanovanju na Selu so dobili še izgotovljeno obleko. Izročili so ga sodišču.

Ij Učiteljska vest. C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani je obolelelu učitelju Antonu Smerdelju dovolil dopust. Nadomešča ga pomožni učitelj Slavko Cepuder. — Začasno se bo oddala učiteljska služba na dvorazrednici v Dobruhi (okraj Novo mesto), ker je na šoli dovoljena vsprememnica. — Izšla je v »Učiteljski tiskarni« v Ljubljani knjižica: »Izvršilni predpisi k novemu šolskemu in učnemu redu.« Vezana stane 1 K 20 h.

Ij Sava je zadnji teden vsled južnega vremena v planinah toliko narasla, da je stala že nad normalom. Segala je nad stundence po mavškem obrežju. V njej je utonil neznan mlad človek, katerega so valovi nesli proti Medvodam. Kdo je bil, se ne ve.

Ij Slana je padla danes v jutru po Sorškem polju okrog Mavčič. Škode še ni, a bati se je, da bo ta mesec se večkrat pokazala nad fižolom in drugo setvijo svoje strupene kremplje.

Ij Semenj. Dne 5. t. m. je bilo na mesečni semenj prignanih 843 konj in volov, 103 krav in telet, skupaj 946 glav. Kupčija je bila pri konjih prav dobra, ker so po nje prišli Lahi in Korošci, pri goveji živini pa dobra. Cena goveji živini je bila od 58 do 70 h kg žive vage.

Ij Najden dežnik. G. L., kateremu je bil nedavno v neki tukajšnji kavarni vzet dežnik, dobi dežnik v našem uredništvu.

Razne stvari.

Nad 130 moških sta umorili v vasi Kurdin v okraju Ladoga na Ruskem neka stara ženska Camarin in njena hči Olga. Izvabili ste žrtve v svojo hišo, kjer sta jih umorili in oropali. Dolej so izkopal 127 človeških okostij. Ko so detektivi udrli v hišo, sta morilki nanje streljali.

Srbska vlada je protestirala proti raznim izrazom, s katerimi se spremlja imenovanje kralja Petra v razpravi proti Srbom v Zagrebu.

Grobar ropal mrliče. V mestu Huelva na Španskem so opazili, da je grobar Belerin Rojas na nezasičan način ropal po mrljiških jamah. Mrtvice je slačil in prodajal obleko cunjarjem. Celo dragocene krste je prodajal iz grobov in jih zamenjaval z ničvrednimi, katere je potem zopet prodal dalje. Občinstvo je ogorčeno in zahteva eksemplarične kazni za lopova.

Vlak obtičal v snegu. Iz Jägerndorfa poročajo, da je ondi padlo toliko snega, da je 5. t. m. na postaji Ramsau tovorni vlak z dvema strojema obtičal v snegu. Od severa države prihajajo danes poročila o velikih povodnjah.

Ij Prostor pred inštitučno palačo se je včeraj pokazal, da je nepripraven za koncerte.

DRUŠTVA.

Radomlje. Slovensko katoliško izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo, dne 2. majnika, v prostorih g. Nastrana gledališko predstavo s petjem ter podučnim in zabavnim igrokazom »Navihana Minka«. Vse igralce so nas kar presenetile s svojim sigurnim in neprisljnim proizvajanjem. Glavna zasluga za vajo gre vrli učiteljici P. Dežmanovi. Razven tega so »brhki mekinjski kuharji« s svojim nastopom izvabili iz občinstva obilo smeha. — Nedeljo preje pa je imelo društvo svoj redni občni zbor s predavanjem. Ker za večje prireditve manjka pravega prostora, se je razven društvenega odbora izvolil še odsek za zidanje lastnega društvenega doma. Bog blagoslovi dobro začeto delo novega odseka!

VERSKA ŠOLA IN AVTONOMIJA BOSANSKIH MOHAMEDANCEV.

ki jo je cesar Franc Jožef nedavno potrdil, je urejena po teh načelih:

Vakuf (cerkveno premoženje) upravljajo v bogoslužne in šolske konfessionalne svrhe mohamedanci sami po svojih cerkvenih in posvetnih oblasteh, ki jih sami izvolijo. Uporabljajo pa torej po določilih svetega šerijata, vrh tega pa se uvede bogoslužni davek in prispeva tudi država.

Organizacija je sledeča: 1. Verska občina — džemet — in nje odbor, 2. okrajni vakuški zbor in nje odbor, 3. deželni vakuški zbor in nje odbor.

Predsednik te najviše deželne upravne oblasti je Reis-ul-ulema, ki ima štiri uleme-medžli za sosvetovalce. Izvolijo ga mohamedanci sami potem neke duhovske volivne kurije, ki predloži cesarju tri kandidate. Od cesarja imenovani dobi menšuro (jurisdikcijo, investicijo) od Šeik-ul-Islama v Carigradu. Kar se tiče njegovih svetovalcev, mohamedanci predlagajo po dva kandidata za vsako mesto, izmed katerih izvoli enega ministrstvo

(skupno finančno). V vsakem okrožju je načelnik verske občine mufti, katerega predlaga ulema-medžli (sosvetovalce) imenuje pa deželna vlada. Mufti nazira nižjo duhovščino in šole.

Ce prav premišljimo, uživajo mohamedanci v Avstriji več verske svobode in šolske avtonomije kakor katoličani . . .

GOSPODARSTVO.

Ij Štetje domače živine na Ogrskem. Po uradnem štetju domače živine, ki se je izvršila spomladi lanskega leta, znaša število konj 1.859.568, oslov 15.057, mežgov 873, govedi 6.446.477, prašičev 5.358.802, ovac 7.872.742 in koza 277.060. V primeri s številom domačih živalij, katero se je dognalo v letu 1907, je naraslo število vseh vrst od 1 do 1006 odstotkov.

Ij Izvoz živine in mesa iz avstro-ogrsko monarhije v inozemstvo leta 1908. Lansko leto pomnožil se je izvoz živine prav znatno ter se je v primeri z izvozom v letu 1907 skoraj podvojil, dočim se je predlansko leto izvozilo 180.184 kosov klavne živine v vrednosti 50.084.013 K, izkazujejo uradni podatki za leto 1908 izvoz 359.405 glav živine v vrednosti 81.497.802 K, tako da je poskočil ta izvoz v zadnjem letu za več nego 314 milijonov kron. Izvoz mesa ostal pa je lansko leto na prejšnji višini, izvozilo se je vsega skupaj 25.968 meterskih stotov mesa in mesnih pridelkov v vrednosti 478 milijonov kron. Med odjemalci naše monarhije imenovati se mora v prvi vrsti Italija, v katero se je prodalo 103.365 goveje živine, 17.126 prašičev in 3818 ovac, dalje Nemčija, v katero se je izvozilo 94.906 goveje živine, 1445 prašičev in 8615 ovac, potem Švica, v katero se je prodalo 10.435 goveje živine, 3156 prašičev in 19.305 ovac. Na četrto mesto naših odjemalcev pride Rumunija, kamor se je poleg 1172 govedi in 40 prašičev izvozilo 71.498 ovac. Nato slede še Francija in Belgija kot odjemalke ovac, katerih se je izvozilo v prvo imenovano državo 21.016, v drugo pa 3313 kosov.

Ij Uvoz klavne živine in mesa iz inozemstva v avstro-ogrsko monarhijo v letu 1908. Iz inozemskih držav uvozilo se je v našo monarhijo vsega skupaj 46.695 glav različne klavne živine, katere vrednost se cení nad 4 milijone kron. Mesa in mesnih izdelkov pa se je vpeljalo 4411 meterskih stotov v vrednosti nad 1 milijon kron.

Ij Cena klavni živini na Dunaju leta 1908. Po podatkih tržnega urada je tudi lanskega leta padla cena klavni živini na osrednjem trgu pri Sv. Marksu na Dunaju in se je povprečno znižala pri 1 meterskem stotu žive teže za 5 do 6 K pri pitani živini, za 6 do 8 K pri polpitani in za 10 K pri neopitani živini. Normalna cena opitane živine dosegla je povprečno 50 do 94 K za meterski stot žive teže. Plavevalo pa se je tudi 96 do 100 K, izvanredno tudi 102 do 104 K za imenovano težo. Nasprotno pa je bila povprečna cena pri neopitani živini 26 do 58 K, pri napolopitani 38 do 60 K za 1 meterski stot žive teže. Kot posebnost se navaja tudi število 433 neopitane govedi, ki ni dosegla niti 26 K za stot žive teže.

Telefonska in brzajavna poročila.

MAŽARI SE BOJE. — KAJ TO POMENI.

Budimpešta, 8. maja. Danes je cesar v avdijenci sprejel zunanega ministra Aehrenthala, ki se je nalašč pripeljal v Budimpešto, grofa Apponyija, grofa Stefana Tisza. V večerajšnjem klubu neodvisne stranke je izjavil grof Apponyi: Situacija je izredno težavna, bati se je splošne politične krize. V zunanjem Ogrski nevarnem položaju, leži težišče krize. Italija in Rusija hočeta si pridobiti nekaj ogrskega teritorija (?) ter sta z narodnostno politiko nas prehitile. Glavno je sedaj, da se ne kregamo, ampak, da smo trdno združeni. **Kriza je že prekorčila meje bančnega vprašanja.** Košut je tem precej skrivnostnim besedam pristavil: Položaj se dejansko zadnji čas ni prav nič izboljšal. Naša dolžnost je, da ostanemo trdno pri svojih principih in se ne udamo morda dobromišljenim ali lahkomišljenim vabam. Največje zlo je, da se nas na Dunaju zelo sovraži. Nihče nima pojma, kako težko je bilo doseči nekaj, kar smo imeli za malenkostno.

PRESTOLONASLEDNIK IN HRVAŠKA POLITIKA.

Zagreb, 8. maja. Vedno bolj se opaža vpliv obiska prestolonaslednika Franca Ferdinanda pri grofu Bombellesu na Hrvaškem. Snuje se avstrofilna stranka in ta misel pridobiva vedno več tal. Baron Rauch pa, ki snuje že dolgo svojo »ustavno« stranko, pa je na noben način skrpiti ne more, je tako prefrigan, da je nasproti Weckerlu v Budimpešti izjavil, da je opazil, da se je na Hrvaškem zadnji čas zelo okrepila avstrofilna struja in da bo zato — on stopil tej stranki na čelo. Informirani krogi pa pravijo, da se za sodelovanje, prav posebno pa za vodstvo barona Raucha prav lepo — zahvaljujejo.

Rauch se zdaj hvali, da ga bo prestolonaslednik poklical na avdijenco.

BOSANSKA AGRARNA BANKA IN AVSTRIJSKI PARLAMENT.

Dunaj, 8. maja. Prihodnja seja bosanskega odseka bo prihodnje sredo. Nemški krščanski socialci delajo na to, da rešijo sedanji kabinet iz sedanje krize. V odseku bo večina skoro gotovo sprejela resolucijo, kateri bo vlada pritrčila. Ost je obrnjena sedaj proti skupnemu finančnemu ministru Barianu, o katerem se govori, da v kratkem odstopi, ker je izključeno, da bi Barianu avstrijska delegacija dovolila proračun.

ZMAGE KRŠČANSKIH SOCIALCEV.

Solnograd, 8. maja. Zmaga krščanskih socialcev v splošni skupini za solnograški deželni zbor se je pridružila tudi kmečka skupina. Izvoljeni so v prvih petih volivnih okrajih kandidatje krščanskosocialne stranke.

PRORAČUNSKI ODESEK DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 8. maja. V današnji seji proračunskega odseka je naznanil domobranski minister, da se predloži zbornici vojaški zakon z dveletno službo, novo vojaško kazensko postopanje ter da se zboljšajo plače orožnikom.

POLOŽAJ NA TURŠKEM.

Carigrad, 8. maja. Mladoturki iščejo po skrivališčih turške duhovnike in zoite ter jih zapirajo. Rok civilnemu prebivalstvu, da odda orožje, je nekoliko podaljšan, vendar bo strogo kaznovan tisti, ki orožja ne odda. Beda v Adani je sina. Bati se je lakote. Uradniki in vojniki so bili udeleženi pri klanju kristjanov.

INTERVENCIJA FRANCOSKE IN ANGLEŠKE V TURCIJI.

Pariz, 8. maja. Francoska in angleška vlada sta sklenili radi nevarnosti, katera radi mohamedanskega fanatizma preti kristjanom v Mali Aziji, v Carigradu intervenirati ter opozoriti turško vlado, da bo vsako preganjanje kristjanov izzvalo direktne in odločne korake Francoske in Angleške.

ZOPET POTRES NA LAŠKEM.

Rim, 8. maja. Danes zjutraj ob 7. uri 37 minut je bil zopet močan potres v Mesini in Reggio di Calabria, kjer se je porlo več zidov.

KRŠČANSKI KOMORNIK SULTANA.

Carigrad, 8. maja. Čuje se, da je sultan izrazil željo, da naj bo tretji njegov komornik kristjan, Grk ali Armenec.

CASTRO ZOPET PREDSEDNİK.

Pariz, 8. maja. »Agence Havas« poroča, da je Castro prejel iz Santandre kabelsko brzajavko, da sta ga narod in armada proglasili za predsednika republike Venezuela.

»Waffenrad Steyr«. Nekateri sodbe iz ravnokar izišlega krasno opremljenega ilustrovanega cenika o kolesih za leto 1909 avstrijske družbe za izdelavanje orožja v Steyru o kolesu »Waffenrad« iz najnovejše dobe so najlepši dokaz o priljubljenosti, o zadovoljnosti kolesarjev in o trpežnosti, kar se vse izrazi z besedami: »Waffenrad« je res cen, ker je izboren! — Prednosti te prve znamke: najboljši material, natančno delo, torej izredna trpežnost, lahki tek, izmenjava delov itd. so tako občeznane, da ni treba posebnega priporočila kolesarju, naj si pred nakupom novega kolesa v lastnem interesu naroči brezplačno »Waffenrad« cenik, ki se dobi tudi pri zastopnikih v vseh večjih krajih monarhije. Za p. n. trgovce se priporoča založiti »Waffenrad« posebno zato, ker popolno zadovolji odjemalce in se ni bati nadležnih reklamacij, ker avstrijska tovarna za orožje najkulantneje postopa napram svojim odjemalcem in vedno promptno pošilja. — Ilustrovani cenik »Waffenrad« se dobi od zastopnika g. Ivan Jaxa in sin, Ljubljana, zastoj in se lahko pri istem ogleda o tudi vzorci 1909.

Med današnjimi oglašji priporočamo razprodajalnico avstrijskih suknenih izdelkov Etzler & Dostal, Brno, Švedska ulica 5, XVIII.

Opozarjamo na danšnji oglaš našega somišljenika g. Iv. Bole, organista na Brezjah, ki je prevzel popolnoma prenovljeno gostilno »pri Pezdriču« na Brezjah ter se slavnemu p. n. občinstvu najtopleje priporoča.

Visoko odlikovanje. Gospodu dr. Viktorju Serravallu, lekarnarju v Trstu-Bar-kovlje, je podelilo Njega Veličanstvo v i-

teški križec Franc Jožefovega reda.

Otroška govornica. Učitelj: »Kje se nahaja povsod jelen?« — Učenec: »V gozdu.« — Učitelj: »In na?« — Učenec: »In na Schichtovem milu.« — Učitelj (smeja se): »To se vjema, ampak jaz mislim na gorah. Jelen se torej nahaja na gorah in v gozdih.« — »In na Schichtovem milu,« zakliče enoglasno vsa mala družba z veselim smehom. Nato se mora še gospod učitelj smejeti.

Opozarjamo na današnja oglaš V. J. Havličekova bratra v Podčbradech, dobro znana sisvanska izvozna tvrdka za lanceno in suknenno blago vseh modernih vzorcev, ustanovljena leta 1887, spada med najstarejše tovrstne češke tvrdke v češkem kraljestvu ter razpošilja na vse strani nairaznovrstnejše blago izborne kakovosti. Priporoča se povsodi kot solidna, resna domača tvrdka.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. maja.

Pšenica za maj	14 14
Pšenica za oktober l. 1909.	11 91
Rž za oktober l. 1909.	9 38
Oves za april	7 46
Koruza za maj l. 1909.	7 67

Efektiv: neizpr.

Meteorološko poročilo.

Vilna n. morjem 3062 m, sred. zračni tlak: 736,0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	F. d. v. m. (v. m. in j. m.)
7.	9. zveč.	739,8	6,7	sr. jvzh.	jasno	
8.	7. zjutr.	39,0	6,4	*	*	0 0
	2. pop.	36,5	11,5	sl. jvzh.	*	

Srednja večerajšnja temp. 9 1/2, norm. 13 0/2.

Zahvala.

Za izkazano odkritosčno sožalje ob izgubi in tako mnogostevilni udeležbi pri pogrebu 2. t. m. našega iskreno ljubljenega očeta

Josipa Simončič

posestnika f. t. d.

izrekamo najtoplejšo zahvalo, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem z Litije in Smartna in vsem udeležencem iz smartnske fare. Posebno se še zahvaljujemo č. duhovščini domači, za tolažbo in obiske ob boleznih in spremstvu. G. dr. Premrov za požrtvovalnost in veliko skrb ves čas boleznih. Sploh vsem, ki so kakorkoli tolažili in izkazali pokojniku zadnjo čast, vsem Bog plačaj!

Breg ob Litiji dne 6. maja 1909.

Rodbina Simončič.

1280 1-1

Zahvala.

Globoko ginjeni po mnogostevilnih dokazih iskrenega sožitja povodom izgube naše iskreno ljubljene soproge, stare matere oziroma prastare matere in tele gospe

Marije Jerala

izrekamo tem potom vsem sorodnikom prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo. Prav posebno srčno dolžni zahvalo preč. g. bolniškemu kuratu in preč. šempetarski duhovščini ter č. redu usmiljenk sv. Vincencija Pavla za bolniško postrežbo, dalje blag. g. ravnatelju deželnih uradov Mat. Zamidi, vodji deželne bolnice dr. Vinko Gregoriču ter dr. Evgenju Gallatiji, kakor vsem ostalim mnogobrojnim udeležnikom pogreba in sploh vsem, ki so kakorkoli izkazali predragi pokojnici zadnjo čast ter nas tolažili v prebriskih dneh.

Bog boži vsem plačnik!

Ljubljana, 8. majnika 1909.

1201 1-1

Zahvaljoči ostali,

Dva čevljarska pomočnika

sprejme takoj v stalno službo Lovrenc Bizjak, čevljarski mojster Postojna,

1283 2-1

Za birmance M. LUKIČ

priporoča najmodernejše in najfinejše obleke

— za dečke in deklice po nizkih cenah. —

: Konfekcija oblek.

: Pred škofijo 19. :

1303 (1)

SODI veliki močni od 30 do 40 hl. dobro ovinjeni, kakor novi sodi za transport so na prodaj pri **Ivanu Buggenigu, sodarju Ljubljana.** Cesta na Rudolfovo železnico 5. 1156 3-1

Prodaj pod ugodnimi pogoji ki meri 1345 kvadr. sežnjev, najlepši v Idriji, ves obdelan dobro zagnojen, pri cesti poleg vode, zelo pripraven za stavbišče za vilo, tvornico itd. Več se izve pri **Jan. Bratina, Idrija 98.**

VAJENEC

se sprejme za **pekarijsko obrt**, r. pod 14 let star, učna doba po dogovoru pri gosp. **Juliju Novljanu, pekovskem** medvodah. 1202 3-

Proda se 12 tednov star

bernhardinec

prave vrste čuvaj. Ogleda se lahko. Bol. eve ulice 5, Stari Vodmat. 1202 2-1

Proda se HIŠA

iz proste roke v Rožni dolini. Natančneje se poizve v Rožni dolini št. 143. 1148 3-1

Urtnice

zelo močne in mnogovrstne, dalje vsake vrste zelenjadnih sadik in semen, se dobi poceni pri **Fr. Slatnarju, Erjavčeva** cesta št. 1 v Ljubljani.

Vila v krasnem kraju na Gorenjskem, popolnoma opremljena se da za sezono v najem, eventuelno tudi prodaja. — Prosi se, da se pošiljajo ponudbe na upravištvu tega lista, pod „F. M. 23“. 1249 3-1

Na prodaj je velika prtilična hiša

pripravna za vsako večjo obrt, ena njiva in velik vrt. V bližini se ima graditi velika Elek-trarna. Več se izve pri lastnici **Mini Rozman, 1254 Breg** št. 7. pošta Kranj. 3-1

Pekarija

z vseni prtilikami vred, na prometnem kraju v **Ljubljani**, se takoj ali z avgustom odda. Pismena vprašanja na upravištvu „Slovenca“ pod št. 2044. 1107 6-1

Zasebniki Trgovci Krošnjari! naj ne zamude ugodne prilike za naročbo **ostankov naravnost iz tkalnice!!**

Posebna ponudba:
40 met oksforda za srajce, cešira za obleke, plave tkanine za predpasnike in bluze. Prima kakovost, **prisino barvano** le K 15-40.
40 met rumburške tkanine, kreas-platina, kanafasa, zajamčeno prima kakovost, pralno, le K 18-40. 1 kos 150/200 cm rjuh, zajamčeno platno, brez konkurence, za le K 2-25. Brisace 40 cm široke, 1 m dolge, za samo 32 vin.
1 dvanajstletica robcev z atlas-robom K 1-25. Pošilja se po povzetju. Komp. zavoj 5 kg povsod franko. Za neprimerno denar nazaj in se povrne tudi poštnina, torej nikak riziko. Prosim, da se ne zamenja moja trdika s podobno se glasečimi, ki pošiljajo neporabno blago, ne vračajo poštnine pri vrnjenem blagu, in to le kramarji. 1060 12-1

Obrne naj se vsak na **Julija Müllerja tkalnice, Heřni Městec, Češko.**

Waffenrad

avstrijske družbe za izdelovanje orožja, Steyr

Vporabni in luksuz-stroji za **najboljše**
gospode in dame, službena **kolo**
kolesa za urade in vojaštvo, **monarhije.**
:: 1228 kolesa za dirke. 2-1 ::

Zastopnik: **Ivan Jax in sin, Ljubljana.**

Ilustrovani cenik za leto 1909 zastoj in franko.

Edina zaloga izvernih **Ameriških čeljev**

Avstr.-ameriška zaloga čeljev v Ljubljani.
Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

Mnogo denarja

si prihranite, ako kupujete svoje **sukneno blago** naravnost iz tovarne po najnižjih cenah pri strogo solidni tvrdki **Etzler & Dostal**

Razprodajalnica avstrijskih suknenih izdelkov:
Brno, Švedska ulica 5, XVIII.
Vzorci na vpogled poštnine prosto.

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem** selu poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Josip Janko urar in trgovec z zlatino, srebrnino in optičnim blagom v **Kamniku**

priporoča veliko zalogo pravih švicarskih žepnih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brož, daljnogledov, očal in vseh v to stroko spadajočih stvari po zelo nizki ceni.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. — Ceniki na razpolago. 1001 10-1

Velika zaloga primernih daril za birmance.

Otvoritev trgovine!

Dovoljujem si slavn. občinstvu v mestu in na deželi vljudno naznaniti, da otvorim 15. maja t. l. v lastni hiši, v Ljubljani na **Starem trgu št. 18**

modno trgovino za gospode in dame.

Potrudil se bodem, svojim cenjenim odjemalcem postreči z dobrim blagom in po najnižji ceni. V zalogi bodem imel v največji izbiri spodnje in gornje perilo, najmodnejše bluze iz svile, volne in drugega modnega blaga. Svilo za bluze, kravate in nakite, spodnja krila, moderce, otročje obleke, nogavice, rokavice, kravate, ovratnike, šerpe, pajčolane, šlinge, čipke, posamentrije, itd., vse potrebščine za šivilje, ter tudi bogato zalogo najmodnejših moških klobukov, cilindrov, športnih čepic in slamnikov.

Za obilen poset se toplo priporočam s spoštovanjem

1302 3-1

Peter Šterk.

Vabilo

na **IX. redni občni zbor „Hranilnice in posojilnice za Planino in Studeno“** s sedežem v Planini, registr. zadruga z neom. zavezo, ki se bo vršil dne 16. maja 1909 v društveni pisarni v Planini ob 11. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Pregled in potrjenje računa za l. 1908.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Opomba: Ako bi zbor ne bil sklepčen, se skliče pol ure kasneje drugi občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev. 1304 1-1

Putniki v Ameriko Kateri želijo dobro, po ceni in za nesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Šimeleka** v Ljubljani **Kotlovorška ulica 26.** *Kotlovorška Pijavčina doja se brezpogojno.*

Izvolite združiti so brezpopojne pijače med katerimi so z **Maršner-jevimi šumečimi limonadnimi bonboni**

(iz malin, citron, jagod, češenj, dišečih jagod) pripravljene **šumeče limonade** 923 nedosežne. 10-1

Pravi samo s' o varstveno znamko. Enoletna vporaba več kot 40 milijonov. Prva četka akc. družba tovarna za orient. sladkor. in čokoladne izdelke Kr. Vlnograd, prej A. Maršner. Glavna zaloga na Dunaju, Josef Katz VI, Theobaldgasse 4.

Urei **Milko Krapeš** Gramofoni! urar, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3. Priporočam svojo zalogo **zlatih, srebr, tula, nikel, žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlate verižice, prstane, uhanov, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.** Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo 2393 36

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali v zameno. Ceniki na zahtevo poštnine prosto.

Letošnja huda zima je pokazala, da presega glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

Patentirano v 30. državah.

V veliki zalogi jo ima edini izdelovatelj za slovenske dežele **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.**

1296 8-1

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. dec. 1908
čez 72 milijonov K.

Lastna glavnica kron 354.645·15.

Stanje vlog 31. decembra 1908
čez 18 milijonov K.

Sedaj: Miklošičeva cesta št. 8, pritličje
v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1908

1301 1

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik in imejtelj komturnega križca
Franc Jožefovega reda z zvezdo

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik, imejtelj zlatega zaslužnega križca in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše,** vodja, graščak, državni in deželni poslanec, vitez reda železne krone III. vrste, lastnik zlatega zaslužnega križca s krono in papeževega častnega križca „Pro Ecclesia et Pontifice“. — **Anton Kobi,** posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** stolni dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar,** svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Fran Leskovic,** hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — **Ivan Pollak ml.,** tovarnar — **Karol Pollak,** tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šilbar,** župnik na Rudniku.

Največja in najstarejša tovarna
lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

AVGUST PRELSE

Mnogokrat
odlikovana.

v Ljubljani.

Priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah.

Župniščem, samostanom in šolam dovoljujem znaten popust.

Ilustrovani ceniki so na razpolago.

Malo stanovanje

z dvema sobama in vso pritlikino je v prvem nadstropju hiše št. 30 na Resljevi cesti z 1. avgustom za malo družino za oddati. Popraša se v prtiličju. 1295 3-1

Več vozov ostružkov za stolje, za kurjavo strojev ter za (oblanja) in žaganja : sušilce mesa : se odda takoj v Prulah (Sredina št. 18.) 1298 1-1

Gostilna

„Pri pošti“ v Litiji odda se v najem.

Ponudbe naj se dološljejo na naslov Franja pl. Wurzbach v Litiji. 1293 4-1

Razpis.

V svrhu oddaje del za gradbo potov na Savi občine Jesenice na Gorenjskem se vrši

javna dražba

dne 24. maja 1909 ob 11. uri dop. v občinskem uradu na Jesenicah. Dražitelju je položiti 10% vadija.

Županstvo Jesenice, dne 6. maja 1909.

Občinski gerent: A. Čebulj.

1288 3-1

Kleparski pomočnik

ki je zmožen tudi sam delati, se sprejme pri MARIJI BURGAR v Ribnici. 1305 2-1

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi, osobito slavnim korporacijam ter društvom si usojam najvljudneje naznaniti, da sem početkom meseca maja prevzel vodstvo in oskrbo

hotela, kavarne in restavracije „UNION“

ter bom po svojih najboljših močeh skušal voditi to podjetje v vsestransko zadovoljnost velecenjenih p. n. gostov.

1263 (1)

Obenem si usojam naznaniti

da je zopet otvorjena

„Unionova“ vinska klet

kjer se bodo točila priznana najboljša naravna vina po zmernih nizkih cenah. Poskrbljeno bo tudi ob vsakem dnevnem času za okusna topla in mrzla jedila po nizki ceni.

Priporočujoč se za številni obisk in vsestransko zaupanje, bilježim spoštovanjem

I. BRAČIČ, ravnatelj.

Učenca Zračno stanovanje

v ključavničarsko obrt sprejme takoj: Ivan Peterca, Dolenjska c. 19, Ljubljana. 1144 6-1

na lepem prostoru v novo zgrajeni hiši, obstoječe iz več sob in z vsemi pritliklinami, v prtiličju 2 stanovanji z 2 in 3 sobami, 1. nadstropje 4 stanovanja z sobo in kuhinjo za avgustov termin. — Kje pove upravništvo „Slovenca“.

1268 2-1

Prenovljena gostilna na Brezjah.

1204 2-1

Slavnemu p. n. občinstvu, posebno pa še mnogobrojnim slovenskim romarjem ter slavnim društvom in pevskim zborom si usojam najvljudneje naznaniti, da sem prevzel povsem prenovljeno in povečano

gostilno »pri Pezdihu« na Brezjah

nasproti glavnemu vходу v cerkev

Na razpologo so vedno udobna prenočišča.

ter bom po svojih najboljših močeh skušal voditi isto v vsestransko zadovoljnost velecenjenih p. n. gostov.

Skrbel bom predvsem za vedno svežo najboljšo naravno pijačo ter najokusnejša gorka in mrzla jedila.

K obilnemu obisku vabi velespoštovanjem Ivan Bole, tamošnji organist.

Iščejo se proti primerni odškodnini za nekaj dni na posodo naslednje fotografije, slike ali razglednice:

Stara deželna bolnišnica na Dunajski cesti s cerkvijo; Sv. Petra cerkev z obzidjem; Stari deželni dvorec s pogledom na Kongresni ali Dvorni trg ter Cesarja Josipa trg z barakami za perice. 1281 3-1

Kdor ima katero izmed teh, naj jo pošlje v tiskarno DRAG. HRIBARJA, Dunajska cesta 9.

Dame (tudi nešivilje)

se iščejo za šivanje zavrtnic. Po izučanju (ki traja le par tednov) dobro plačilo in trajen zaslužek. — Zglasiti se je na Privozu št. 3 v Ljubljani. 1270 3-1

V svrhu prevzetja ali primožitve iščem

dobro idočo trgovino

na deželi. 1261 3-1

Ponudbe pod „sreča“ na upr. „Slovenca“.

Gostilna

in zaloga piva

na dobrem kraju na deželi se takoj odda. Kje pove uprava tega lista. 1258 4-1

1271 Odda se v najem za sezono 3-1

stanovanje „v Podlogu“

z opremljenimi tremi sobami in kuhinjo, kletjo in lepim sadnim vrtom; v hiši je vodovod, nad hišo lep smrekov gozjd s krasnimi sprehajališči ter blizu hiše kopalj. — Pojasnila daje lastnik Matija Hočevar v Vel. Laščah, Dolenjsko.

Stanovanje za avgustov termin

obstoječe iz najmanj 4 sob, 1 kabineta, modernih pritliklin in, če mogoče, uporabo vrta, se išče. — Ponudbe z natančnim popisom in zahtevami najemnine na upravništvo „Slovenca“. 1284 6-1

Enonadstropna hiša

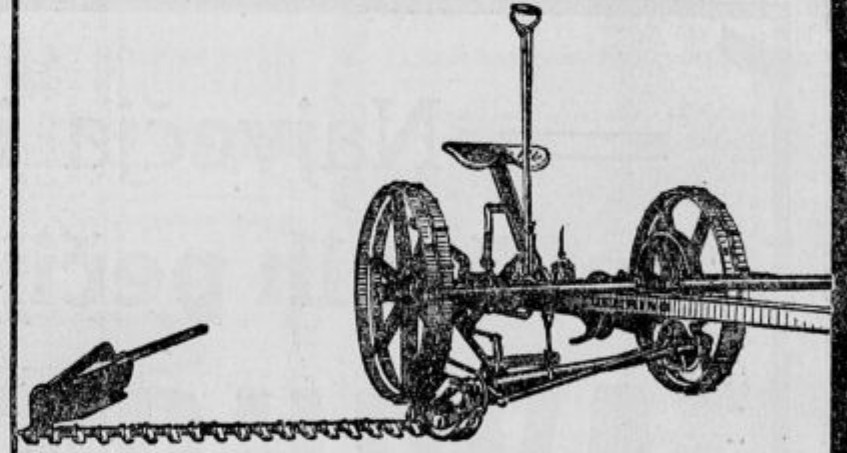
z vrtom

v najboljšem stanju se proda v Ljubljani. Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 1198 4-1

DEERING

kosilne stroje, svetovno znane kot najboljše amerik. stroje sedanosti priporoča prva slov. veletrgovina z železnino in poljedelskimi stroji

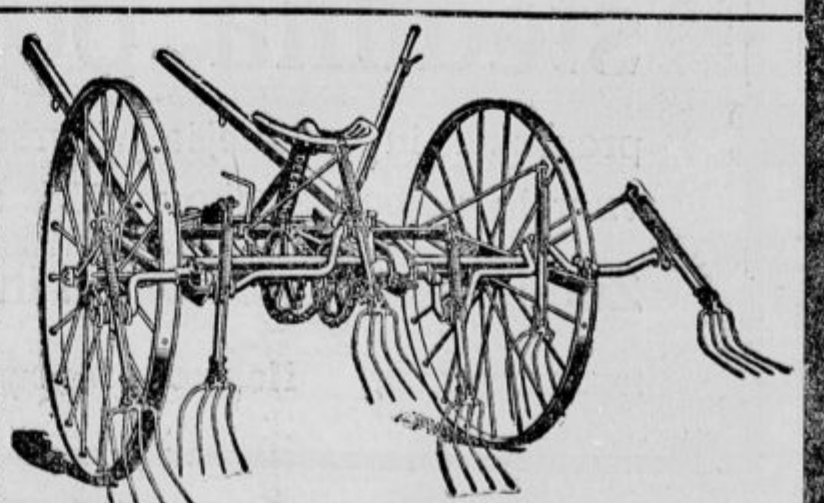
Fr. Stupica v Ljubljani Mar. Terezije cesta št. 1.

Posamezni deli „DEERING KOSILNIC“ niso iz litega železa temveč iz jekla, kar jim daje neprekosljivo trpežnost. — Za nizko in redko travo posebno priporočljivi so novi noži, ki režejo v največjo zadovoljnost vsacega kmetovalca, ki jih je le enkrat poskusil. Bogata zaloga poljedelskih strojev slamoreznic, mlatilnic, čistilnic, trijerjev, vratil,

strojev za obračanje sena in stavnih potrebščin, traverz, portland in roman cementa in vse druge železnine.

Najnižje cene, solidno blago.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franc Zajc, brivec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Galanterijsko blago.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina. Stritarjeve (Lingarjeve, ulice.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestni magistrati.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo. Pred škofijo št. 1., II. nadstr.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno. Mestni trg št. 22, v stari Souvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Žargi Sv. Petra cesta št. 2. Velika izbira raznega perila, kravati itd. in potrebščin za krojače in šivilje. „Pri nizki ceni“.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospe, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za nevesto in ženino.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospe in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Šarc Anton, domači izdelki rjuh in oblačil od enostavnega do najfinjšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domači izdelki srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospe, spalne srajce, spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlolikalnica ovratnikov in manšet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga špecerijskega blaga, šprita, žganja, moke, otrobov in koroze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Sober, trgovina s špec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Mencinger T., trgovina s špec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami. Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Razne tvrdke.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otroških vozčkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Brata Eberl črkoškarja, stavb. in pohišt. ples. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeva ul. 4.

Hofbauer Ana, izdelovalateljica cerkvenih paramentov, Wolfove ulice.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskalija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Obrtno pomožno društvo r. z. z. o. z. v Ljubljani obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ % od dne do dne, brez odbitka rentnega davka in daje posojila proti menici in knjižbi.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagrebačke tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figurbirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongresni trg 13

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Opazka: Ako se oglasi vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

195 Svoji k svojim!

Krasna birmanska darila
Velika zaloga vsakovrstnih ur, verižic, prstanov, uhanov, obeskov itd.

Najnižje cene. Samo solidno blago. Lastna delavnica za popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter za-priseženi sodnijski cenilec — Ljubljana, Wolfove ulice 3.

4 tedne poskušnje

in na ogled razpošiljam svoja **KOLESA** po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri. Ilustr. ceniki franco. 2351

Fran Dušek
tovarna koles, Opočno št. 85. na Češkem.

Svoji k svojim!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (1) **Cene primerne.**

Svoji k svojim!

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

koje delavnice se nahajajo

v lastnem posloju na Glincah pri Ljubljani,

priporoča se slavnemu občinstvu in gg. stavbenikom v izvršitev vsakojakega, v mizarso stroko spadajočega dela, n. pr.: pohištvo iz trdega in mehkega lesa, v vseh slogih, kompletne oprave za hotele, vile, gostilne, sanatorije, privatna stanovanja in moderne praktične oprave za trgovine in pisarne, dalje portale in vsa stavbena dela. Zadruga izdeluje vsa dela edinole iz suhega prima lesa, in ker ima vposlene delavske moči le prve vrste, jamči za solidno izvršitev vsakega naročila.

Cene zmerne.

Postrežba solidna in točna.

Naročila in proračuni se napravljajo brezplačno in poštne prosto.

Denar na cesti

malo kdo najde, toda mnogo denarja prihranite, ako si oskrbite svoj nakup v trgovini z obleko **Jana Hoffmanna** v Kromčiči, Vodna ul. 57.

Največji izbor izgotovljenih oblek za gospe, dame, dečke in deklice. —

Posebni oddelek

Jedina razpošiljalnica na Moravi

za predmete po 50 vin. Nad 600 vrst drugega mešanega blaga, kot domača kuhinjska oprava, igrače itd.

Zahtevajte cenik zastoj in poštne prosto.

Izvolite se sklicevati na ta inserat.

1273 10-1

Velika zaloga raznih 2267 slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zalec
urar in optikar
Ljubljana,
Stari trg, št. 28.

Za birmance primerna darila!

Za dečke: črne in modre obleke.

Za deklice: bele obleke.

::: Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah. :::

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}$ % priporoča promese na 3 % zam. kred. sračke 11. à K 5 50, zrebanje 5. maja glav. dob. K 60.000 | 4 % og. hipot. sračke à K 4.— zrebanje 15. maja glav. dob. K 70.000 | 3 % " " " 1. à „ 4 50, " 15. maja " " 90.000 | og. premijske sračke celot. K 200.000

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

RAZGLAS.

Na ustanovnem zavodu za gluhanost v Ljubljani se bodo s pričetkom šolskega leta 1909/1910 nanovo sprejemali otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov.

Pogoji za pristup k pouku, oziroma za sprejem v zavod so:

1. Gluhonemost ali takšna stopinja naglušnosti, da se dotičnik s poslušom ne more naučiti glasovnega jezika;
2. izpolnjeno 7. in ne še prekoračeno 12. leto življenja in
3. primerna telesna zmožnost in sposobnost za izobraževanje.

Od sprejetja so brezpogojno izključeni bebasti, slaboumi in božjasni otroci, kakor tudi otroci, ki imajo nalezljive bolezni in druge telesne hibe. Ravnotako se ne morejo sprejeti otroci, katerih govorila niso zmožna pričuti se glasovnega jezika, ki so v veliki meri kratkovidni ali daljnovidni in ki močijo posteljo.

Sposobnost za izobraževanje se dokaže s posebno preizkušnjo, ki jo je prebiti v zavodu; dan in ura te preizkušnje se razglasi ob svojem času.

Gojenci morejo v dobi svojega izobraževanja v zavodu dobiti stanovanje in hrano, proti plačilu letnega zneska 300 K.

Znotranji gojenci dobe vso preskrbo v zavodu; vendar morajo tisti, ki so jih dolžni preživljati, preskrbeti s predpisano vrhno obleko in s potrebnim perilom. Znotranji gojenci morajo v zavod sledeča oblačila v dobrem stanu in zaznamovana s seboj prinesiti, in sicer dečki: 2 zgornji obleki, klobuk in zimsko suknjo, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih hlač, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik; deklice: 2 zgornji obleki, klobuk ali ruto in zimsko jopico, dvoje čevljev, 6 srajc, 6 spodnjih kril, 6 hlač, 3 napsne jopice, 3 predpasnike, 6 parov nogavic, 6 žepnih robcev in dežnik.

Prošnje za pristup k pouku, oziroma za sprejem notranjih gojencev v zavod, je

do 10. junija t. l.

vlagati pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhanost v Ljubljani.

Prošnje je opremiti z nastopnimi listinami:

- a) z rojstnim listom,
- b) z izpričevalom o cepljenih kozah,
- c) z zdravniškim izpričevalom o gluhanosti z napovedjo, kako je ista nastala in o telesni zmožnosti,
- č) z domovinskim listom,
- d) s šolskimi naznanili, če jih ima dotičnik.

Kadar se prosi, da bi se dotičnik sprejel za notranjega gojenca je priložiti vrhutega izkaz o premoženju ali pa zavezno pismo, da bo plačeval po 300 K preskrbovalnih stroškov na leto.

Pristavlja se še, da se prošnje, ki bi dospele po 10. juniju t. l. in ki bi se ne vložile predpisanim potom, to je pri vodstvu ustanovnega zavoda za gluhanost ali ki bi bile pomanjkljivo opremljene, ne bodo uvaževale. 1172 3-1

C. kr. dež. vlada za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1909.

Še nekaj vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro ohranjenih in močnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 odda po primerni ceni tvrdka M. Rosner in drug, veležanjarna sadja, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156-9

NAZNANILO.

Ker je trgovino firme

HITZL & KOZINA

na Bregu št. 20

prevzela „GOSPODARSKA ZVEZA“, sem iz firme izstopil in se zahvaljujem vsem odjemalcem za firmi izkazano zaupanje.

Ker sedaj zaradi bolezni ne pričnem ničesar, bodem že pravočasno cenj. gg. trgovce obvestil o svojem novem podjetju in prosim že danes za prijazno blagohotnost.

Z velespoštovanjem

ŠTEFAN HITZL.

1265 3-1

Atelje prvega štajerskega slikarstva na steklo

EDUARD STUHL

specialist za slikana cerkvena okna GRADEC, v lastni hiši, Metahofgasse 13

nekdanji sotrudnik prvega štajerskega slikarja na steklo KAROLA SCHIRMER v Gradcu 6-1

se priporoča p. n. prečastiti duhovščini za napravo

slikanih cerkvenih oken v vsakem slogu

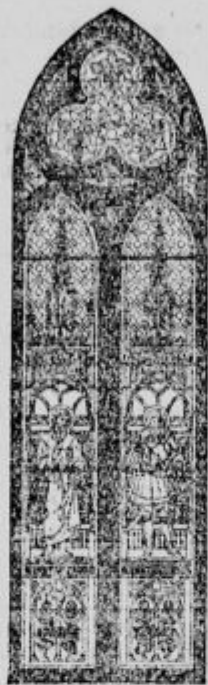
v figuralni ornamentiki in navadnih preprognih vzorcih v umetni izpeljavi in po solidnih cenah. — Narise in proračune na zahtevo in zastoj.

G. Eduard Stuhl, umetni slikar na steklo, je letos postavil tudi v ladji naše nove cerkve 4 slikana okna, ki so kakor ona v minulemu letu v svetišču postavljena — slike Srca Jezusovega in Marijinega, — enako jako okusno delo in sicer ste poleg altara sv. Jožefa na moški strani sliki sv. Frančiška Ser. in sv. Antona Pad., na evangeljski ali ženski strani poleg altara Matere Božje sliki sv. Ane in sv. Magdalene. More in sme se imenovani umetnik za enaka dela vsakemu prav toplo priporočiti.

Zupni urad v Vodich 28. novembra 1907. Žužek Simon, župnik. G. Eduard Stuhl iz Gradca je napravil za tukajšno župno cerkev sedem oken. Podpisani je prepustil izvršitev dela povsem sodbi in umetniškemu znanju slovitega mojstra. Strokovnjak je sijajno rešil svojo nalogo in zasluži zбоk tega najtoplejšo priporočilo.

Zupni urad Stara Loka na Koč. v juniju 1908. Anton Kreiner, župnik.

Na stotine takih spričeval je na razpolago p. n. preč. duhovščini in prosim nadaljne naklonjenosti.

Edini ugoden nakup

!ostankov!

40 metrov cefira, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1—8 metrov pošilja franko po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna tvrdka 52-1

V. J. Havlíček a bratr v Poděbradích, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo Velec. gospod V. J. Havlíček a bratr, Poděbrady. Zadržite pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov! Spoštovanjem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Gospodarsko društvo v Bermu p. Pazin, Istra

posreduje brezplačno pri prodaji vina svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. 362 (3)

V. BAN

izdelovatelj vozov

Ljubljana, Dunajska cesta 31

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih in obrabljenih

VÔZ

od navadne do najfinejše izdelave po najnižjih cenah. 1074 1

Popravila se izvrše najtočneje.

Sprejmejo se tudi

3 učenci za sedlarsko obrt.

Strešnik | strešno opeko |

star, utrjen, v dobrem stanju
proda jako ceno v večjih množinah

I. Ljubljansko skladišče

Dunajska cesta števil. 33.

1272 3-1

Delniški kapital 120,000.000 K

Rezervni zaklad 64,000.000 K

Podružnica

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta števil. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. eskomptira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za nalaganje kapitala, priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, službene kavcije in vadje za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vltomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,

zavaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izžrebni izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svojih blagajni, daje predjeme na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrbi za svoje naročnike trgovske informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregenca, Brno, Feldkirch, Gablonc, Gorica, Inmost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovnica, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

Vabilo

na

XXIX. občni zbor Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani

ki se vrši

1252

dne 13. maja t. l. ob 3. uri pop. v združni pisarni na Dunajski cesti 18.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika. — 2. Poročilo tajnika. — 3. Poročilo nadzorstva. — 4. Odobritev letnega računa. — 5. Volitev predsednika, njega namestnika, treh članov načelstva in treh članov nadzorstva. — 6. Predlogi združnikov.

V Ljubljani, dne 3. maja 1909.

PREJEMKI

Denarni promet v letu 1908 K 71,417.344-75.

IZDATKI

		K	v			K	v
1	Račun blagajne: Gotovina dne 1. januarja 1908	387.474	02	1	Račun blagajne: Gotovina dne 31. decembra 1908	575.536	47
2	Račun deležev: Vplačani opravljeni deleži	583	—	2	Račun deležev: Izplačani opravljeni deleži	46	—
	Vplačani glavni deleži	400	—		Izplačani glavni deleži	400	—
3	Račun rezervnih zakladov: Dvignjene obresti glavnega rezervnega zaklada	5.385	99	3	Račun vlog: Izplačane hranilne vloge	5.363.021	35
	Dvignjene obresti posebnega rezervnega zaklada in doneski	4.746	78		Izplačane hranilne vloge v tekočem računu	4.564.072	46
4	Račun pokojninskega zaklada: Dvignjene obresti in prispevki uradnikov	2.053	65	4	Račun posojil: Izplačana posojila	10.018.065	63
5	Račun vlog: Prejete hranilne vloge	9.425.493	54	5	Račun naloženega denarja: Naložena glavnica	14.803.491	31
	Prejete vloge v tekočem računu	4.593.577	68	6	Račun tekoči: Vrnjena glavnica	366.716	91
	Prejete vloge domače hranilnice	217	—	7	Račun združnega doma: Davki, poprave in 1% odpisa	10.660	66
6	Račun posojil: Vrnjena posojila	6.670.112	19	8	Račun združnih hiš: Izplačila na 100 glavnih deležev	52.788	92
7	Račun naloženega denarja: Dvignjena glavnica	13.718.040	70	9	Račun vrednostnih listin: Nakup istih	71.616	76
8	Račun tekoči: Prejeta glavnica	242.475	41	10	Račun prehodnih zneskov: Izplačani prehodni zneski	221.078	37
9	Račun združnega doma: Prejete najemščine	12.845	60	11	Račun inventarja: Nakup inventarja	4.537	41
	1% odpisa	1.956	45	12	Račun dividende: Izplačila na 100 glavnih deležev	2.000	—
10	Račun združnih hiš: Prejete najemščine	19.619	70	13	Račun nagrad: Izplačane nagrade	7.530	—
11	Račun prehodnih zneskov: Vrnjeni prehodni zneski	219.936	70	14	Račun dobroteljskih namenov: Izplačane razne podpore	2.400	—
12	Račun inventarja: Prejeta skupila	7	20	15	Račun obresti: Izplačane obresti hranilnih vlog	57.698	81
13	Račun obresti: Prejete obresti posojil	621.769	29		Povrnjene obresti posojil	2.830	16
	Prejete zamudne obresti	7.801	51		Plačane obresti tekočega računa	2.325	50
	Prejete obresti vrednostnih listin	26.313	27	16	Račun davka: Plačani davki v letu 1908	11.783	52
	Prejete obresti naloženega denarja	76.427	41	17	Račun upravnih stroškov: Upravni stroški v letu 1908	44.943	06
14	Račun upravnih dohodkov: Prejeti upravni dohodki	2.440	52	18	Račun združnih hiš: Davki in razni stroški	6.564	32
15	Račun vrednostnih listin: Prejeta skupila	150.685	—				
		36.190.177	62			36.190.177	62

DEBET.

Izkaz izgube in dobička za upravno leto 1908.

KREDIT.

		K	v			K	v
1	Račun obresti: Izplačane obresti hranilnih vlog	48.376	79	1	Račun obresti: Prejete obresti posojil	621.769	29
	Izplačane obresti hranilnih vlog v tekočem računu	9.322	02		V letu 1907. za leto 1908. prejete obresti posojil	31.513	59
	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog	528.144	52		Zaostale obresti posojil	142.735	91
	Kapitalizovane obresti hranilnih vlog v tekočem računu	47.638	92		Prejete zamudne obresti	7.801	51
	Kapitalizovane obresti domače hranilnice	—	18		Prejete obresti naloženega denarja	76.427	41
	Za leto 1909. predplačane obresti posojil	46.524	81		Prejete obresti vrednostnih listin	23.926	51
	V letu 1908. za leto 1907. plačane obresti posojil	104.907	57	2	Račun vrednostnih listin: Nedvignjeni kuponi	14.210	50
	Povrnjene obresti posojil	2.830	16		Izravnava kurzne izgube:	3.176	—
	Plačane obresti tekočega računa	2.325	50	3	Kurzni dobiček	2.386	76
	V letu 1908. za leto 1907. vnovčeni kuponi	20.486	70		Račun združnega doma:		
2	Račun združnega doma: Davki, poprave, 1% odpisa in predpl. najemščine	12.235	18		Prejete najemščine v letu 1908	12.845	60
3	Račun združnih hiš: Davki, poprave in predplačane najemščine	8.188	20		Prejete najemščine v letu 1907. za leto 1908.	1.574	52
4	Račun vrednostnih listin: Kurzna izguba	1.275	—	4	Račun upravnih dohodkov: Upravni dohodki v letu 1908	2.440	52
5	Račun inventarja: 10% odpis za obrabo	1.217	24	5	Račun združnih hiš: Prejete najemščine v letu 1908	19.619	70
6	Račun davka: V letu 1908. plačani davki	11.783	52	6	Prejete najemščine v letu 1907. za leto 1908.	1.488	81
7	Račun upravnih stroškov: Upravni stroški za leto 1908	44.943	06		Račun izgube in dobička: Pripisani ostanek iz leta 1907.	4.366	27
8	Račun izgube in dobička: Čisti dobiček v letu 1908.	76.083	53				
		966.282	90			966.282	90

AKTIVA.

Bilanca za upravno leto 1908.

PASIVA.

		K	v	K	v			K	v	K	v
1	Račun blagajne: Gotovina dne 31. decembra 1908			575.536	47	1	Račun deležev: Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1908			20.000	—
2	Račun posojil: a) stanje vknjiženih posojil:						Stanje opravljenih deležev dne 31. decembra 1908			6.538	—
	a) na zadolžnice	8.494.305	36			2	Račun vlog: Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908	15.560.595	57		
	b) na zastavna pisma	105.190	—				Kapitalizovane obresti za leto 1908.	528.144	52		
	b) stanje meničnih posojil	1.723.546	67				Stanje hranilnih vlog v tekočem računu	966.315	08		
	c) stanje posojil v tekočem računu	3.169.081	26	13.492.123	29		Kapitalizovane obresti za leto 1908.	47.638	92		
3	Račun naloženega denarja: Stanje dne 31. decembra 1908			2.316.118	78		Stanje domače hranilnice dne 31. decembra 1908	217	—		
4	Račun združnega doma: Stanje dne 31. decembra 1908			201.628	46		Kapitalizovane obresti za leto 1908.	—	18	17.102.911	27
5	Račun združnih hiš: Stanje dne 31. decembra 1908			313.974	41	3	Račun rezervnih zakladov: Stanje glavnega rezervnega zaklada dne 31. decembra 1908	127.990	97		
6	Račun združnega zemljišča: Stanje dne 31. decembra 1908			109.253	50		Stanje posebnega rezervnega zaklada dne 31. dec. 1903	110.920	11	238.911	08
7	Račun vrednostnih listin: Stanje dne 31. decembra 1908			354.732	76		Račun pokojninskega zaklada: Stanje dne 31. decembra 1908			25.406	84
	Nedvignjeni kuponi			14.210	50		Račun tekoči: Stanje dne 31. decembra 1908			360	—
8	Račun prehodnih zneskov: Stanje dne 31. decembra 1908			8.714	68	5	Račun združnega doma: Za leto 1909 predplačane najemščine			1.574	52
9	Račun inventarja: Stanje dne 31. decembra 1908			10.955	17	6	Račun združnih hiš: Za leto 1909 predplačane najemščine			1.623	88
10	Račun obresti: Stanje zaostalih obresti posojil dne 31. dec. 1908			142.735	91	7	Račun obresti: Za leto 1909 predplačane obresti posojil			46.524	81
				17.519.983	93	8	Račun izgube in dobička: Čisti dobiček za leto 1908			76.083	53
						9				17.519.983	93

Letni račun in bilanca so razpoloženi v smislu § 25 združnih pravil združnikom v pregled.

NAČELSTVO.

Zarezane strešnike (prve vrste) za rezati ali pribiti na late (tore) popolnoma varno proti nevlhti.

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Stambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Čer

graver in izdelovatelj kavčuk-štambljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Cenikl franko. 3450 52 1

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060 Kiparstvo in tvornica umetnega kamna. 52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometov, korit in vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovno izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thru“.

Dragotin Majce

čevljarški mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovitev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerne! Potreba točna!

3292

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterijskega blaga na drobno in na debelo.

Velika zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce, maje, spodnje hlače, otroče obleke itd.

2575

Največji izbor Najnižje cene

Preoblike. Popravila.

L. Mikusch
tovarna desnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurških in ortopedičnih predmetov in žandaž, Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bišejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Vse bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanični poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in cenno.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključničarstvo. Hidralične vidre in sesalke.

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasled.

Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d. Specijaliteta: valjni zastori in solčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

ameriškega sistema prodaja in izposoja najceneje edina narodna trdka

Alfonz Breznik Gradišče št. 11

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli prepričati o blagolastnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Na ceneje uglaševanje. 2079 32 1

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Škofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Telefon št. 21-60. Brzjavni: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnije. Otvarja carinske kredite, zacarini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljate na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

2645 25-1

UZAJEMNO PODPORNNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dop.

po 4³/₄ 0/10

to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje!

Prelat A. KALAN l. r., predsednik.

Kanonik J. SUŠNIK l. r., podpredsednik.

!!!!!!
DAJE PO
4³/₄ 0/10
!!!!!!

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firmeža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRIŠKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
 Zaloga čopičev za pleskarje slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolilneja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spad. delo v mestu in na deželi kot priznana reelno in fino po najnižjih cenah.

Vino

izvrstno, iz vinskih gor, slavni izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za prisnost jamči: „Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)“ pošta Pirano — železniška postaja Portorose (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Domača tvrška!
LUKA VILHAR
 Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
 Ilik novega poslojpa Katol. tiskarne.
 izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na vsa-ure kot: žepne, stenske ter ure bukovrsne ure, dilke, zlate, srebrne in nikelnaste ure, različno zlatino dalje veržice, prstane in srebrnino. 2824-52-1
 Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki cen.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepejni, siamorenice, čistilnice, preše, za sadje i. t. d.
 Edino le pri:
FR. STUPICH
 v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.
 in zakaj: zato ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najbolj sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komedov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah.
 Moji stroji so povsod jako priljubljeni.
 Obračajte se na mojo tvrško pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic. 1739

Priporoča se:
Hotel pri Maliču
 (nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. — Sobe za tujce od 1.20 K naprej.
restavracija v hiši.
 Oddajajo se tudi mesečne sobe po znizani ceni. 484 52-1

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov
Klobuke, cilindre in čepice
 v najnovejših faconah in velikih izberah
 112 priporoča 52-1
Ivan Soklič.
 Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

„Pri solncu“. Slovenska trgovina. „Pri solncu“.
Katinka Widmayer
 „pri solncu“ za vodo, v mestni palači. 2552
 Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih **damskih klobukov najnovejše mode.**
 Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluze, krila, otroške oblike, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. Vežanje cvetlic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.
 Najnižje cene! Solidna postrežba! Najnižje cene!

Priporoča se
veletrgovina železnine „Merkur“
 Peter Majdič v Celju.
 1081

Fotografski umetni zavod
Avg. Berthold
 Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.
 Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.
 — Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki iz **„Severonemškega Lloyd“**
BREMENA
 v **NEW-YORK**
 s cesarskimi brzoparniki
 :: Kronprinzessin Cäcilia ::
 Kaiser Wilhelm II, Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm :: helm der Große. ::
 — Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni. —
 Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58
Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
 nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.
 Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, reelna in solidna.
 Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progji iz Bremena enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Braziliju, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapur, v Avstralijo itd. itd.

Puške
 Lancaster od K 26.—, Flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2.—, samokresi od K 5.—
 :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco.
F. DUŠEK v Opočno št. 77
 1631 Češko.

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26
 priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, štampilcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in štimpalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.
 Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatine in srebrnino.
 Nikel ure od gid. 1.90 do 10.—
 Srebrne ure . . . 3.00 . . . 40.—
 Zlate . . . 13.— . . . 150.—
 Zatevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Vinko Majdič
 valjični mlin v Kranju, Kranjsko.
 Največja proizvajanja priznana najboljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. 2916 52-1
 Zastopstva in zaloge:
 V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trzinu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu; Inomestu, Tridentu, Zadru, Spjelju, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.
 Brzjavaj: Valjični mlin, Kranj.

Telefon 177.
L. Tomažič
 zaloga piva
 v Spodnji Šiški pri Ljubljani.
 Gospodom gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam **zagrebačko in češko pivo**

Najcenejše
DEŽNIKE IN SOLNČNIKE
 3456 domačega izdelka 52-1
 priporoča po najnižji ceni in najbolj kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in — prečastiti duhovščini —
JOSIP VIDMAR
 — v Ljubljani —
 Pred Skofljo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.
 — Popravila točno in ceno.

Osrednja banka čeških hranilnic
 Telefon št. 12017. Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. (Ustredni banka českých spořitelén) Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.
 Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvalna zaloga brezplačno. Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.
 Del. kap. 7.000.000 K
 Telegrami: Sporbanka.
 Deponiranje kavcij in : vadij raznih vrst :
 Eskont menije samo : denarnih zavodov :
 Bankovne informacije : in svete brezplačno :

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

197 52-1

Ustanovljena leta 1882.

Telefon števil. 185

Ustanovljena leta 1882.
Poštne hranilnice račun števil. 828-405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dimajski cesti števil. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 65,000.000.—

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga. Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17,000.000.—

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114 52-1

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

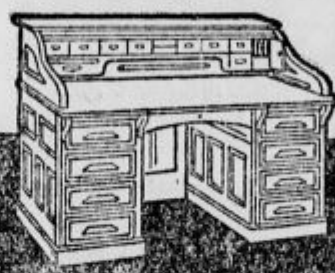
Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 34-1

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potrebščine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične

:: za porabo. ::

Prospekte zastoj in poštnine prosto.

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna trdka lanenega in modnega blaga priporoča v zamčeno 468 52-1
izborni, dobro modno blago volneno in pralno, znani kakovosti platno za dame in gospode, namizne prte iz damasta, brisače zamčeno stalnobarvnih prekrasnih mo- Cefiri za srajce, obleke itd., po nizkih in dernih vzorcev. stalnih cenah. Velika lepa izbor! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za K 18.— franko po povzetju.

— Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vpludna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak terek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tisljerju“ 188 (52-1)

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

VODOVODI
kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Inženjer-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavil: Lachnik, Ljubljana. 2908

Betonsko podjetje.

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamnja in marmorja.

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta 73.

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamnja: cevi, okrogle in ovalne, (patent Kielberg zastopstvo za Kranjsko), stopnice (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), mozaične, kakor tudi hidravlično stisnjene metallique-plošče za tlakove za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje v raznih barvah in vzorcih, podboje, križe, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, façade i. t. d. — Opozarjamo posebno na prekrasne plošče iz umetnega marmorja (Carralyth-patent) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko lisen, stebrov i. t. d. Gospode interesente, zlasti preč. duhovščino in stavbinske mojstre vabimo najuljudneje, da si ogledajo na licu mesta blago. CENIKE IN VZORCE POŠILJAMO RADE VOLJE NA ZAHTEVO.

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Europa“ Vsako soboto in sredo nov program!
 Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.
 Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
 Cene prostora: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani cenl. I. prostor 20 v., II. 10 v. Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Centralna kurjava in prezračevanje vseh sestavov

železne konstrukcije

streh, mostov in drugo, izvršuje tovarna za stroje

JAN ŠTĚTKA, Praha, Král. Vinohrady,

Fričova ulice šte. 892.

Gradnja železnih cvetličnjakov, tudi kurjava dotičnih s toplo vodo.

Etažna kurjava za stanovanja z 2, 4-6 sobami.

Novost: Patentni razpraševalci.

696

12-1

Največja slovenska tvrdka za obuvala Združeni čevljarji v Ljubljani

14 Wolfove ulice 14

priloga slavnemu občinstvu v njegovo lastno korist to domače podjetje, ki je že več let v posesti svoje lastne zaloge vseh vrst surovin in k stroki spadajočih potrebščin ter je kot tako edino sposobno vstreti vsem zahtevam.

Velika zaloga lastnega in tujega izdelka za gospode, dame in otroke v poljubno najmodernejših oblikah.

Naročila po meri in okusu se po želji, ravnotako tudi popravila z vso skrbljivostjo izvršujejo. — Zunanja naročila točno proti povzetju. — Ceniki zastoj.

Filijalka: Stari trg šte. 28. 1133 4-1

40.000 m²

zemljišča na prodaj, ob državni cesti, 10 minut od Ljubljane, kjer je najživahnejši promet z Gorenjsko. Proda se v celoti ali pa tudi polovica.

Cena m² od K 1-50 naprej.

Lega je krasna, razgled romantičen na snežnike in okolico in najzdravejši zrak Kranjske dežele, zares pravcati raj Gorenjske.

Nahaja se v bližini prihodnje mehanično-železniške delavnice in kolodvora; prostor je velepomemben za tovarne, hotele, vile, letovičarje ali za kaka druga podjetja.

Naslov se poižve pri upravnistvu „Slovenca“.

3479

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Najlepša birmanska darila po najnižjih cenah!

Kdor želi imeti dobro uro, naj jo zahteva z znamko »Union«, ker te ure so najbolj trpežne in natančne. V zalogi jih ima

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani

delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

527

Pozor! Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po jako nizki cenl. Imam v zalogi nagrobne okvire.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

1021 (1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice šte. 26.

Tovarna

F. L. P.

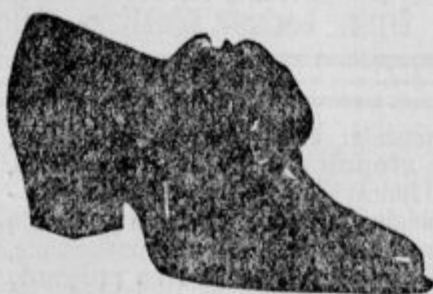
za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

I. Knez-u v Ljubljani.

Stavbeno in umetno kamnoseštvo s strojnim obračom

Feliks Toman

Ljubljana, Resljeva cesta 30.

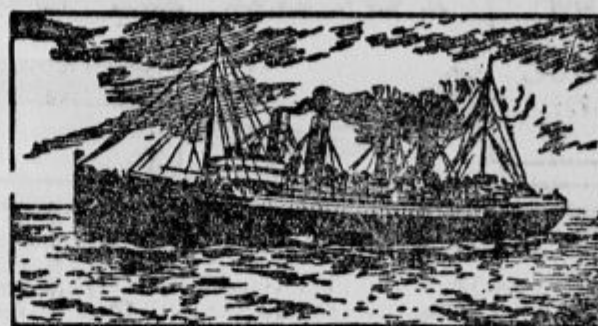
Največja zaloga nagrobnih spomenikov iz marmorja, črnega granita in labradorja. Izvršuje rakve iz betona, okvire za gomile in vsakoršne izdelke iz umetnega kamena, stopnjice in druga stavbena dela.

Različne plošče za pohištva.
Tlak iz granita in hodnik iz porfirja.
Najsolidnejša izvršitev. — Nizke cene.
Načrti in proračuni brezplačno.

1223 6-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

■ ■ ■

2900 52-1

■ ■ ■

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Na najvišje povelje Njegov. c. in kr. Apost. Veličanstva.

:: XXXIX. c. kr. državna loterija. ::

— Za civilne dobrodelne namene tostranske polovice. —

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje 18.399 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.600 kron.

Glavni dobitek znaša **200.000 kron.**

Srečkanje nepreklicno 17. junija 1909. Ena srečka stane 4 K. Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v lotr. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in zelen. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto

F 1166 (10-1)

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva.

(Oddelek za državne loterije).

Slovenci, pozor!

pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

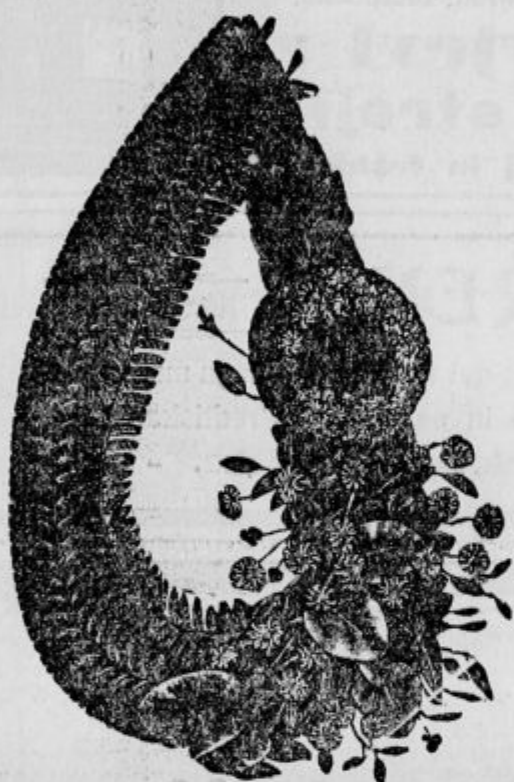
nagrobnih vencev

in 3077 66-1

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Zavarovanje zoper škodo po toči

sprejema po najnižjih cenah

glavni zastop ogrsko-francoske zavarovalnice

'Franko-Hongroise'

(obstoječa že 28 let)

1152 2-1

v Ljubljani, Mestni trg šte. 25.

Škode se kulantno likvidujejo in točno plačujejo. Iščejo se spretni in marljivi zastopniki in potovalci za vse zavarovalne stroke.

Skupna rezerva sklepom

1907 čez stotisoč kron.

Upravno premoženje sklepom

1907 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti muške cerkve obrestuje hranilne vloge po

4³/₄%

t. j. K 475 na vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12 dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani. 3418

Račun poštna hranilnice šte. 49086.

Telefon šte. 135.

PETER KOZINA & CO., d. z o. z. v Ljubljani, Breg št. 20

se priporoča cenjenim trgovcem slovenskih dežela za nakup izdelkov domače obrti, osobito dobro sortirano zalogo črevljev lastnega izdelka.

POSTREŽBA IN CENE STROGO SOLIDNE.

Trgovina s
špecerijskim blagom.

Trgovina z moko
in deželnimi pridelki.

LJUBLJANA

A. ŠARABON

LJUBLJANA

1151 3-1

Na drobno in debelo!

priporoča svojo novourejeno

glavno zalogo rudninske vode.

Ceniki na razpolago.

Velika pražarna za
kavo, mlin za dišave
z električnim obratom.

Točna in solidna postrežba.

Zaloga
vsakovrstnih semen.

POZOR! SVOJI K SVOJIM! POZOR!

Kati Držaj

Ljubljana, Florijanske ulice št. 22 v lastni hiši

priporoča velenjenemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vedno svežega špecerijskega blaga ter najboljše vrste moke lastne mletve po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. — Prodaja na drobno in debelo.

1102 5-1

Naznanilo.

Štev. 204.

Pričetkom šolskega leta 1909/1910 je na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani oddati več državnih ustanov v mesečnih zneskih od 20-40 kron.

Izmed prosilcev, ki še niso učenci zavoda, se bodo v prvi vrsti vpoštevali taki, ki se izkažejo z učenim izpričevalom svojega obrta in ki žele obiskovati zimske kurze za stavbne obrtnike ali pa zimske in poletne kurze za umetna rokodelstva.

Prosilci za te ustanove naj vložijo svoje nekolekované prošnje najkasneje do 15. junija pri podpisnem ravnateljstvu. V prošnjah je navesti, kateri oddelek želi prosilec obiskovati, oziroma, kateri oddelek že obiskuje; prošnji je priložiti: 1. rojstni list; 2. domovinski list; 3. učno ali delavsko izpričevalo; 4. šolska izpričevala; 5. ubožni list.

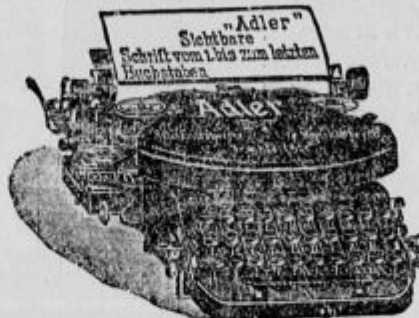
Ustanove oddaja učiteljski zbor in sicer navadno za vso učno dobo.

Na prepozno došle prošnje se ne bode oziralo.

V Ljubljani, 5. maja 1909.

Ravnateljstvo c. kr. umetno-obrtno strokovne šole.

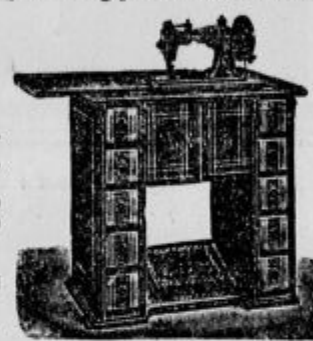
1276 3-1

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi** :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko.

Kongresni trg **M. DRENIK** Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. - Predtiskarija itd.

- - - Velika zaloga telovadske obleke. - - -

2399

POZIV

k subskripciji delnic V. emisije

Ustřední banke českých spořitelén
Osrednje banke českých hranilnic

V PRAGI.

PODRUŽNICE: Brno, Vel. nám. 28; Lvov, ul. Sykstuska 15; Dunaj, I. Wipplingerstrasse 22; Trst, Piazza del Ponterosso 3. — Od 1. julija t. l. nova podružnica v Črnovicah.

Nad 5000 spojenev-denarnih zavodov cele države. — Vlog nad K 100,000,000. — Menični posel v letu 1908. K 536,000,000.

Skupen promet 5 MILIJARD.

DIVIDENDA: za 1903. 3%, za 1904. 4%, za 1905. 4¹/₄%, za 1906. 4¹/₂%, 1907. 4¹/₂%, za 1908. 5%.

Na podlagi sklepa IV. rednega občnega zbora delničarjev, ki se je vršil dne 25. marca t. l., se zviša delniška glavnica

od 10,000.000 na 15,000.000 kron

z izdanjem 12.500 delnic po 400.— kron nominalne vrednosti.

Akcije OSREDNJE BANKE ČEŠKIH HRANILNIC so edini dividendni papir, ki je pripuščten poleg delnic Avstro-ogrske banke za nalaganje hranilničnih fondov, ker se nanašajo na pupilarno varnost.

VPISOVALNI ROK do 31. maja 1909.

VPISOVALNI POGOJI:

- Dosedanjim delničarjem pritiče na 2 stari delnici po ena nova za ceno K 410.
- Večje število delnic nego jim pritiče po odst. a) se prepušča starim delničarjem, dalje hranilnicam, posojilnicam, zavarovalnicam ter denarnim zavodom sploh, raznim fondom, korporacijam, funkcionarjem in uradnikom denarnih zavodov za tečaj K 415.
- Ostalim vpisovateljem se prepuščajo za tečaj K 420. Posebna pozornost se bo obratela na bančne spojene kot vlagatelje, posestnike bančnih zadolžnic itd.
- Delnice V. emisije bodo deležne na dobičku od 1. julija 1909, torej za drugo polletje tekočega poslovnega leta. Njih kupon št. 7 se bo izplačal s polovično dividendo, ki bo določena od prihodnjega rednega občnega zbora na podlagi zaključnih računov za ostale akcije kar bo označeno na dotičnem kuponu.
- Na pravilni vpis se izda potrdilo, proti kateremu se dobi pozneje nove delnice.
- Delnice morajo biti plačane najdlje do 30. junija t. l. Pri vpisu mora založiti vsak vpisovatelj — izvenšiš denarne zavode — najmanj K 50 na račun za vsako delnico, ker se sicer na priglas ne bo oziralo.
- Po § 51. pravil se glasijo delnice na ime in se izdajajo tako stare kot nove bodist v posameznih kosih ali skupno v 3, 30 ali 50 in to v svrhu udobnosti posestnikov z ozirom na hranitev in varstvo. Dotične želje naj se na vpisovalnih prijavih izrecno označijo.
- Preplačani zneski se obrestujejo do 30. junija po 4¹/₂%, ki se prevedejo z onim dnevom na račun v pisanih delnic.
- Kdor ne plača do 30. junija t. l. celega vpisanega zneska, zgubi pravico nele do novih delnic ampak i na predplačilo, ki zapade v korist rezervnega fonda banke.

Priglas in vplačila sprejema ter izdaja prospekte glavni zavod v Pragi, podružnice v Brnu, Lvovu, na Dunaju in podružnica v Trstu, Piazza del Ponterosso št. 3, ter poleg tega iz prijaznosti vsak z Osrednjo banko českých hranilnic v zvezi stoječi zavod.

Priporoča se, da se vršijo prijave v kolikor možno z obratno pošto. Prospekt, ki obsega poročilo o poslovanju bank in razvoju banke, dalje zadnje letno poročilo in pravila, ter kakoršnekoli informacije pošilja drage volje

Ústřední banka českých spořitelén.

1201 3-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. K 4-50.

Ljudska knjižica:

1. zvezek: Znamenje starih. Londonska povest. K -60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K -60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernac Zmagovač. Povest. — Achleitner, med plazovi. K -60.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. K 1-60, vez. v platno K 1-60.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1.60, v platno vez. K 2-60.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. K -20.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. K -90, vez. v platno K 1-70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. K 2-20, vezana v platno K 3-20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. K -40, karton K -60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. K -40, karton K -60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. K -40, karton K -60.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. K -40, karton K -60.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. K -40, karton K -60.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. K -40, karton K -60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. K -60, karton K -80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K -60, karton K -80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K -60, karton K -80.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlado Akbarja Velikega. K -40, karton K -60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K -40, karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. K -60, karton K -80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. K -60, karton K -80.
14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. K -60, karton K -80.
15. zvezek: Angel sužnje. Brazilska povest. K -40, karton K -60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K -60, karton K -80.
17. zvezek: Prvi med Indijanci ali vojnja v Nikaraguo. K -60, karton K -80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. II. Spomini na deda. Pravičice in povesti iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč med stovenskim polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — IV. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojlnje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski zolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hei mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemski valpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V voljni krajini. Povest.
6. zvezek: I. sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Pona-rejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
10. zvezek: I. Rokovnjači. Zgodovinski roman. — II. Moj prijatelj Jamalec. — III. Sest parov klobas. — IV. Po tobaku srušiš. V. Ženitev iz nevoščljivosti.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne pesmi.

Cenu: broš. á K 1-20, eleg. vez. á K 2-.

Andrejčkovega Tožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
2. zvezek: Metevž Klender. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega poizja. — Gregelj Koščenina. 30 v.
3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.

4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Damberski zvon. 90 v.
5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Cudovita zmaga. 30 v.
8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.

Gregorčič, Poezije. I. K 2-., vez. K 3-., — Isto, II. K 2-., vez. K 3-20, — Isto, III. K 2-., vez. K 4-., — Isto, IV. K 2-70, vez. K 3-20.

Kocijančič-Svave, Podučne povesti. 80 v. — 26 povesti za mlade ljudi. V bohoričici tiskano. 40 v.

Kočevar, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenita Teharčanov. Povest. 80 v., Cigler, Sreča v nesreči. Povest, vez. K 70-., — Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. K -60.

Kortonica, koroška deklica. Povest. K -60. Kržič, Angeljček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II. — XII. á K -80, — Tečaj XIII. — XV. á K 1-.

Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1895 do 1899 in 1901 do 1905 á K 3-., — Letnik 1906 in 1907 á K 3-50.

Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. — III. del á 60 v., kart. 80 v. — Nedolžnih srcem. Pesmi s slikami, vez. K 1-45, kart. K 1-20.

Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti. 20 vinarjev.

Šmid Kristof, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K. — Mladi samotar. Povest. 30 v., kart. 50 v. — Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojkov. 40 v., kart. 60 v.

— Nedolžnost, preganjanja in povelšana. Povest. 60 v. — Evstahij. Povest. 40 v., kart. 60 v. — Genovefa. Povest iz starih časov. 40 v., kart. 60 v.

— Genovefa. Povest. (Silvester) 40 v. — Dve povesti: Golobček, Kanarček. 30 v., kart. 50 v. — 100 majhnih pripovedek za mladino. vezana 80 v.

— Cvetina Borogradska. Povest. 80 v. Tomšič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1888—1893, kart. á K 3-.

Zakrajšek, Ogljénica ali hudobija in nedolžnost. Povest. 60 v., kart. 80 v. Malavašič F., Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. K 1-70.

Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 v. Slovenski A. B. C. v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. K 1-20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. K 2-., vez. K 3-.
2. zvezek: Turgenjev, Stejni kralj Lear. Povest. — Stepnjak, Hiša ob Volgi. K 1-20, vez. K 2-20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Povest. K 2-40, vez. K 3-40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Broširano K 3-., vez. K 4-20.
5. zvezek: Sevčenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Broš. K 2-40, vez. K 3-60.
6. zvezek: Cuampol-Levstik, Mož Simone. Broš. K 1-90, vez. K 3-.
7. zvezek: Sevčenko-Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamaki. Broš. K 1-50.
6. in 7. zvezek skupno broš. K 3-40, vez. K 4-50.

Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. K 6-40, vez. K 9-20.

Križarji. Zgodovinski roman v starih delih. Broš. K 5-20, vez. K 7-30.

Z ognjem in mečem. Historični roman, 4 deli. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.

Rodbina Polaneških. Roman, 3 zvezki. Broš. K 10-., vez. v 2 zv. K 12-60.

Mali vitez, Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, 3 zvezki. Broš. K 7-., vez. K 8-40.

Medved, Poezije. I. del. Broš. K 3-80, vezano K 5-.

— II. del. Broš. K 4-., elegant, vez. K 5-40.

Sardenko Silvin, Roma. Poezije. Broš. K 2-., elegantno vez. K 3-20.

— V mladem jutru. Poezije. Broš. K 1-50, vez. K 2-20.

Prešerna Franceta, Poezije. Uredil L. Pintar. Broš. K 1-., vez. K 1-40.

Prešeren, Poezije. Priradil prof. Luka Pintar, ilustrirana izdaja. Broš. K 5-., v platno vez. K 6-40, v eleg. usnju K 9-.

Gospodarske, gospodinske, zdravniške, in druge poučne knjige:

Stoletna pratika dvajsetega stoletja, 1901 do 2000. Spisal dr. Pečjak. K 1-30.

Slovenska kunarica ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila. Spisala Pleiweis. Broš. K 3, v platno vez. K 3-60.

Domači zdravnik, po naukih in izkušnjah župnika Kneippa. Za vsakdanje potrebe sestavil V. Podgorc. K 1-20.

Zbirka domačih zdravil kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. K 1-.

Kubična knjiga za trgovce z lesom. Obsega rezan, tesan in okrogel les vse debelosti, račun na cevje in metre, vez. K 3-.

Preračunjene cene in teže iz dunajskih funtov v kile. (Knjižica ima nemški naslov, pa jo lahko rabi tudi slovensko ljudstvo), vez. 80 vin.

Živinozdravništvo ali nauk o spoznanju in ozdravljanju vnanjih in notranjih boleznih. Spisal dr. Strupi. K 3-90.

Domači živinozdravnik. Za potrebe kmetškega stanu. Spisal Dular. K 1-60.

Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. Spisal Bleiweis. K 1-60.

Nauk, kako pomagati živini ob porodu, ravnanje staro in mlado živino in ozdravljati porodne bolezni. Spisal Bleiweis. K 1-.

Kmetom v pomoč. Narodno-gospodarska razprava. Spisal Belec. 40 vin.

Živnoreja in mlekarstvo. Navodilo za družnikom slovenskih mlekar. Spisal Pevc. K 1-.

Laški, nemški in slovenski pogovori s kratko slovnico slovenskega jezika. K 2-.

Hitro laški. Najhitrejši način priučiti se laškemu razgovarjanju. 60 vin.

Ročni slovensko-nemški in nemško-slovenski slovar s kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. K 1-20.

Hitro nemški. Najhitrejši način se priučiti nemškemu razgovarjanju. 60 vin.

Nemško slovenski slovar. Sestavil Kramaršič. K 2-20.

Slovensko-nemški slovar. Sestavil Kramaršič. K 2-20.

Angleščina, iste se brez učitelja v slovenskem jeziku naučiti. K 1-.

Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar. K 1-20.

Pravila dostojnosti. Kazipot na polju olike in uljudnosti. 40 vin.

Navodilo za spisovanje raznih pisem in opravičnih listov. Z mnogimi vzorci. K 1-60.

Vencek čestik za godove, novo leto, in druge prilike v vezani besedi. 40 vin.

Obrednik za cerkvenike ali natančen pouk za cerkvene služabnike. Sestavil Voh. K 1.

Obrednik za organiste. Sestavil Strakl. K 1-50.

Kristusovo življenje in smrt v premisljivih in molitvah. Spisal Kocijančič. Dva zvezka. Broš. K 8-., vez. K 11-.

Življenje svetnic in svetnikov božjih, za celo leto, dva zvezka. Broš. K 11-., vezano K 14-80.

Križana usmiljenost ali življenje sv. Elizabete. K 1-20.

Pouk krščanskim starišem, po nemški knjigi obdelal Bleiweis. 50 vin.

Pouk zaročencem in zakonskim, Sestavil Zabukovec. K 1-40.

Podlesnik I., Knjigovodstvo. I. del. Knjigovodstvo za dru tva, „Cebelice“, mladeniče in gospodarje s predgovorom in uvodom. V platno vez. K 3-20.

— Knjigovodstvo, II. del. Obsega potrebna navodila za upravo denarnih zavodov in popolno knjigovodstvo hranilnic, posojilnic, zadrug itd. K 6-20.

Lampe, dr., III. slovenski katoliški shod v Ljubljani dne 26., 27. in 28. avgusta 1906. Govori, posveti in sklepi. K 2-30.

Zbirka avstrijskih zakonov. I. zvezek. Kazenski zakon, o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dodanim tiskovnim zakonom, vez. K 6-.

Zbirka avstrijskih zakonov, II. zvezek. Kazenski pravni red 1890, vez. K 5-60.

Zbirka avstrijskih zakonov, III. zvezek. Izvršilni red. 1902. K 7-.

Zbirka avstrijskih zakonov, IV. zvezek. Civilno pravni red, vez. K 8-.

V. zvezek. Zakon o javnih knjigah, zemljiških itd. z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom in hrvaškem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. Broš. K 5-60 v platno vez. K 6-.

Glasba.

Aljaž Jakob, župnik na Dovjem, Mešani in moški zbori. I. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Domovini, 2. Nevesti, 3. Ne zveni mi; B. Moški zbori: 4. Naša zvezda, 5. Ujetega ptica tožba, 6. Soči. — II. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Pri zibelki, 2. Cerkvica. 3. Ne tožim, 4. Oj planine, 5. Oj z Bogom ti planinski sveti!; B. Moški zbori: 6. „Solskodomski“ mladini, 7. Na Bregu. — III. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Psalm 118, 2. Ti veselo poj; B. Moški zbori: 3. Na dan, 4. Divna noč. — IV. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Ujetega ptica tožba; B. Moški zbori: 2. Zaklapi duša, 3. Dneva nam pripelji zar, 4. Pri pogrebu. — V. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Opomin k veselju, 2. Sveta noč; B. Moški zbori: 3. Stražniki, 4. Hvalite Gospoda, 5. Občutki, 6. Geslo. — VI. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Job, 2. V mraku; B. Moški zbori: 3. Dneva nam pripelji zar II., 4. Z vncem tem ovcam slavo!, 5. Triglav. — VII. zvezek: A. Mešani zbori: 1. Slavček, 2. Zaostali ptič, 3. Domorodna iskrica; B. Moški zbori: 4. Pri svatbi, 5. Pri mrtvaškem sprevedu, 6. Geslo. — Vsak zvezek po 60 v.

Bajuk Marko, Slovenske narodne pesmi za štiri glasove. I. zvezek. P. K 1-.

— Slovenske narodne pesmi za štiri glasove, II. zvezek. P. K 2-.

Bajuk Marko, Slovenske narodne pesmi za štiri glasove, III. zvezek. P. K 1-.

Čerin Josip, Zbori za štiri moške glasove. P. K 3-.

Ferjančič Fran, Moški zbori. P. K 2-20. — Šesti venček narodnih pesmi za moški ali ženski zbor. P. 40 v.

Foerster Anton, Op. 23, Harmonija in kontrpunkt. P. K 3-20.

— Op. 22, Teoretično-praktična pevka sola. P. K 1-50.

— Op. 40, Teoretično - praktična klavirska sola. I. in II. zvezek po K 1-80.

Grum Anton, Venček narodnih pesmi za čveteroglasni moški zbor. P. 50 v., 10 izvodov K 4-.

Hribar P. Angelik, Mladinski glasli. Trije zvezki. I. zvezek 24 v., II. in III. po 40 v.

Kimovec Fran, Venček gorenskih pesmi. P. 50 v.

Laharnar Ivan, Op. 5, Pomladanski odmevi. Pesmi za sopran, alt, tenor, bas. Drugi natis. Dva zvezka po K 1-30.

— Op. 8, Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in čveterospevov. Drugi natis. Dva zvezka po K 1-50.

— Op. 10, Planinke za sopran, alt, tenor, bas. Drugi natis. Dva zvezka po K 1-20.

— Gorske cvetlice. Slovenski napevi za čvetero in petero mešanih glasov. Drugi natis. P. K 1-50.

Leban Avgust, Glasli s Primorja za moški zbor. P. K 1-20.

Mibelčič Alojzij, Venček narodnih pesmi za mešani zbor. Drugi zvezek. P. 50 v., 10 izvodov K 4-.

Grum Anton, Cerkevna pesmarica za Marijino družbo. I. del. Za štiri enake (ženske ali moške) glasove. K 2-.

— V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi. P. K 1-.

Foerster Anton, Op. 5, Lamentacije in očitanja ali žalostne pesmi Jeremija preroka („Kaj sem ti storil“) za mešani zbor. Drugi natis. P. 70 v.

— Op. 17, Lavretanske litanije Matere božje za ljudsko peje, Tretji po cerkvenem molitveniku popravljeni natis. Moški ali ženski ali mešani zbor. P. 40 v.

— Op. 73, Litanije presv. srca Jezusovega za ljudsko peje, Tretji po cerkvenem molitveniku popravljeni natis. Moški ali ženski ali mešani zbor. P. 40 v.

— Op. 82, Slovenska sv. maša v čast sv. Cecilije za mešani zbor in samospeve z orglami. Drugi pomnoženi natis. P. K 1-20.

— Op. 100, Šest Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove (ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Prva zbirka Marijinih pesmi. P. K 1-80, gl. po 40 v.

— Op. 103, Praeludium et postludium na avstrijsko himno za orgle. V proslavo 60 letnega vladanja Nlega Veličanstva cesarja Franc Jožefa I. P. 60 v.

— Op. 107, Ave Maria VII vucum inaequalium aut IV aequalium. P. 60 v., gl. 20 v.

Hladnik Ignacij, Op. 15, 16 Marijinih pesmi za mešani zbor. P. K 1-., gl. po 20 v.

— Op. 25, „Ave“, 17 Marijinih pesmi za mešani zbor, samospeve in orgle. P. K 2-.

— Op. 45, Češčena kraljica! 15 Marijinih pesmi za mešani zbor, solo-speve z orglami. P. K 1-80, gl. po 30 v.

— Op. 49, Regina coeli za mešani zbor in spremljavo orgel ali orkestra. P. K 1-.

— Op. 51, 19 Marijinih pesmi za solospve, mešani zbor in orgle. P. K 2-.

Hribar P. Angelik, Slava Brezmadežni o petdesetletnici. Napevi za Marijino družbo. Kart. K 1-20, v platno K 1-60.

Sattner P. Hugolin, Slava Bogu. Cerkevne pesmi 2. zvezek. 23 Marijinih pesmi za mešani zbor. P. K 2-., glasovir po 30 v.

— Slovenska sveta maša za mešani zbor s spremljavo orgel. Drugi natis. P. K 1-20.

— Smarnične pesmi za sopran, alt, tenor, bas. Drugi natis. P. K 1-30.

— Velikonočne pesmi za mešani zbor. Drugi natis. P. K 1-30.

Pogačnik Ivan, Op. 8, 12 Marijinih pesmi za mešani zbor. P. K 1-., gl. po 20 v.

Sattner, P. Hugolin, Op. 2, Cerkevne pesmi v čast sv. Rešnjemu Telesu za mešani zbor. P. K 1-60.

— Op. 9, Mašne pesmi za mešani zbor. P. K 2-., gl. 40 v.

— Op. 10, „Slava Bogu“. Mašne pesmi za mešani zbor. Tretji pomnoženi natis. P. K 1-50, gl. po 40 v.

— Marijine pesmi za mešani zbor in orgle. P. K 1-80, gl. po 50 v.

— Cerkevne pesmi v čast presv. Rešnjemu Telesu za mešani zbor. P. K 1-60.

— Postne pesmi za mešani zbor in orgle. P. K 1-50, gl. po 40 v.

— Slava Jezusu. Pesmi na čast božjemu Zveličarju za mešani zbor. P. K 3-., gl. po 25 v.

— Smarnične 12 pesmi za mešani zbor, deloma z orglami. P. K 2-.

Sicherl Josip, 25 Marijinih pesmi (Riharjevi in drugi napevi) za mešani in moški zbor. P. K 2-., gl. po 35 v.

— 6 mašnih pesmi za mešani zbor. K 1-.

Somrek dr. Josip, Kvišku srca! nli cerkevna pesmarica za razne prilike. Vez. K 1-20.

Spindler Fran, Ljudska pesmarica za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma. Broš. 60 v., v platno K 1-.

— Spremljevanje k „Ljudski pesmarici“ za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma. Vez. K 4-.

845 52-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Dreise v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči**

preproste in najfineše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem, samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

POZOR! **SLOVENCI!**

2977 52-1

— Slovenska modna trgovina —

modni salon za **moderne damske klobuke**

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se najvdanejše priporoča velecenjenim damam.

SVOJI K **SVOJIM!**

Klobuke sprejemam v popravilo.

Keil-ov lak

922 6-1 najboljši plesk za mehka tla.

dobl se vedno pri:

LESKOVIC & MEDEN v Ljubljani.	Črnomelj: ANTON ZURC.
Postojna: ANTON DITRICH.	Zagorje: RIH. E. MIHELČIČ.
Škofja loka: MATEJ ŽIGON.	Kranj: FRANC DOLENZ.
Radovljica: OTTO HOMAN.	Kočevje: FRANC LOY.
Idrija: VAL. LAPAJNE.	
Kamnik: ED. HAJEK.	
Rudolfovo: I. PICEK.	

Kell-ova bela glazura za omivalne mize . . . 90 v
 Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 90
 Keil-ov lak za pozlačenje okvirov . . . 40
 Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah . . . 30 v
 Keil-ova pasta za čevlje . . . 30 v

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje hranil. vlog: nad 33 milijonov kron. Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah št. 3, nasproti frančiškanskemu kloštru.

Proti bolestim dihalnim organom pri posledicah prehlajenja in okuženja so se proti gnilobno učinkujoča

„VALDA“-pastil

zelo dobro obnese, ker trenutno bolečine zljajšajo

Cena jedne škatlje K 175.

Založba v vseh lekarnah.

Glavna založba za Avstrijsko-Ogorsko:

Lekarna Korwill's „Mohren“

Dunaj, L., Wipplingerstrasse 12.

Za košnjo priporočamo najboljše ameriške kosilne stroje Mc. Cormick

2737

kateri so ne samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let vporabljajo kot najboljši in za naše kraje najpripravnější spoznani. Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj

Mc. CORMICK.

Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo.

Edini zastopniki za Kranjsko: Karol Kavšeka nasled.

SCHNEIDER & VEROUŠEK, Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Razpis.

Za 1) zgradbo vodovoda v Podkraju nad Vipavo, polit. okr. Postojna, s proračunjenimi stroški K 7.079-80 in 2) razširjenje vodovoda za Vrbcico, občina Jablanica, okraj Postojna, s proračunjenimi stroški K 7.000 potrebna dela in dobave se bodo oddale potom

javne ponudbene obravnave.

Pismene, za vsako posamezno vodno preskrbo posebne ponudbe, morajo obsegati vsa dotična dela, ter jih je z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna predložiti

do 22. maja t. l. ob dvanajstih opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere marajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z nadpisom: Ponudba za prevzete 1. zgradbe vodovoda v Podkraju nad Vipavo okraj Logatec, oziroma 2. razširjenje vodovoda za Vrbcico, okraj Postojna. Ponudbi mora biti dodana izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, ter izvršitev posameznih vodo preskrbujočih naprav oddati skupno jednemu ali pa posamezno raznim ponudnikom, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Nacrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v običajnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 28. aprila 1909. 1200 (3-1)

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Plzen, Praga, Liberce, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev.

Prospekte in cenike premij zastoj in franko.